

ปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา
ของนักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

ธนพัทธ์ จันท์พิพัฒน์พงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

มีนาคม 2559

ปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟรนช์ด้วยปัญญา
ของนักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

ธนพัทธ์ จันทน์พัฒนพงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

มีนาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

PERSONAL AND SOCIAL ENVIRONMENTAL FACTORS RELATED TO INTELLECTUAL
FACEBOOK CONSUMPTION BEHAVIOR OF UNDERGRADUATE STUDENTS
IN BANGKOK METROPOLIS

A THESIS

BY

TANAPAT JANPIPATPONG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the Master of Science Degree in
Applied Behavioral Science Research at Srinakharinwirot University

March 2016

ปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา
ของนักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ธนพัทธ์ จันทน์พัฒน์พงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
มีนาคม 2559

ธนพัทธ์ จันท์พิพัฒน์พงศ์. (2559). **ปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร**. ปริญญาโท วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.อังคินันท์ อินทรกำแหง.

การวิจัยสหสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาปริญญาตรีที่มีภูมิลำเนาต่างกัน 2) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา 3) ศึกษาอำนาจการทำนายของปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ของนักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 510 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน ใช้การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จำนวน 6 ชุดที่มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง .66 ถึง .87 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา วิเคราะห์ค่าที วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาเพศหญิงมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมากกว่านักศึกษาเพศชาย 2) นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน 3) นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและรายด้าน 2 ได้แก่ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ 4) ด้านพบปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างการกำกับตนเองกับอิทธิพลจากคนรอบข้างที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้าน 5) พบปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานของสังคมที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา 6) ปัจจัยภายในบุคคล(การกำกับตนเอง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม (การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม และอิทธิพลจากคนรอบข้าง) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้าน 4 ด้านในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 36.10 ถึง 69.20 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

PERSONAL AND SOCIAL ENVIRONMENTAL FACTORS RELATED TO INTELLECTUAL
FACEBOOK CONSUMPTION BEHAVIOR OF UNDERGRADUATE STUDENTS
IN BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT

BY

TANAPAT JANPIPATPONG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the Master of Science Degree in
Applied Behavioral Science Research at Srinakharinwirot University

March 2016

Tanapat Janpipatpong. (2016). **Personal and Social Environmental Factors Related to Intellectual Facebook Consumption Behavior of Undergraduate Students in Bangkok Metropolis.** Master Thesis, M.sc. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor: Assoc. Prof. Dr. Ungsinun Intarakamhang.

This correlational-comparative research aimed to compare undergraduate students' intellectual facebook consumption behavior within the different group, to study the interaction effect between personal factors and social environmental factors related to intellectual facebook consumption behavior, and to investigate the power of prediction of personal factors and social environmental factors on intellectual facebook consumption behavior. The sample was 510 undergraduate students in Bangkok chosen by proportional stratified random sampling. This research consisted of 6 instruments, which were in the form of summated rating scales. The reliability with alpha coefficients was between .66 to .87. The data was analyzed and presented by descriptive statistic, t-test, Three-Way Analysis of Variance and Hierarchical Multiple Regression.

The results were found that: Female students had more intellectual facebook consumption behavior of overall aspects and manners facebook usage behavior than male students. Students in public university had more safety facebook usage behavior than students in private university. Students in private university had more intellectual facebook consumption behavior of overall aspects and in two other aspects than students in public university. The interaction between self-regulation and peers influence affected intellectual facebook consumption behavior overall and in four other aspects. The interaction between online media literacy, positive attitude toward intellectual facebook consumption behavior and perceived social norms affected intellectual facebook consumption behavior overall and in three other aspects. Personal factors (self-regulation, online media literacy, positive attitude toward intellectual facebook consumption behavior) and social environmental factors (perceived social norms, peers influence) all together were co-predictions of students' intellectual facebook consumption behavior overall aspects and in 4 aspects about 36.10% to 69.20% with statistically significant at the .01 level.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร.อังคินันท์ อินทรกำแหง ที่ท่านให้เกียรติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ คอยให้คำปรึกษา แนะนำ อันเป็นประโยชน์ยิ่งในทุกขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มพัฒนาโครงงานวิจัย จนกระทั่งงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ตันสุวรรณนนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธรา พึ่งโพธิ์สภ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิญญู วัฒนโธ อาจารย์ ดร.ชญญา ลีศัตบุพ่าย และอาจารย์ ดร.ปิยรัฐ ธรรมพิทักษ์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพ และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ตันสุวรรณนนท์ และอาจารย์ ดร.ฐาศุภร์ จันประเสริฐ ที่ให้เกียรติเป็นประธานและกรรมการสอบปากเปล่า ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข ให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณครูบาอาจารย์ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมา จนถึงคณาจารย์สถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ ที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา และทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจให้ขณะทำวิจัย ขอขอบคุณเพื่อนพี่น้องบ.โท (นอกเวลาราชการ) รุ่น 12 ไปจนถึงรุ่นพี่บ.โท บ.โทควบเอก บ.เอก ที่คอยไต่ถาม ให้คำแนะนำ และคอยเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยเสมอมา ประโยชน์อันพึงได้รับจากปริญญานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดามารดา ครูบาอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ธนพัทธ์ จันท์พิพัฒน์พงศ์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าด้วยปัญญา

ของนักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร

ของ

ธนพัทธ์ จันท์พิพัฒน์พงศ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุษฎี โยเหลา)

วันที่..... เดือน มีนาคม พ.ศ. 2559

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ที่ปรึกษา

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.อังคินันท์ อินทรกำแหง)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ตันสุวรรณนนท์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อังคินันท์ อินทรกำแหง)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุภาศุภร์ จันประเสริฐ)

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	5
ขอบเขตด้านตัวแปร	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟรนช์ด้วยปัญญา	7
แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารมวลชนและการเปิดรับสื่อมวลชน	7
แนวคิดสื่อใหม่	8
พฤติกรรมการใช้เฟรนช์ด้วยปัญญา	11
พฤติกรรมการใช้เฟรนช์อย่างเป็นประโยชน์ : ความหมายและการวัด	13
พฤติกรรมการใช้เฟรนช์อย่างถูกกาลเทศะ : ความหมายและการวัด	15
พฤติกรรมการใช้เฟรนช์อย่างปลอดภัย : ความหมายและการวัด	16
พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟรนช์ด้วยปัญญา : ความหมายและการวัด	18
ส่วนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ตัวแปรสาเหตุ	19
กลุ่มปัจจัยภายในบุคคลที่มีผลต่อการใช้เฟรนช์ด้วยปัญญา	19
การกำกับตนเองกับพฤติกรรมการใช้เฟรนช์ด้วยปัญญา	20
การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์กับพฤติกรรมการใช้เฟรนช์ด้วยปัญญา	22
เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟรนช์กับพฤติกรรมการใช้เฟรนช์ด้วยปัญญา	24
กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เฟรนช์ด้วยปัญญา	27
แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายทอดทางสังคม	27
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมกับพฤติกรรมการใช้เฟรนช์ด้วยปัญญา	28
อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรมการใช้เฟรนช์ด้วยปัญญา	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ส่วนที่ 3 ภูมิหลังกับพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา	33
เพศกับการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา	33
กลุ่มสาขาวิชากับพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา	33
ประเภทมหาวิทยาลัยกับพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา	34
ส่วนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย	35
นิยามเชิงปฏิบัติการ	36
สมมติฐานในการวิจัย	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	54
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	54
สถิติข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย	56
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน	57
5 สรุปและอภิปรายผล	87
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้และพัฒนาการวิจัย	103
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้	105
ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการวิจัย	106

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก	116
ภาคผนวก ก	117
ภาคผนวก ข	140
ภาคผนวก ค	142
ภาคผนวก ง	154
ภาคผนวก จ	159
ภาคผนวก ฉ	164
ประวัติย่อผู้วิจัย	166

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามมหาวิทยาลัยและกลุ่มสาขาวิชา	41
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	54
3 ค่าสถิติข้อมูลพื้นฐานของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคม	56
4 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตาม	57
5 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมของนักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน	58
6 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ของนักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน	58
7 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะของนักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน	59
8 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยของนักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน	59
9 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน	60
10 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและรายด้าน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา	61
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและด้านย่อย 4 ด้าน (พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) ของนักศึกษาที่มีการกำกับตนเอง (ก) และได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้าง (ข) ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม	63
12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและด้านย่อย 4 ด้าน (พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) ของนักศึกษาที่มีความรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ (ก) มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา (ข) และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม (ค) ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม	66

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 ผลการวิเคราะห์ถดถอบพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคม เพื่อทำนายพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คด้วยปัญญาด้านรวม ของนักศึกษาทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่ม ที่มีภูมิหลังต่างกัน	71
14 ผลการวิเคราะห์ถดถอบพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคม เพื่อทำนายพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คอย่างเป็นประโยชน์ ของนักศึกษาทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่ม ที่มีภูมิหลังต่างกัน	75
15 ผลการวิเคราะห์ถดถอบพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคม เพื่อทำนายพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คอย่างถูกกาลเทศะของนักศึกษาทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มี ภูมิหลังต่างกัน	78
16 ผลการวิเคราะห์ถดถอบพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคม เพื่อทำนายพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คอย่างปลอดภัย ของนักศึกษาทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิ หลังต่างกัน	81
17 ผลการวิเคราะห์ถดถอบพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคม เพื่อทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟสบุ๊คด้วยปัญญา ของนักศึกษาทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน	84
18 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	118
19 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คด้วยปัญญาด้านรวมจำแนกตามกลุ่ม สาขาวิชา	119
20 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คอย่างถูกกาลเทศะจำแนกตามกลุ่ม สาขาวิชา	119
21 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คอย่างปลอดภัยจำแนกตามกลุ่ม สาขาวิชา	120
22 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คด้วยปัญญาด้านรวมตามระดับตัวแปรอิสระที่ ส่งผลแบบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ	121

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
23	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมตามการกำกับตนเอง และอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน	122
24	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมตามการกำกับตนเอง และอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	122
25	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ ตามระดับตัวแปรอิสระ ที่ส่งผลแบบเต็มระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ	123
26	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ ตามการกำกับตนเอง และอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ	123
27	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะตามระดับตัวแปรอิสระ ที่ส่งผลแบบเต็มระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ	124
28	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ ตามการกำกับตนเอง และอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มรวม	125
29	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ ตามการกำกับตนเอง และอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มเพศชาย	125
30	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ ตามการกำกับตนเอง และอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน	126
31	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ ตามการกำกับตนเอง และอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	126
32	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย ตามระดับตัวแปรอิสระ ที่ส่งผลแบบเต็มระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ	127
33	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กปลอดภัย ตามการกำกับตนเองและ อิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน	127
34	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กปลอดภัย ตามการกำกับตนเองและ อิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	128

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
35 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กปลอดภัย ตามการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ	128
36 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ	129
37 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาตามการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ	130
38 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ	131
39 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มเพศชาย	132
40 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มเพศหญิง	132
41 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ	133
42 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	134
43 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ	135
44 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มเพศชาย	136

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
45	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ	137
46	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย ตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มเพศชาย	137
47	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ	138
48	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มรวม	139
49	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มรวม	139
50	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา	155
51	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการกำกับตนเอง	156
52	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	156
53	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา	157
54	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	157
55	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามอิทธิพลจากคนรอบข้าง	158

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	35
2 สรุปผลการศึกษาปัจจัยภายในบุคคลและภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้ เฟสบุ๊คด้วยปัญญา	87
3 ผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำกับตนเองกับอิทธิพลจากคนรอบข้างที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊ค ด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้าน 4 ด้าน	94
4 ผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟสบุ๊คด้วยปัญญา และการรับรู้ บรรทัดฐานทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้าน 4 ด้าน ..	99

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ได้พัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารขึ้น ด้วยวัตถุประสงค์หลักในการขยายความสามารถของเครื่องมือและอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร และตั้งแต่อินเทอร์เน็ตเข้ามามีอิทธิพลต่อการสื่อสาร เทคโนโลยีการสื่อสารจึงได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วและกว้างไกล บุคคลในทั่วทุกมุมโลกที่เข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถติดต่อ เชื่อมโยงถึงกันได้โดยไม่มีข้อจำกัดทั้งเรื่องเวลาและสถานที่ เช่น ผู้ที่อยู่ประเทศอังกฤษในเวลาเที่ยงวันสามารถสื่อสารกับผู้ที่อยู่ในประเทศไทยได้ในเวลาหกโมงเย็น เนื่องจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้สร้างสภาพแวดล้อมเสมือนจริง (Virtual Environment) ทำให้ผู้ที่สื่อสารกันรู้สึกเหมือนกำลังสื่อสารกันในเวลาและสถานที่เดียวกัน (วิมลพรรณ อาภาเวท และคณะ. 2554) สิ่งแวดล้อมเสมือนจริงนั้นจึงถูกนำมาใช้สร้างเป็นสังคมเสมือนจริงในโลกออนไลน์ที่เรียกว่า เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking Sites : SNSs) ที่เป็นที่นิยมมากในปัจจุบัน เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ อินสตราแกรม ยูทูบ ฯลฯ ซึ่งชนิดของเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เป็นที่นิยมมากที่สุด คือ เฟซบุ๊ก (Facebook) คิดเป็น 32% เมื่อเทียบกับเครือข่ายสังคมอื่น ๆ (Statista. 2015)

จากการสำรวจข้อมูลทางสถิติพบว่าจำนวนผู้ใช้งานเฟซบุ๊กมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดย Socialbakers เปิดเผยว่า ในปี 2555 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานเฟซบุ๊กจากทั่วโลกมีมากถึง 900 กว่าล้านคน โดยมีประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีจำนวนผู้ใช้งานสูงสุดถึง 163.1 ล้านคน ในขณะที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีจำนวนผู้ใช้งานมากเป็นอันดับที่ 13 ของโลก มีถึง 18.2 ล้านคน โดยพื้นที่ๆ มีผู้ใช้งานมากที่สุดคือกรุงเทพมหานครมีผู้ใช้งาน 14.4 ล้านคน กลุ่มอายุที่ใช้งานมากคือกลุ่มที่อยู่ในช่วง 18-21 ปี (ศุทธิดา ชวนวัน. 2556) และในปี ค.ศ. 2014 ในประเทศไทยมีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานเฟซบุ๊กมีจำนวนมากถึง 30 ล้านคน โดยเป็นผู้ใช้งานโทรศัพท์มือถือจำนวน 28 ล้านคน มากเป็นอันดับ 9 ของโลกเทียบกับประเทศเยอรมนี คิดเป็น 42% ของคนไทยทั่วประเทศ มากเป็นอันดับที่ 3 ของอาเซียนรองจากประเทศอินโดนีเซีย และประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งผู้ใช้งานเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และพบว่าพื้นที่กรุงเทพฯ มีอัตราการใช้งานมากที่สุด จำนวน 15.4 ล้านคน คิดเป็น 55% ของจำนวนผู้ใช้เฟซบุ๊กทั่วประเทศ (ปานระพี รพีพันธุ์. 2557; ศูนย์สารสนเทศการวิจัย. 2557; and Munlamai Vichienwanitchakul. 2015) ทั้งนี้กลุ่มอายุในช่วง 18-21 ปีนั้นอยู่ในช่วงที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษานับเป็นอีกช่วงชีวิตที่สำคัญต่อการเรียนรู้วิชาการและเรียนรู้ทักษะชีวิตในการก้าวสู่ชีวิตทำงานในอนาคต ที่ต้องอาศัยการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสังคมใหม่ ซึ่งเฟซบุ๊กเป็นส่วนหนึ่งของการใช้เพื่อสื่อสารกันในสังคม

ของนักศึกษาเป็นเหมือนดาบสองคมที่แม้จะมีประโยชน์ต่อการสื่อสารโดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องพรมแดน เวลา สถานที่ แต่เฟซบุ๊กก็สามารถนำไปสู่การเกิดปัญหา ผลกระทบทางลบต่อบุคคลและสังคมได้เช่นกัน

จากการศึกษาปัญหาที่พบว่าเกี่ยวข้องกับการใช้เฟซบุ๊กนั้น เป็นปัญหาที่ส่งผลในหลาย ๆ ด้านของบุคคล ตั้งแต่ด้านร่างกาย ที่เกิดขึ้นจากการใช้เวลาไปกับการใช้สื่อมากเกินไปส่งผลทำให้เกิดอาการปวดหัว ปวดช่วงไหล่ ปวดต้นคอ ซึ่งส่งผลให้บุคคลมีบุคลิกลักษณะที่ไม่น่าดู หลังอ คอตก มึนงงวิงเวียนในหนุ่มสาว พบว่า หนุ่มสาวส่วนใหญ่ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์มากกว่า 1 ชั่วโมงต่อวันทำให้รบกวนการนอนหลับเป็นอย่างมาก (Jessica and others. 2016) นอกจากนี้การใช้เฟซบุ๊กนั้นยังส่งผลต่อบุคลิกภาพของบุคคลที่ทำให้เกิดความหลงใหลจากการใช้มากเกินไปจนนำไปสู่การเสพติดสื่อได้ ทำให้มีความหงุดหงิดหากไม่ได้ใช้เฟซบุ๊ก หรือบางคนที่ต้องการความรัก การมีตัวตนในสังคม และเลือกใช้เฟซบุ๊กในการแสดงตัวตน แต่ใช้ในทางลบทั้งเนื้อหาและภาษา ที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งบนสื่อออนไลน์ได้ สำหรับด้านความปลอดภัย ในขณะที่ทุกคนต่างต้องการความปลอดภัยจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ แต่ก็เป็นไปได้ที่จะมีความเสี่ยงเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่เผยแพร่ออกไป หากผู้ใช้ไม่มีความตระหนักถึงอันตรายจากสื่อออนไลน์มากพอ การถูกโจรกรรมข้อมูล การปลอมตัว การถูกล่อลวงก็สามารถเกิดขึ้นได้ ทำให้เกิดความเสียหายต่อร่างกาย จิตใจ และทรัพย์สิน และที่ร้ายแรงคือการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในสื่อออนไลน์เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับอนุญาตไปจนถึงการยั่วเย้าให้เกิดการแตกแยกกันจากสังคมออนไลน์สู่สังคมจริง (ภานุวัฒน์ กองราช. 2554; กุลนารี เสือโรจน์. 2556; เครือข่ายพลเมืองเน็ต. 2556; Daraha. 2013 and Michael. 2014) นอกจากนี้ยังพบว่าเครื่องมือที่ใช้สร้างสัมพันธ์ภาพกันระหว่างบุคคลนี้ ยังเป็นตัวทำลายสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลเช่นกัน การสื่อสารกันแบบหน้าต่อหน้า (Face to Face Communication) ในสังคมจริงลดลงจากการใช้เฟซบุ๊กผ่านโทรศัพท์มือถือ ที่เรียกว่า สังคมก้มหน้า

ผลกระทบทางลบจากการใช้เฟซบุ๊กนั้นสามารถพบเห็นได้ตามข่าวหนังสือพิมพ์หรือข่าวออนไลน์หลายเว็บไซต์ในปีที่ผ่านมา ตัวอย่างเช่น ชาวสามีฆาตรกรยาของตนเองเพราะหึงหวงที่เห็นภรรยาของตนเล่นเฟซบุ๊กกับชายคนอื่น ชาวหญิงสาวน้อยใจจะกระโดดแท้งก็น้ำฆ่าตัวตายหลังถูกแฟนที่คบกันผ่านเฟซบุ๊กบอกเลิกเพราะเห็นตัวจริงไม่เหมือนกับรูปในเฟซบุ๊ก นอกจากฆราวาสแล้ว ยังพบข่าวพระสงฆ์ใช้ผ้าคาดเอวผูกคอตายในกุฏิเพราะเครียดหลังจากเล่นเฟซบุ๊กกับเพื่อน ไม่เพียงเท่านั้นยังพบข่าวเกี่ยวกับการถูกล่อลวงให้เสียทรัพย์โดยใช้เฟซบุ๊กเป็นเครื่องมือ ตัวอย่างเช่น ชาวการแฉเฟซบุ๊กเพื่อหลอกลวงยืมเงินจากเพื่อนของเจ้าของบัญชีเฟซบุ๊กตัวจริงทำให้มีผู้เสียหายเป็นจำนวนมาก ชาวการถูกล่อลวงให้ซื้อสมาร์ตโฟนผ่านทางเฟซบุ๊กแต่ไม่ได้สินค้าตามที่ตกลงกันไว้ นอกจากนี้ข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์แล้วยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้เฟซบุ๊ก ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของสำนักวิชาการธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอดินบะระ (University of Edinburgh) ประเทศอังกฤษ ที่ระบุถึงผลการศึกษาเกี่ยวกับผลจากการใช้เฟซบุ๊กว่า การเพิ่มขึ้นของเพื่อนในเฟซบุ๊กนั้นทำให้ความเครียดของผู้ใช้เพิ่มขึ้น

โดยทำการสำรวจจากนักศึกษาจำนวน 200 คน เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊กพบว่า กลุ่มคนที่มีเพื่อนมากเสี่ยงต่อความเครียดและรู้สึกหดหู่สูงกว่ากลุ่มคนที่มีเพื่อนน้อยกว่า โดยผู้ที่ใช้เฟซบุ๊กจะได้รับผลในเชิงลบมากกว่าประโยชน์เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนๆ และคนในครอบครัวในโลกความจริง และยังพบอีกว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32 รู้สึกผิดเมื่อต้องปฏิเสธคำขอร้องจากเพื่อน ขณะที่ร้อยละ 12 ระบุว่า การใช้เฟซบุ๊กทำให้พวกเขากระวนกระวายใจ (ศูนย์สารสนเทศและประชาสัมพันธ์. 2556; ไทยรัฐออนไลน์. 2557; และทีมงานสนุกดอทคอม. 2557) นอกจากความเครียด ความกระวนกระวายใจ เฟซบุ๊กยังส่งผลทำให้ผู้ใช้เกิดความรู้สึกอิจฉาเพิ่มขึ้นด้วย ดังผลงานของ คราสโนวาและคณะ (Krasnova and other. 2013) จากสถาบันระบบสารสนเทศ มหาวิทยาลัยฮัมโบลด์ (Humboldt University) เมืองเบอร์ลิน ที่สำรวจจากผู้ที่ใช้เฟซบุ๊กในประเทศเยอรมนี จำนวน 584 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 1 ใน 3 เกิดความรู้สึกอิจฉาเวลาเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่คนอื่นโพสต์ลงเฟซบุ๊ก ทำให้ความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตของตัวเองลดลง และผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ผลกระทบที่เกิดจากการเล่นเฟซบุ๊กมากที่สุด ได้แก่ การทะเลาะโต้เถียงหรือขัดแย้งกับแฟนหรือคนรัก การทะเลาะโต้เถียงหรือขัดแย้งกับเพื่อน และการทำให้ผลการเรียนลดลงหรือแย่งจากการส่งงานไม่ทันและการเสียสมาธิจากการเล่น เฟซบุ๊กในขณะที่เรียน เป็นต้น (บุญอยู่ ขอพระประเสริฐ. 2557)

สำหรับการใช้ภาษาในเฟซบุ๊กของวัยรุ่นไทยนิยมใช้ภาษาที่สามารถทำให้สื่อสารได้รวดเร็วขึ้น ทำให้เกิดการแปลงคำ การลดทอนคำ การผันเสียงวรรณยุกต์ ที่เป็นการสร้างคำใหม่ ๆ ขึ้นมา ในขณะที่สังคมผู้ใหญ่เห็นเห็นว่าไม่เหมาะสมจนเกิดเป็นกระแสวิตขึ้นมา ภาษาที่วัยรุ่นนิยมใช้ในเฟซบุ๊กมีหลากหลายรูปแบบ อาทิ คำที่สะกดเพื่อให้เกิดความแปลกตา เช่น ซิมิ (ใช้ใหม่), หนู (หนู), กำ (กรรม), ช้าน (ฉัน) ฯลฯ คำที่สะกดผิดเพื่อแสดงอารมณ์ เช่น เปงราย (เป็นอะไร), คีบับ (คือแบบ), จีจี (จริงๆ), ผุดๆ (สุดๆ) ฯลฯ คำเลียนเสียงที่มักใส่ไม่ทันขนาดหรือซ้ำตัวอักษร เช่น โหกกก (โอ้โฮ), กัสสส กรัสสส (กรีด), อร้าแงง อร่ายยย (อ้าย, ว้าย) ฯลฯ (ฉัตรชัย นอกดี. 2557) ซึ่งคำเหล่านี้มีผลต่อการแปลความหมาย การตีความที่คลาดเคลื่อนอาจส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิดหรือความคับข้องใจของผู้สนทนาหรือผู้รับสารคนอื่น ๆ ได้ ซึ่งปัญหาข้างต้นที่กล่าวมานี้เป็นปัญหาที่เกิดจากการใช้เฟซบุ๊กของบุคคลในสังคมที่ควรได้รับการแก้ไขและป้องกันอย่างยั่งยืน

จากผลการสำรวจในปี ค.ศ. 2015 พบว่า ในแต่ละวันมีผู้ใช้เฟซบุ๊กจากจำนวนทั้งหมดครึ่งหนึ่งเปิดใช้งานตลอดเวลา โดยผู้ใช้เฟซบุ๊กอายุ 18-24 ปี จำนวน 48% ใช้เช็คข้อความทุกครั้งที่ดีนอน และประมาณ 28% ใช้เฟซบุ๊กผ่านทางสมาร์ทโฟนก่อนเข้านอน (Munlamai Vichienwanitchakul. 2015) จากผลการสำรวจทำให้เห็นว่ากลุ่มเยาวชนเป็นกลุ่มที่ใช้เฟซบุ๊กมากที่สุดจากจำนวนผู้ใช้ทั้งหมด ซึ่งเยาวชนที่อยู่ในช่วงอายุนี้นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นกลุ่มที่อยู่ในช่วงวัยที่สามารถพัฒนาให้มีความสามารถในการใช้สื่อได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้กลุ่มคนเหล่านี้ยังเป็นกำลังสำคัญที่จะก้าวออกไปทำหน้าที่เป็นพลเมืองใน

การพัฒนาสังคมต่อไปในอนาคต หากสามารถพัฒนาให้เกิดทักษะที่ดีตั้งแต่ยังใช้ชีวิตอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัยต่อไป เมื่อก้าวสู่สังคมในอนาคตก็สามารถใช้ชีวิตและพัฒนาสังคมได้อย่างวางใจต่อไป

ทั้งนี้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้เฟซบุ๊กนั้น สามารถป้องกันได้ด้วยการมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ได้แก่ การใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ การใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย การใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ และการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ซึ่งมีหลักฐานการวิจัยจำนวนหนึ่งพบว่าการใช้โซเชียลมีเดียที่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการใช้สื่อมวลชนนั้น มีสาเหตุมาจากสองปัจจัยหลัก ได้แก่ ปัจจัยภายในบุคคล เช่น การกำกับตนเอง (วันวิสา สรีระศาสตร์. 2552; จินตนา ต้นสุวรรณนนท์ และคณะ. 2552; และ He and others. 2014) การรู้เท่าทันสื่อ (จินตนา ต้นสุวรรณนนท์. 2552; และลลิตภัทร เจริญรัฐ. 2555) ส่วนปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม (นรา จันชนะกิจ. 2548; และนพมาศ อัครจันทโชติ และคณะ. 2555) อิทธิพลจากคนรอบข้าง (จุฬาพัฒน์ รัตนติลก ณ ภูเก็ต. 2547; ดวงมล ทรัพย์พิทยากร. 2547; และปราณี จ้อยรอด. 2551) และจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กนั้นยังไม่พบผู้ที่ทำงานวิจัยที่กล่าวถึงรูปแบบของการใช้เฟซบุ๊กว่าการใช้อย่างไร หากพบแต่การวิจัยในเชิงสำรวจถึงพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กว่าใช้ในปริมาณมากน้อยแค่ไหน ใช้ในเวลาใด ใช้ไปกับกิจกรรมอะไร

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรี ที่เป็นการศึกษาปัจจัยที่อาจจะเป็นสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษา โดยอาศัยทฤษฎีปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของแบนดูรา (Bandura) และแนวคิดอื่น ๆ มาเป็นกรอบแนวคิดในการประมวลเอกสารและวิเคราะห์พฤติกรรม โดยพิจารณาจากปัจจัยภายในบุคคล (การกำกับตนเอง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม (การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม และอิทธิพลจากคนรอบข้าง) ซึ่งทั้งสองปัจจัยมีความสำคัญที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมของบุคคล ผลการวิจัยในครั้งนี้นอกจากเป็นการสร้างความรู้ใหม่แล้ว ยังทำให้ทราบถึงตัวแปรที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาซึ่งจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรีต่อไปในอนาคตอีกด้วย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาปริญญาตรีที่มีภูมิหลังต่างกัน
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาปริญญาตรีทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน
3. เพื่อศึกษาอำนาจการทำนายของปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาปริญญาตรีทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีความสำคัญและมีผลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาซึ่งเป็นความรู้ใหม่ สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงบุคคลในสังคมเพื่อเกิดสังคมที่ดีในการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของเยาวชนต่อไป
2. ผลการวิจัยเป็นอีกแนวทางที่ช่วยชี้แนะให้สถานศึกษาใช้ในการวางยุทธศาสตร์สำหรับจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการสร้างเสริมพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาให้กับกลุ่มนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม
3. ผลการวิจัยยังเป็นพื้นฐานของข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีการเรียนการสอนทั้ง 3 สาขา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยมีจำนวนนักศึกษาที่เป็นประชากรทั้งหมด 88,660 คน (สำนักคณะกรรมการอุดมศึกษา. 2558)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีการเรียนการสอนทั้ง 3 สาขา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ รวมทั้งสิ้นจำนวน 510 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่

1.1.1 การกำกับตนเอง

1.1.2 การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์

1.1.3 เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

1.2 ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่

1.2.1 การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม

1.2.2 อิทธิพลจากคนรอบข้าง

1.3 ภูมิหลัง ได้แก่

1.3.1 เพศ

1.3.2 กลุ่มสาขาวิชา

1.3.3 ประเภทมหาวิทยาลัย

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

2.1 พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์

2.2 พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ

2.3 พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย

2.4 พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบสหสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบ (Correlational-Comparative Study) ที่ศึกษาในกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดที่ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

ส่วนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ตัวแปรสาเหตุ

ส่วนที่ 3 ภูมิหลังกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

ส่วนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารมวลชนและการเปิดรับสื่อมวลชน

การสื่อสารมวลชน (Mass Communication) เป็นกระบวนการส่งข่าวสารข้อมูลออกไปยังผู้รับจำนวนมากในเวลาเดียวกัน (สัทัญญา บุรณเดชาชัย. 2550; และ Agee, Ault & Emery. 1982; อ้างอิงจาก ชวรัตน์ เชิดชัย. 2527) ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์และมีอิทธิพลต่อผู้รับ (กาญจนา มีศิลปวิกัย. 2554) โดยอาศัยสื่อมวลชน (Mass Media) ที่เป็นสื่อ เป็นตัวแทน เป็นเครื่องมือ หรือเป็นช่องทางเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารไปสู่ผู้รับ ได้แก่ 1) สื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ (Printed Media) เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และ 2) สื่อมวลชนประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Media) ได้แก่ โทรศัพท์ วิทยุ ภาพยนตร์ และอินเทอร์เน็ต (สัทัญญา บุรณเดชาชัย. 2550; อรุณประภา หอมเศรษฐี. 2539; และปรมะ สตะเวทิน. 2546) ภายใต้กระบวนการเปิดรับสื่อ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเปิดรับหรือการเลือกใช้สื่อมวลชน (Selective Exposure) บุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกรับหรือเลือกใช้สื่อตามความต้องการของตนเอง โดยการเลือกรับหรือเลือกใช้สื่อจะขึ้นอยู่กับเจตคติเดิมของบุคคลนั้น เพื่อลดความขัดแย้งในจิตใจของตนเอง เป็นการส่งเสริมหรือป้องกันความคิดของตนเอง (Self-Concept) 2) การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) บุคคลจะเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่ตรงกับความสนใจเฉพาะของตนเอง ข้อมูลบางอย่างที่ไม่สนใจก็จะได้รับและผ่านไป โดยความสนใจจะเป็นไปตามความคิด เจตคติ ความเชื่อของบุคคลนั้น 3) การเลือกตีความ (Selective Interpretation) บุคคลจะตีความ แปลความหมายของข้อมูลข่าวสารที่

ได้รับรู้มาผ่านประสบการณ์ เจตคติ ความเชื่อของบุคคล หรืออาจตีความตามสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ในขณะเวลานั้นก็ได้ 4) การเลือกจดจำ (Selective Retention) บุคคลจะเลือกจดจำข้อมูลข่าวสารตามที่ตนได้ เปิดรับสื่อมวลชนที่ตนสนใจและตีความเรียบร้อยแล้วผ่านชุดประสบการณ์ที่มี และมักจะยึดเอามาสสนับสนุน ประสบการณ์ เจตคติ ความเดิมของตนที่มีอยู่แล้ว (พริยะ จิระโสภณ. 2529; อ้างอิงจาก บุญนา จันทรากุลพงษ์. 2542; และ พัทธี เชยจรรยา, เมตตา กฤตวิทย์ และถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์. 2538; อ้างอิงจาก วันวิสา สรีระ ศาสตร์. 2554) และเอ็งอลิน กองแก้ว (2550) ได้อธิบายเสริมอีกว่านอกจาก 4 ขั้นตอนที่กล่าวมาการเปิดรับสื่อ ยังทำให้เกิดเจตคติ (Attitude) เกิดความตั้งใจที่จะกระทำ (Intention) และจะนำไปสู่การเกิดพฤติกรรม (Behavior) ทั้งพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอกของบุคคล

ดังนั้น การสื่อสารมวลชนจึงเป็นกระบวนการส่งข่าวสารข้อมูลออกไปยังผู้รับจำนวนมากในเวลาเดียวกัน ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์และมีอิทธิพลต่อผู้รับ โดยอาศัยสื่อมวลชนเป็นช่องทางส่งข่าวสารไปสู่ผู้รับ ภายใต้การ เปิดรับสื่อ คือ การเปิดรับสื่อมวลชน การใส่ใจ การเลือกตีความ การเลือกเก็บจำ นำไปสู่การเกิดเจตคติ ความ ตั้งใจที่จะกระทำ และการเกิดพฤติกรรม ซึ่งสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลมากในสังคมยุคปัจจุบันคือ สื่ออินเทอร์เน็ต เป็น สื่อใหม่ที่ได้รับความสนใจ ได้รับความนิยม และใช้กันอย่างแพร่หลาย

แนวคิดสื่อใหม่ (New Media)

สื่อใหม่ มีความหมายครอบคลุมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 ที่ รวมทั้งเทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ นิยามขึ้นว่าจะต้องมีลักษณะที่สามารถจัดการได้ (Manipulated) สามารถเชื่อมต่อเป็นเครือข่าย (Networkable) มีความหนาแน่นและสามารถบีบอัดสัญญาณได้ (Dense and Compressible) มีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) และ ความเป็นกลาง (Impartial) ดังนั้นสื่อใหม่จึงให้ความหมายที่รวมถึง อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ มัลติมีเดีย เกม คอมพิวเตอร์ ซีดีรอม และดีวีดี ที่ไม่ได้หมายความว่าสื่อแบบเดิม เช่น รายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ วารสาร หนังสือ หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ เป็นต้น (ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานนท์. 2555; อ้างอิงจาก Manovich. 2003) ซึ่งสื่อใหม่ นั้นมีการทำงานที่รวดเร็วมากกว่าสื่อเก่าที่ทำงานด้วยมือหรือเทคโนโลยีแบบเดิม เนื่องจากคอมพิวเตอร์นั้นมี ศักยภาพในการทำงานที่รวดเร็วมากขึ้น ทำให้เกิดการแตกแขนงของสื่อในรูปแบบใหม่หลายอย่าง เป็นสื่อที่มีความ ทันสมัย มีวิธีการใหม่ ๆ ที่จะสามารถเข้าถึงและจัดการกับข้อมูลข่าวสาร

คุณลักษณะของสื่อใหม่

Terry Flew (2008; อ้างอิงจาก ธนัทธ เต็มรัตน์. 2553) ได้อธิบายถึงคุณลักษณะของสื่อใหม่ ที่ แตกต่างจากสื่อในรูปแบบเก่าอย่างชัดเจนทั้ง โดยประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่

1) มีความเป็นดิจิทัล (Digital) เป็นความสามารถในการประมวล จัดเก็บ แลกเปลี่ยน และนำส่งข้อมูล โดยปรับเปลี่ยนเนื้อหาของสื่อทั้งหมดให้เป็นรหัสดิจิทัล ทำให้ส่งผลที่สำคัญประการแรกคือทำให้เนื้อหาเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน (Uniformity) และมีมาตรฐานเดียวกัน (Standardization) และประการที่สองคือสามารถเพิ่มปริมาณของข้อมูลและการสื่อสาร เพราะรหัสดิจิทัลทำให้การผลิต การบันทึก และการเผยแพร่ข้อมูลสามารถทำได้ง่ายขึ้น (ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานนท์. 2555)

2) มีการจัดการข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (Computerized) เพราะต้องอาศัยการพื้นฐานอยู่บนการทำงานระบบดิจิทัล จึงต้องอาศัยอุปกรณ์ไฟฟ้าก็คือคอมพิวเตอร์ในการสร้างและแปลค่าข้อมูลเพื่อสื่อสารให้คนทั่วไปสามารถเข้าใจได้

3) มีความสามารถในการจัดการข้อมูล (Manipulated) ที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้งาน (Users) ทั้งผู้ส่งสาร (Sender) และผู้รับสาร (Receiver) สามารถจัดการข้อมูลได้อย่างเท่าเทียมหรือเกือบจะเท่าเทียมกัน ในการสร้างออกแบบ บริหารจัดการข้อมูลได้อย่างอิสระ

4) มีความเป็นเครือข่าย (Networkable) หมายถึง ความสามารถของเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงอุปกรณ์ Hardware และระบบ Software ที่อยู่กระจัดกระจายกันให้สามารถทำงานร่วมกันผ่านเครือข่ายระบบ (Network) ได้โดยผู้ใช้งานที่อยู่ต่างสถานที่สามารถรับส่งข้อมูลข่าวสารกันได้อย่างสะดวกรวดเร็วผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

5) การมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) เป็นคุณสมบัติของเทคโนโลยีที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถมีปฏิสัมพันธ์กันได้โดยไม่ต้องอยู่ในสถานที่เดียวกันโดยอาศัยความสามารถของการเป็นเครือข่ายผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่ง Van Dijk & De Vos (2001; อ้างอิงจาก ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานนท์. 2554) ได้กำหนดระดับของการมีปฏิสัมพันธ์ไว้ 4 ระดับ เพื่ออธิบายสื่อใหม่ ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับพื้นฐานของการมีปฏิสัมพันธ์ คือความเป็นไปได้ในการสร้างการสื่อสารสองทางหรือหลายทาง สิ่งนี้คือ มิติด้านระยะทาง (Space Dimension) การดาวน์โหลดข้อมูลหรือปฏิสัมพันธ์ด้านอุปทานของเว็บไซต์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และโทรทัศน์แบบมีปฏิสัมพันธ์นั้นจะมีมากกว่าปฏิสัมพันธ์ด้านการอัปโหลดข้อมูลของผู้ใช้

ระดับที่ 2 ระดับของความพร้อมกัน (Synchronicity) คือมิติด้านเวลา (Time Dimension) ที่เพิ่มประสิทธิภาพของการมีปฏิสัมพันธ์ โดยหากการกระทำและการโต้ตอบกันดำเนินไปอย่างต่อเนื่องไม่ถูกขัดจังหวะระบบจะเป็นการเพิ่มคุณภาพของการมีปฏิสัมพันธ์ แต่สื่อปฏิสัมพันธ์บางอย่างไม่ต้องอาศัยความพร้อมในการมีปฏิสัมพันธ์เนื่องจากผู้รับและผู้ส่งสามารถสื่อสารกันได้ตามเวลาและสถานที่ที่ตนสะดวก เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ระดับที่ 3 การควบคุมโดยผู้มีปฏิสัมพันธ์ เป็นมิติด้านพฤติกรรม (Behavior Dimension) เป็นความสามารถของผู้ส่งและผู้รับที่สามารถปรับเปลี่ยนสลับบทบาทได้ทุกขณะ ปฏิสัมพันธ์ด้านการควบคุมนี้ ถือว่าเป็นมิติที่มีความสำคัญมากที่สุดในการนิยามปฏิสัมพันธ์ของสื่อและการสื่อสาร

ระดับที่ 4 เป็นระดับสูงสุดคือการกระทำและการโต้ตอบของผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยความเข้าใจในความหมายและบริบท เป็นมิติด้านจิตใจ (Mental Dimension) ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่สำคัญสำหรับการมีปฏิสัมพันธ์แบบเต็มรูปแบบ เช่น การสนทนาแบบตัวต่อตัว หรือการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

6) มีความหนาแน่น (Dense) เป็นความสามารถในการรองรับการเชื่อมโยงเครือข่ายที่มีผู้ใช้ในปริมาณมากได้ ซึ่งความสามารถในการจัดการบริหารความหนาแน่นนั้นทำให้สื่อใหม่สามารถสร้างสังคมออนไลน์ที่รองรับข้อมูลของผู้ใช้จำนวนมากได้ในเวลาเดียวกัน

7) ความสามารถในการบีบอัดข้อมูล (Compressible) เนื่องจากปริมาณของผู้ใช้และข้อมูลจำนวนมาก การเข้ารหัสดิจิทัลที่เป็นการบีบอัดข้อมูลจำนวนมากให้อยู่ในรูปของจำนวนตัวเลขที่จะช่วยให้ประหยัดพื้นที่จัดเก็บข้อมูล

8) มีความเป็นกลาง (Impartial) คือการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีบทบาทในการจัดการการสื่อสารอย่างเท่าเทียมกัน ที่เห็นได้จากผู้ใช้งานสามารถสร้างเนื้อหาให้กับสารของตนเองได้ตามต้องการ แต่เนื้อหาที่สร้างขึ้นเองนั้นจะมีความเป็นกลางหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้สร้างสารนั้น

นอกจากนี้ ฌ็องส์ ค็อง (2554) ยังได้อธิบายถึงคุณลักษณะของสื่อใหม่เพิ่มเติมไว้อีกว่า มีการบูรณาการ (Integration) ที่เกิดจากการบูรณาการระหว่างโทรคมนาคม (Telecommunication) การสื่อสารเชิงข้อมูล (Data Communication) และการสื่อสารมวลชน (Mass Communication) เข้ามาอยู่ในสื่อเดียวกัน ซึ่งเรียกว่าเป็นการหลอมรวมสื่อ (Convergence) ทำให้การสื่อสารสามารถทำหน้าที่ส่งข้อมูลได้หลากหลายประเภทมากขึ้นไม่ได้จำกัดว่า การสื่อสารโทรคมนาคมต้องส่งสัญญาณโทรศัพท์ การสื่อสารข้อมูลต้องผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือการสื่อสารมวลชนต้องมาจากวิทยุกระจายเสียงหรือโทรทัศน์เพียงอย่างเดียว แต่เราสามารถใช้อินเทอร์เน็ตโทรทัศน์ได้ ใช้อินเทอร์เน็ตแทนโทรศัพท์ได้

จากข้อมูลข้างต้นทำให้เห็นว่าการสื่อสารในยุคปัจจุบันนั้นเป็นการหลอมรวมกันของการสื่อสารหลากหลายประเภทที่แต่เดิมจะมุ่งเน้นแยกใช้การสื่อสารไปตามประเภทต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการใช้ แต่ปัจจุบันการสื่อสารนั้นอาศัยสื่อใหม่เป็นตัวกลางในการสื่อสารที่นำคุณสมบัติของสื่อประเภทต่าง ๆ มาสร้างเป็นสื่อรูปแบบใหม่ที่มีลักษณะเป็นเครือข่ายสังคมบนโลกออนไลน์ ที่มีความนิยมและใช้กันอย่างแพร่หลายจนกลายเป็นสื่อหลักในการสื่อสารกันของคนในยุคปัจจุบัน โดยเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking) เป็นสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) รูปแบบหนึ่งซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกับเพื่อนที่รู้จักกันมาก่อน หรือรู้จัก

ภายหลังทางออนไลน์ ซึ่งเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์แต่ละแห่ง จะมีคุณลักษณะแตกต่างกันออกไป แต่จะมีส่วนประกอบหลักที่เหมือนกันคือ โปรไฟล์ (Profile) เพื่อแสดงข้อมูลส่วนตัวของเจ้าของบัญชี การเชื่อมต่อ (Connecting) เพื่อสร้างเพื่อนกับคนที่รู้จักและไม่รู้จักทางออนไลน์ และการส่งข้อความ (Messaging) อาจเป็นข้อความส่วนตัวหรือข้อความสาธารณะ เป็นต้น โดยมีเฟซบุ๊กเป็นเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมสูงสุดในปัจจุบัน (พิชิต วิจิตรบุญรักษ์. 2554) เฟซบุ๊กก่อตั้งขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2004 เป็นสังคมออนไลน์ที่มีเครื่องมือมากมายที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นกับทุกคนในครอบครัว เพื่อน รวมไปถึงเพื่อนในที่ทำงาน โดยเริ่มจากการก่อตั้งเว็บไซต์ thefacebook.com ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยฮาร์เวิร์ด นำโดย ซัคเกอร์เบิร์ก, คริส ฮักคิลส์ และ มอสโกวิทซ์ (Zuckerberg, Chris Hughes and Moskovitz) โดยมีรายชื่อทั้งหมดของนักศึกษาทั้งหมดของมหาวิทยาลัยและยังทำหน้าที่เป็นเว็บไซต์ที่คอยช่วยเหลือนักศึกษาในการระบุพรรณานพื้นฐานของนักเรียนสมาชิกในหอพักต่างๆ อีกด้วย การติดต่อกันของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยจึงทำได้ง่าย ต่อมาความนิยมขยายออกไปสู่รัฐและประเทศอย่างรวดเร็ว จากนั้นเฟซบุ๊กก็เป็นที่รู้จักและเป็นที่นิยมใช้กันทั่วโลก (ชาติชาย วิระขันธ์. 2553: 10, 16) และจากการสำรวจข้อมูลทางสถิติพบว่าจำนวนผู้ใช้งานเฟซบุ๊กมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดย Socialbakers เปิดเผยว่า ในปี 2555 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานเฟซบุ๊กจากทั่วโลกมีมากถึง 900 กว่าล้านคน โดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีจำนวนผู้ใช้งานสูงสุดถึง 163.1 ล้านคน ในขณะที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีจำนวนผู้ใช้งานมากเป็นอันดับที่ 13 ของโลก มีถึง 18.2 ล้านคน โดยพื้นที่ๆ มีผู้ใช้งานมากที่สุดคือกรุงเทพมหานครมีผู้ใช้งาน 14.4 ล้านคน กลุ่มอายุที่ใช้งานมากคือกลุ่มที่อยู่ในช่วง 18-21 ปี (ศุทธิดา ชนวนัน. 2556) และในปี ค.ศ. 2014 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานเฟซบุ๊กมีจำนวนมากถึง 28 ล้านคน มากเป็นอันดับ 9 ของโลกเทียบกับประเทศเยอรมนี คิดเป็น 42% ของคนไทยทั้งประเทศ มากเป็นอันดับที่ 3 ของอาเซียนรองจากประเทศอินโดนีเซีย และประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งผู้ใช้งานเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และพบว่าพื้นที่กรุงเทพฯ มีอัตราการใช้งานมากที่สุด จำนวน 15.4 ล้านคน คิดเป็น 55% ของจำนวนผู้ใช้เฟซบุ๊กทั่วประเทศ (ปานระพี ธิพพันธุ์. 2557; ศูนย์สารสนเทศการวิจัย. 2557; และ Munlamai Vichienwanitchakul. 2015) จากข้อมูลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก โดยเฉพาะพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญหาที่เป็นการใช้เฟซบุ๊กเพื่อบ่มุ่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและส่งผลกระทบบ้านหลังน้อยที่สุดทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่นในสังคม

พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาเป็นการเชื่อมโยงกันระหว่างพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กกับพฤติกรรม การบริโภคด้วยปัญญา เพราะเฟซบุ๊กถือเป็นผลิตภัณฑ์อย่างหนึ่งเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านระบบออนไลน์ ที่การใช้จะ

มีการแสดงความคิดเห็น การนำเสนอข้อมูล การกตัญญู ไปจนถึงการสนทนากัน ส่วนพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญานั้นจากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า มีผู้ให้ความหมายในเชิงเศรษฐศาสตร์แนวพุทธว่า เป็นการใช้สินค้าและบริการ เพื่อให้ได้รับความพอใจโดยเกิดคุณภาพชีวิต โดยการบริโภคของคนนั้นแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ การบริโภคด้วยต้นหากับการบริโภคด้วยปัญญา ซึ่งการบริโภคด้วยต้นหานั้นเป็นการบริโภคเพื่อเสพ เช่น กินอาหารเพื่อความอร่อยอร่อย ใส่เสื้อผ้าเพื่อความสวยงาม โอ้อวดแข่งขัน เป็นการบริโภคเพื่อสนองตัณหาของตัวเอง มีความสุขที่การเสพไม่ใช้การตอบสนองความต้องการที่แท้จริง หรือไม่ได้มาซึ่งเพื่อคุณภาพชีวิต ส่วนการบริโภคด้วยปัญญานั้น เป็นการบริโภคอย่างไตร่ตรองถึงเหตุผล เช่น บริโภคอาหารเพื่อบรรเทาความหิว ใส่เสื้อผ้าเพื่อปกปิดร่างกายเพิ่มความอบอุ่น ดังนั้นจึงเป็นการบริโภคที่คำนึงถึงคุณค่าที่แท้จริง มีความพอดีพอควร และถ้ามีการคำนึงถึงคุณค่าเทียบอยู่บ้างก็ต้องไม่เป็นการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น หรือทำลายสิ่งแวดล้อมมากนัก (พระธรรมปิฎก. 2542; อ้างอิงจาก ผจงจิต อินทสุวรรณ และคณะ. 2547) ส่วนอภิชัย พันธเสน (2549; อ้างอิงจาก ลลิตภัทร เจริญรัฐ. 2555) ได้ให้ความหมายถึงการบริโภคด้วยปัญญาไว้ใกล้เคียงกับพระธรรมปิฎกเช่นกัน คือ เป็นการบริโภคที่ต้องคำนึงถึงคุณค่าแท้และคุณค่าเทียมของสิ่งที่บริโภค บริโภคด้วยความพอประมาณ พิจารณาถึงความจำเป็นกับการใช้งานของสิ่งที่บริโภคนั้น

ในการศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คด้วยปัญญาได้แนวคิดมาจากการสังเคราะห์งานวิจัยคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศของ ดุจเดือน พันธุมนาวิน (2551) ที่กล่าวสรุปถึงพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาว่ามี 2 กลุ่มพฤติกรรม ได้แก่ พฤติกรรมเอื้ออาทร และพฤติกรรมพลเมืองดี ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากความเป็นห่วงเป็นใย ต้องการสนับสนุน ช่วยเหลือให้มีสถานะที่ดีขึ้น โดยการกระทำนั้นจะต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น และจะต้องเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมอีกด้วย โดยพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คด้วยปัญญา ตลอดจนพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมา ทั้งการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณ การใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสม การใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ได้มีการศึกษาพฤติกรรมนี้ออกเป็นด้านย่อย ๆ เพื่อสามารถที่จะศึกษาพฤติกรรมนี้ได้อย่างละเอียดและครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการสังเคราะห์งานวิจัยคุณธรรมจริยธรรมฯ ดังที่กล่าวมา โดยพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องนั้นจะกล่าวถึงการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านสื่อมวลชน ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ และอินเทอร์เน็ต ด้วยความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งด้านต่าง ๆ ของพฤติกรรมนั้นสามารถแบ่งได้ออกเป็น 4 ด้านด้วยกัน ได้แก่ 1) การใช้อย่างเป็นประโยชน์ เป็นการใช้เพื่อการติดต่อสื่อสาร เพื่อการศึกษาค้นหาข้อมูล เพิ่มความรอบรู้ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทั้งเพื่อความบันเทิง และเล่นเกม เป็นต้น (ปราณี จ้อยรอด. 2552: 5, วันวิสา สรีระศาสตร์. 2554: 80, นรา จันชนะกิจ. 2548 และ ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร. 2547) 2) การใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นการใช้ที่รู้จักขอบเขต รู้จักปริมาณที่เหมาะสม ใช้ในเวลาที่เหมาะสมถูกต้องเหมาะสม (นรา จันชนะกิจ.

2548 และ จิตติพร วิโรจน์วิทยาการ. 2551: 11) 3) การใช้อย่างปลอดภัย เป็นการใช้ด้วยความตระหนักถึงอันตรายและสามารถใช้ได้อย่างมั่นใจในความปลอดภัย สามารถป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นด้วยความระมัดระวัง (วันวิสา สรีระศาสตร์. 2554: 83, นรา จันชนะกิจ. 2548 และ จิตติพร วิโรจน์วิทยาการ. 2551: 11) และ 4) การสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้ เป็นการใช้เพื่อมุ่งส่งเสริมและป้องกันผู้อื่นเพื่อให้ใช้ได้อย่างเหมาะสมเช่นเดียวกับตน (วันวิสา สรีระศาสตร์. 2554: 81,83) โดยรวมแล้วพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาเป็นการนำคุณลักษณะของพฤติกรรมเอื้ออาทรกับพฤติกรรมพลเมืองดีมารวมกันไว้ด้วยกันนั่นเอง

จากการทบทวนที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปความหมายของพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาได้ว่า พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา หมายถึง การกระทำกิจกรรมบนเครือข่ายเฟชบุ๊กของนักศึกษา เช่น การโพสต์ การกดถูกใจ การแชร์ข้อมูล การแชท เป็นต้น การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ บนเครือข่ายเฟชบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่แท้จริงของเฟชบุ๊ก ตระหนักถึงความปลอดภัย เพื่อความมั่นใจในการใช้ คำนึงถึงความเหมาะสมในด้านบุคคล เวลา และสถานที่ ๆ ใช้ และส่งเสริมให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาเช่นเดียวกับตน โดยพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ หมายถึง การใช้เฟชบุ๊กโดยคำนึงถึงอรรถประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมนั้น สามารถแยกแยะได้ถึงโทษและประโยชน์ของกิจกรรมนั้น เช่น การติดต่อสื่อสาร ความบันเทิง การใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์ เป็นต้น 2) พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ หมายถึง การใช้เฟชบุ๊กโดยคำนึงถึงความเหมาะสมในด้านบุคคล เนื้อหา สถานที่ และระยะเวลาในการใช้ เช่น การรู้จักเลือกใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ที่มีความสุภาพ แสดงถึงมารยาทที่เหมาะสม ใช้ในระยะเวลาที่เหมาะสม เป็นต้น 3) พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างปลอดภัย หมายถึง การใช้เฟชบุ๊กด้วยความตระหนักรู้ถึงภัยอันตรายจากการใช้ และใช้ได้อย่างมั่นใจ รวมถึงการใช้ในปริมาณที่เหมาะสม เช่น การตรวจสอบการใช้เฟชบุ๊กของตนเองเสมอทั้งเรื่องวิธีการและเนื้อหา เป็นต้น และ 4) พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา หมายถึง การใช้เฟชบุ๊กเพื่อมุ่งให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กอย่างมีคุณค่าเช่นกัน เช่น การให้กำลังใจ ให้การยอมรับ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา เป็นต้น

โดยมีรายละเอียดดังนี้

พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ : ความหมายและการวัด

พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างมีประโยชน์นั้นมิได้มีความหมายไว้อย่างกว้าง ๆ ถึงพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กในบริบทของความถี่ในการใช้เช่นชั่วโมงต่อวัน มากหรือน้อย แต่ไม่ได้อธิบายโดยแยกประเภทของการใช้ออกมา ซึ่งมีผู้ศึกษาพฤติกรรมในบริบทที่ใกล้เคียงกับการใช้เฟชบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ เช่น พฤติกรรมการใช้

อินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ การบริโภคสื่อด้วยปัญญา เป็นต้น โดยให้ความหมายไว้ดังนี้ ปรานี จ้อยรอด (2552) ให้ความหมายของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณว่า หมายถึง การใช้เทคโนโลยีสื่อสารเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทำกิจกรรมด้านการสื่อสาร ด้านการศึกษาค้นคว้า และด้านบันเทิง ที่ต้องอาศัยการพิจารณาไตร่ตรอง ตัดสินใจที่จะเลือกรับข้อมูล โดยคำนึงถึงคุณภาพและประโยชน์ที่จะได้รับเป็นที่ตั้ง ส่วนงานวิจัยของจินตนา ต้นสุวรรณนนท์ และคณะ (2552) ให้ความหมายของพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาไว้ว่า เป็นการเปิดรับสื่อโดยใช้ความคิดวิจารณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับมา สามารถที่จะกลั่นกรองแยกแยะสิ่งที่ดีและไม่ดีที่แฝงมาได้ด้วยหลักเหตุผล ด้วยความรู้และประสบการณ์ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพระธรรมปิฎก (2543) ได้อธิบายถึงการบริโภคด้วยปัญญาที่ต้องอาศัยการไตร่ตรองถึงเหตุผลความต้องการที่แท้จริง คำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่แท้จริง และต้องไม่เป็นการเบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่น รวมถึงสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ด้วย

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดความหมายของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ (Useful Facebook Usage Behavior) หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ บนเครือข่ายเฟซบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่แท้จริงของเฟซบุ๊ก เกี่ยวกับบรรณประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น สามารถแยกแยะได้ถึงประโยชน์และโทษของกิจกรรมนั้น เช่น การติดต่อสื่อสาร ความบันเทิง การรับส่งข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น

การวัดพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีผู้สร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมในบริบทที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ เช่น ดวงกมล ทรัพย์พิทยาการ (2547) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นประโยชน์และโทษแยกออกจากกัน โดยพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่เป็นประโยชน์แบ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเองและประโยชน์ต่อผู้อื่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 403 คน แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75 และงานวิจัยของจุฑาพัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2547) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 6 จำนวน 728 คน โดยพัฒนาและปรับปรุงมาจากแบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2529) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 20-120 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.25-5.29 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .798 ส่วนงานวิจัยของธีรพงษ์ คุ่มราศี (2551) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น

4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านการสืบค้นข้อมูล และ 3) ด้านความบันเทิง เป็นลักษณะมาตรประเมินค่า 7 ระดับ ตั้งแต่ระดับความถี่ไม่เคยกระทำ (0) ไปจนถึงกระทำทุกวัน (6) ผู้ที่ได้คะแนนสูงถือว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรม การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้มากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดตามรายด้านอยู่ที่ .86, .85 และ .83 ตามลำดับ และงานวิจัยของวันวิสา สรีระศาสตร์ (2554) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงจำนวน 597 คน โดยพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือจากแบบวัด พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นประโยชน์ของดวงกมล ทรัพย์พิทยาการ (2547) ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 12 ข้อ มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 25-70 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .18-.56 และมีค่าความ เชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์สามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบได้ คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์มากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ : ความหมายและการวัด

พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ มีผู้ให้ความหมายของกาลเทศะว่าเป็นการสมานกันของคำ 2 คำ คือ กาล สมานกับคำว่า เทศ/เทศะ ที่หมายถึง สิ่งที่ควรหรือไม่ควร เวลาและสถานที่ ซึ่งมีความหมายคล้ายกับ คำว่า มารยาท ที่หมายถึง การแสดงออกมาทางกายวาจาในทางที่ดี (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546) ซึ่งความหมายของ การกระทำอย่างถูกกาลเทศะ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่รู้ว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควรกระทำ โดยมีความ เหมาะสมในเรื่องของเวลาและสถานที่ ที่แสดงพฤติกรรมออกมา นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายไว้อีกว่า อนุพันธ์ คำปັນ (2549) ให้ความหมายของพฤติกรรมวัฒนธรรมทางสังคมไว้ว่า เป็นการแสดงออกหรือกระทำต่างๆ ของ บุคคลในชีวิตประจำวัน ที่ทำให้คนอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก ถ้อยทีถ้อยอาศัย โดยแบ่งพฤติกรรมออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมการให้ความเคารพผู้ใหญ่ ที่ต้องแสดงถึงความอ่อนน้อมถ่อมตน เหมาะสมกับอายุ 2) พฤติกรรมความมีมารยาทในการพูด รู้จักเลือกใช้คำที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อผู้อื่น มีความสุภาพ 3) พฤติกรรมการมีระเบียบวินัย ที่แสดงออกถึงการกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมายเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ 4) พฤติกรรม ความรับผิดชอบ ที่ต้องยอมรับผลของการกระทำของตน ส่วนวรวรรณ บุญเดช (2553) อธิบายความหมายของ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต ด้านการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตว่า เป็นการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือเว็บอร์ดเพื่อการติดต่อสื่อสารสนทนากับเพื่อน หรือติดต่อกับเพื่อนใหม่ในอินเทอร์เน็ต ที่การตั้งกระทู้หรือ แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่างๆ ต้องแสดงถึงความจริงใจ ตรงไปตรงมาต่อเพื่อนร่วมสนทนา ต้องมีความ ซื่อสัตย์ และมีความสุภาพในการใช้

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดความหมายของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ (Manners Facebook Usage Behavior) หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ บนเครือข่ายเฟซบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่แท้จริงของเฟซบุ๊ก เกี่ยวกับความเหมาะสมในด้านบุคคล เนื้อหา สถานที่ รวมถึงช่วงระยะเวลาในการใช้ เช่น การเลือกใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ที่มีความสุภาพแสดงถึงมารยาทที่เหมาะสม ใช้ในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม เป็นต้น

การวัดพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยพบว่ามีผู้สร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมในบริบทที่ใกล้เคียง ได้แก่ พฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตที่พึงประสงค์ พฤติกรรมวัฒนธรรมทางสังคม โดยมีรายละเอียดการวัด ดังนี้ อนุพันธ์ คำปัน (2549) ได้สร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมวัฒนธรรมทางสังคม กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตมหาวิทยาลัยจำนวน 362 คน ประกอบด้วยข้อคำถาม 60 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราประเมินความถี่ของพฤติกรรม 5 ระดับ ตั้งแต่ “ทำเป็นประจำ” ถึง “ไม่เคยทำ” มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 ส่วนวรรรณ บุญเดช (2553) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตที่พึงประสงค์ ที่แบ่งพฤติกรรมออกเป็น 4 ด้าน โดยมี 1 ด้านที่มีบริบทใกล้เคียงการกับใช้เฟซบุ๊ก อย่างมีกาลเทศะ คือ ด้านการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต ที่มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 5 ระดับตั้งแต่ “น้อยที่สุด” ถึง “มากที่สุด” มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟารายด้านอยู่ที่ .76

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย : ความหมายและการวัด

ความปลอดภัยเป็นสิ่งที่คนทุกคนต้องการในสังคมจริง สังคมเสมือนก็เช่นกันที่ต้องมีความระมัดระวังในการใช้งานเพื่อความปลอดภัยของตัวผู้ใช้เอง มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในบริบทที่ใกล้เคียงและแตกต่างกัน แต่ยังอยู่ในบริบทของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้ให้ความหมายไว้ เช่น นรา จันชนะกิจ (2548) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างปลอดภัยไว้ว่า เป็นการกระทำของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้โทรศัพท์มือถือให้เกิดความปลอดภัยแก่ตัวเอง เช่น ไม่ใช้โทรศัพท์มือถือในขณะที่กำลังทำกิจกรรมอื่นๆ พร้อมกัน อ่านคำแนะนำ คู่มือการใช้งานเพื่อใช้อย่างถูกวิธี และไม่ใช้ในขณะที่มีฝนฟ้าคะนอง เป็นต้น ในขณะที่ จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมไว้ว่า เป็นการรายงานว่ตนใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม 2 ด้าน ได้แก่ 1) อินเทอร์เน็ต เช่น การเล่นเกมที่พอประมาณ การแชทด้วยความระมัดระวัง และ 2) โทรศัพท์มือถือ เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับเพื่อนในเวลาที่เหมาะสม และปริมาณไม่

มากเกินไป เป็นต้น และวันวิสา สรีระศาสตร์ (2554) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยของนักเรียนหญิงไว้ว่า เป็นการกระทำกิจกรรมของเยาวชนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีความสามารถป้องกันตนเองจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นด้วยความตระหนักรู้ถึงภัยอันตราย สามารถใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมั่นใจในความปลอดภัย รวมทั้งใช้อินเทอร์เน็ตในปริมาณที่เหมาะสม และรู้วิธีการปฏิบัติตนในการรับมือกับสถานการณ์ไม่ปลอดภัยต่างๆ ขณะทำกิจกรรมบนเครือข่าย

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดความหมายของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย (Safety Facebook Usage Behavior) หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ บนเครือข่ายเฟซบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่แท้จริงของเฟซบุ๊ก ด้วยความตระหนักรู้ถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น เพื่อให้สามารถใช้ได้อย่างมั่นใจ รวมถึงการใช้ในปริมาณที่เหมาะสม เช่น การตรวจสอบการใช้เฟซบุ๊กของตนเองเสมอทั้งวิธีการและเนื้อหา เป็นต้น

การวัดพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีผู้สร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกันคือพฤติกรรมการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและปลอดภัย เช่น นรา จันชนะกิจ (2548) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างปลอดภัย ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงออกถึงการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างปลอดภัยและมีความเหมาะสม แบบวัดมีข้อคำถาม จำนวน 15 ข้อ พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15-90 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76 ส่วนจิตติพร ไวรโรจน์วิทยาการ (2551) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม โดยให้นักเรียนรายงานการใช้เทคโนโลยี 2 ประเภท คือ โทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ต ข้อคำถามมีจำนวน 10 ข้อ พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .79 และงานวิจัยของ วันวิสา สรีระศาสตร์ (2554) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยจำนวน 12 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงจำนวน 597 คน พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 25-71 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .21-.61 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .74

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา : ความหมายและการวัด

การสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำในสิ่งที่เหมาะสมนั้นเป็นสิ่งที่ดีที่บุคคลควรกระทำ เพราะนอกจากจะเป็นการเตือนตนเองให้กระทำในสิ่งที่เหมาะสมแล้วยังเป็นการช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่นกระทำในสิ่งที่เหมาะสมเช่นเดียวกับตนเอง ถือเป็นการสร้างสังคมดีของบุคคล ซึ่งมีแนวคิดและงานวิจัยในบริบทที่ใกล้เคียงกันเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม เช่น วันวิสา สรีระศาสตร์ (2554) ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษา ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยไว้ว่า เป็นการกระทำของบุคคลที่มุ่งส่งเสริมและป้องกันเพื่อนของตน เพื่อให้เพื่อนใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่เหมาะสมใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ เช่น การให้กำลังใจ การให้การยอมรับ 2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย และ 3) การสนับสนุนด้านวัตถุสิ่งของที่จำเป็น เช่น เอกสารและบทความเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย ที่สอดคล้องกับแนวคิดของเฮาส์ (มะลิวรรณ หมั่นแก้วกล่าวจิต. 2551; อ้างอิงจาก House. 1981) ที่แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ (Emotional Support) เป็นการรู้สึกเห็นใจ การให้ความดูแล ให้กำลังใจ ยอมรับ และเห็นคุณค่า เป็นการแสดงความผูกพันที่บุคคลมีต่อกัน 2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (Informative Support) เป็นการให้ข้อมูลข่าวสาร ในเชิงข้อเท็จจริง การให้คำแนะนำ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ 3) การสนับสนุนด้านการประเมินเปรียบเทียบ (Appraisal Support) เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อประเมินข้อมูลที่มีอยู่ในการรับรองให้เกิดความมั่นใจ และ 4) การสนับสนุนด้านสิ่งของหรือบริการ (Instrumental Support) เป็นการให้ความช่วยเหลือในรูปวัตถุ สิ่งของ หรือแรงงาน ในขณะที่ยอดฮิต (นุชจรี อิมมาก. 2552; อ้างอิงจาก Cobb. 1976) ได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ด้าน ซึ่งมีการสนับสนุนด้านอารมณ์ (Emotional Support) เช่นเดียวกับเฮาส์ (House) แต่มี 2 ด้านที่แตกต่างกัน คือ การสนับสนุนด้านการยอมรับและเห็นคุณค่า (Esteem Support) เป็นการแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีคุณค่า บุคคลอื่นก็ยอมรับและเห็นคุณค่านั้นด้วย และการสนับสนุนด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Social Support or Networks) ที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นเป็นสมาชิกหรือส่วนหนึ่งของสังคมและมีความผูกพันซึ่งกันและกัน

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดความหมายของพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา (Support other person to Intellectual Facebook Consumption Behavior) หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ บนเครือข่ายเฟซบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่

แท้จริงของเฟชบุ๊ก เพื่อมุ่งให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาเช่นเดียวกับตนเอง เช่น การให้กำลังใจ การให้การยอมรับ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เฟชบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ อย่างถูกกาลเทศะ และอย่างปลอดภัย เป็นต้น

การวัดพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยพบว่า เครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊ก อย่างมีคุณค่านี้มีผู้สร้างเครื่องมือเพื่อใช้วัดพฤติกรรมสนับสนุนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอารมณ์ เช่น การให้กำลังใจ ชมเชย เมื่อเพื่อนออมเงิน และ 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีจำนวนข้อคำถาม 10 ข้อ พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน มีความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 ส่วนพฤติกรรมในบริบทที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสนใจคือ การศึกษา พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนใช้อินเตอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยของวันวิสา สรีระศาสตร์ (2554) ได้สร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ทั้งหมด 10 ข้อ ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 597 คน มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 13 ถึง 59 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .35 ถึง .58 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญามากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

ส่วนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ตัวแปรสาเหตุ

กลุ่มปัจจัยภายในบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา

สำหรับกลุ่มปัจจัยภายในนั้น จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยพบว่าปัจจัยภายในบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การกำกับตนเอง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การกำกับตนเองกับพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา

แนวคิดที่เกี่ยวกับการกำกับตนเอง

การศึกษาการกำกับตนเอง (Self-Regulation) มีนักวิชาการศึกษาให้ความหมายไว้ทั้งเหมือนและแตกต่างกัน รวมถึงการใช้คำที่ต่างกันไปทั้ง Self-Control Self-Monitoring การควบคุมตน การมีวินัยในตน การนำตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน โดยการวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า การกำกับตนเอง (Self-Regulation) ซึ่งมีแนวคิดจากทฤษฎีปัญญาสังคมของแบนดูรา (Bandura's Social Cognitive Theory) นำมาประยุกต์รวมกับแนวคิดอื่น ๆ ที่กล่าวว่า พฤติกรรมของมนุษย์ไม่ได้เกิดจากการเสริมแรงและการลงโทษจากภายนอกเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากการควบคุมตนเอง (Self-Regulation) ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการจัดการ ควบคุมความรู้สึก ความคิด และการกระทำของตนเอง เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ตนเองต้องการได้ คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และจะกระทำไปในแนวทางที่เหมาะสม โดยไม่ต้องต้องอาศัยการควบคุมจากผู้อื่น เป็นความปรารถนาและความตั้งใจของตนเอง (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2543; ลลิตภัทร เจริญรัฐ. 2555; อ้างอิงจากดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2547; ผจงจิต อินทสุวรรณ และคณะ. 2547; ปราณี จ้อยรอด. 2552; จินตนา ตันสุวรรณหนธ์ และคณะ. 2552; และลลิตภัทร เจริญรัฐ. 2555) ซึ่งการกำกับตนเองนั้นมีการบวนการในการกำหนดพฤติกรรม 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กระบวนการสังเกตตนเอง (Self-Observation) เป็นการรับรู้ของบุคคลว่าตนกำลังทำอะไรและประเมินการเปลี่ยนแปลงไปของพฤติกรรมที่กระทำอยู่ เพื่อใช้ในการกำหนดพฤติกรรมขั้นต่อไป 2) กระบวนการตัดสินใจ (Judgment Process) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากกระบวนการสังเกตและเก็บบันทึกข้อมูลของตนเอง แล้วนำเอาข้อมูลไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ เพื่อตัดสินใจว่าจะดำเนินการกับพฤติกรรมต่อไปอย่างไรรวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อพฤติกรรมด้วย และ 3) กระบวนการแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (Self-Reaction) เป็นกระบวนการสุดท้ายในการกำกับตนเองของบุคคล ทำหน้าที่ 2 อย่างคือ 1) ทำหน้าที่ตอบสนองต่อการประเมินพฤติกรรมจากกระบวนการตัดสินใจว่า การกระทำเป็นไปตามเป้าหมายเพียงใด จะมีปฏิกิริยาทางบวกหรือทางลบต่อตนเอง ด้วยการให้รางวัลหรือการลงโทษตนเอง และ 2) ทำหน้าที่เป็นตัวจูงใจสำหรับการกระทำพฤติกรรมของตนเอง (ธีระชน พลโยธา. 2552; อ้างอิงจาก Bandura. 1977; และวันวิสา สรีระศาสตร์. 2554)

จากการทบทวนเอกสารสรุปได้ว่า การกำกับตนเอง (Self-Regulation) หมายถึง ความสามารถในการจัดการ ควบคุมความรู้สึก การวางแผนการกระทำของตนเอง เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ตนเองต้องการได้ คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และจะกระทำไปในแนวทางที่เหมาะสม โดยไม่ต้องอาศัยการควบคุมจากผู้อื่น เป็นความปรารถนาและความตั้งใจของตนเอง ภายใต้กระบวนการกำกับตนเอง 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กระบวนการ

สังเกตตนเอง (Self Observation) 2) กระบวนการตัดสินใจ (Judgment Process) และ 3) กระบวนการแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (Self-Reaction)

การวัดการกำกับตนเอง จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยพบว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวัดการกำกับตนเองนั้น มีลักษณะที่คล้ายกันคือ ส่วนมากมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของจินตนา ตันสุวรรณนนท์ และคณะ (2552: 54) ที่ศึกษาการบริโภคสื่อด้วยปัญญาของนักศึกษาระดับศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ได้สร้างแบบวัดการควบคุมตน ประกอบด้วยข้อคำถาม 13 ข้อ เป็นแบบมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” ส่วนการแปลผลแบ่งช่วงการแปลผลตามหลักของการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class Interval) ตั้งแต่ “มีการควบคุมตนระดับต่ำที่สุด” ไปจนถึง “มีการควบคุมตนระดับสูงที่สุด” โดยแบบวัดมีความเชื่อมั่นอยู่ที่ .83 ส่วนปราณี จ้อยรอด (2552) ได้ศึกษาพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณและได้ใช้แบบวัดการควบคุมตนของ ผจงจิต อินทสุวรรณ และคณะ (ปราณี จ้อยรอด, 2552; อ้างอิงจาก ผจงจิต อินทสุวรรณ และคณะ, 2539: 34) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเสพติดของเยาวชน โดยแบบวัดการควบคุมตนมีจำนวน 11 ข้อ เป็นข้อความที่แสดงถึงความสามารถในการควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่างๆ มีระดับให้ตอบ 3 ระดับ และให้คะแนน 1 (ปฏิบัติน้อย) ถึง 3 (ปฏิบัติมาก) โดยผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าจะมีการควบคุมตนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำ สำหรับการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของลลิตภัทร เจริญรัฐ (2555) ได้สร้างแบบวัดการควบคุมตนมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “มากที่สุด” ไปจนถึง “น้อยที่สุด” มีจำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็นด้านการควบคุมตนเองทั่วไป และด้านการควบคุมตนเองส่วนตน มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .81

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดการกำกับตนเองโดยปรับปรุงจากแบบวัดความสามารถในการควบคุมตนของจินตนา ตันสุวรรณนนท์ และคณะ (2552) เป็นแบบมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการควบคุมตนมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการกำกับตนเองกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

จากการประมวลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการกำกับตนเองกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาพบว่า มีงานวิจัยบริบทอื่นที่ใกล้เคียงกัน ดังนี้ ลลิตภัทร เจริญรัฐ (2555) ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา เขต 2 ด้วยวิธีการวิเคราะห์กลุ่มพบ พบว่า พฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาได้รับอิทธิพลจากการควบคุมตนเองโดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .80 ซึ่งอยู่ในระดับสูง ส่วนการศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุด้านสถานการณ์ทางสังคม

และการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย ของวันวิสา สิริระศาสตร์ (2552) พบว่า การควบคุมตนเองมีอำนาจร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยสูงทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ได้แก่ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้และการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย นอกจากนี้การควบคุมตนเองยังเป็นปัจจัยปกป้องที่ควรเสริมสร้างให้แก่กลุ่มเสี่ยงที่มีพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยน้อย และในการศึกษาของจินตนา ตันสุวรรณนันทน์ และคณะ (2552) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การควบคุมตนเองเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์สูงสุดกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.527$) และการควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่มีอิทธิพลในการทำนายพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาสูงเป็นอันดับสอง ($\beta=.210$) สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศ ฮี และคณะ (He and other. 2014) ได้ศึกษาการทำนายทักษะการกำกับตนเองจากการโพสต์ข้อความบนเฟซบุ๊ก และพบว่าทักษะการกำกับตนเองของผู้ใช้เฟซบุ๊กสามารถทำนายได้จากการโพสต์ข้อความบนหน้ากระดานการสนทนา ดังนั้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยคาดว่า การกำกับตนเองนั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์กับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

แนวคิดเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์

การรู้เท่าทันสื่อ นั้นตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Media Literacy เป็นคำศัพท์ที่เกิดขึ้นในประเทศแคนาดาและได้ใช้กันอย่างแพร่หลายในสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น จนขยายไปทั่วโลก โดยชี้ให้เห็นว่าสื่อมีความสำคัญแทบทุกด้านในการดำเนินชีวิต เพราะในสังคมนั้นมีสื่อเป็นตัวคั่นกลางในการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ค่านิยม และประสบการณ์ต่าง ๆ สื่อจึงมีอิทธิพลมากต่อบุคคลและสังคม

การรู้เท่าทันสื่อ นั้นมีนักวิชาการให้ความหมายไว้อย่างกว้างขวางโดยสรุปได้ดังนี้ การรู้เท่าทันสื่อ เป็นความสามารถของบุคคลในการใช้ทักษะสื่อสารเพื่อรับและส่งสารออกไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 กระบวนการ ได้แก่ 1) ความสามารถในการเข้าถึงสื่อ (Access) เป็นความสามารถในการแสวงหา จัดการเลือกรับข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ การเข้าถึงสื่อ นั้นยังรวมถึงความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอีกด้วย (Hobbs. 1998) 2) ความสามารถในการวิเคราะห์สาร (Analyze) เป็นทักษะของบุคคลในการทำความเข้าใจและตีความเนื้อหาของสาร สามารถจัดประเภท แนวคิดของงานนั้น ๆ มีทักษะในการวิจารณ์ ลงความคิดเห็นของสารว่ามีจุดประสงค์อะไรในการสื่อสาร 3) ความสามารถในการประเมิน (Evaluate) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับ

ความสัมพันธ์และคุณค่าของสารว่ามีความหมายต่อผู้รับสาร การประเมินนั้นยังรวมไปถึงการใช้ประสบการณ์เดิมในการตีความและทำนายผลที่จะตามมา และ 4) ความสามารถในการสื่อสาร (Communicate) เป็นความสามารถของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับทักษะในการสื่อสาร ได้แก่ ความสามารถที่จะเข้าใจและจับความสนใจของผู้รับสาร การใช้สัญลักษณ์ ภาษาในการสื่อความหมายออกไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการมีทักษะในการผลิตสื่อเพื่อนำเสนอสารออกไปอีกด้วย (นภินทร ศิริไทย. 2547; พรทิพย์ เย็นจะบก. 2547; อุณาโลม จันทรุ่งมณีกุล และคณะ. 2549; และจินตนา ต้นสุวรรณนนท์ และคณะ. 2552)

จากการทบทวนเอกสารจึงสรุปได้ว่า การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ (Online Media Literacy) หมายถึงความสามารถของนักศึกษาในการใช้ทักษะการสื่อสารในสื่อออนไลน์ ทั้งการรับสารที่ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในการเลือกรับ การวิเคราะห์ การตีความ ก่อนที่จะตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อ หรือ กระทำหรือปฏิเสธ รวมถึงการส่งสารที่ต้องอาศัยความสามารถในการเลือกใช้สัญลักษณ์ ภาษา และสื่อสารออกไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย 4 กระบวนการ ได้แก่ 1) ความสามารถในการเข้าถึงสื่อ (Access) 2) ความสามารถในการวิเคราะห์ (Analyze) 3) ความสามารถในการประเมิน (Evaluate) และ 4) ความสามารถในการสื่อสาร (Communicate)

การวัดการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวัดการรู้เท่าทันสื่อพบว่า มีผู้ทำการศึกษาดังนี้ จินตนา ต้นสุวรรณนนท์ และคณะ (2552) ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้นำแบบวัดการรู้เท่าทันสื่อมาจากงานวิจัยเรื่องผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (จินตนา ต้นสุวรรณนนท์. 2550) มีจำนวน 11 ข้อ เป็นแบบทดสอบปรนัยประกอบด้วยคำถามปลายเปิดที่มีตัวเลือก 4 ตัวเลือก โดยในแต่ละตัวเลือกจะมีเกณฑ์การให้คะแนนตามคำตอบว่ามี การรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับใด เกณฑ์การให้ค่าเฉลี่ยของการรู้เท่าทันสื่อแบ่งช่วงการแปลผลตามหลักของการแบ่งอัตราภาคขั้น (Class Interval) โดยใช้หลักค่าสูงสุด-ค่าต่ำสุด ตั้งแต่ “มีการรู้เท่าทันสื่อระดับต่ำที่สุด” จนถึง “มีการรู้เท่าทันสื่อระดับสูงที่สุด” มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .66 และงานวิจัยของลลิตภัทร เจริญรัฐ (2555) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย วัดการรู้เท่าทันสื่อด้วยแบบวัดจำนวน 20 ข้อ ที่เป็นลักษณะประเมินค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “มากที่สุด” จนถึง “น้อยที่สุด” มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-0.54 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .82

สำหรับการวัดการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์นั้น ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดการรู้เท่าทันสื่อของจินตนา ต้นสุวรรณนนท์ และคณะ (2552) และลลิตภัทร เจริญรัฐ (2555) เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่ต้องการวัด โดยมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์กับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์กับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา พบว่ามีงานวิจัยในบริบทที่ใกล้เคียงกันคืองานวิจัยเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ ดังนี้ งานวิจัยของจินตนา ตันสุวรรณนท์ และคณะ (2552) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การรู้เท่าทันสื่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.473$) และการรู้เท่าทันสื่อยังเป็นตัวทำนายที่มีอิทธิพลสูงสุดในการทำนายพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญา ($\beta=.272$) และการศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของลลิตภัทร เจริญรัฐ (2555) พบว่า การรู้เท่าทันสื่อเป็นปัจจัยที่มีผลทางตรงต่อพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญา มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .80 ดังนั้นจากการทบทวนงานวิจัยผู้วิจัยคาดว่า การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์นั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

แนวคิดเกี่ยวกับเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

คำว่า “เจตคติ” หรือ “Attitude” ในภาษาอังกฤษนั้น เป็นคำที่มีรากฐานมาจากภาษาละตินว่า “Aptus” ซึ่งแปลว่า โหม่เอียง เหมาะสม และเมื่อนำคำว่า “เจตคติ” มาใช้ก็จะหมายถึง สภาวะความพร้อมทางจิตซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็แรงกำหนดทิศทางปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้อง (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2520: 2; อ้างอิงจาก Allport. 1985) ซึ่งยังมีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาท่านอื่น ๆ ให้คำจำกัดความไว้มากมายสามารถสรุปรวมได้ ดังนี้

เจตคติ เป็นคุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ประสบการณ์ที่เป็นความโน้มเอียงทางความรู้สึก การลงความคิดเห็น การตีค่า ประเมินสิ่งต่าง ๆ ทั้งบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีทิศทางให้อยู่ในทางที่ดีหรือไม่ดี เป็นแรงจูงใจที่จะกำหนดความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมการเข้าหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่าเป็นเจตคติที่ดีหรือเจตคติทางบวก หรือความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมการถอยหนีเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่าเจตคติที่ไม่ดีหรือเจตคติทางลบ (รุ่งฤดี เมธีธำรง. 2536: 12; อ้างอิงจาก Thurstone. 1967: 77; บุญวดี เพชรรัตน์. 2527: 20 ; อ้างอิงจาก Allport. 1940: 180; เดโซ สวานานนท์. 2512: 28; กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2527: 198; และสุภาวดี มั่นจิระ. 2547: 15) โดยการเกิดและเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคลนั้นสามารถเกิดขึ้นได้โดยวิธีการต่อไปนี้ 1) การเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมต่าง ๆ ของสังคม และนำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้มาเป็นรากฐานของเจตคติ 2) การแบ่งแยกความรู้ที่ได้มาจากประสบการณ์ของตน เช่น เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาเป็นอย่าง

ดี มักจะมองโลกในแง่ดี 3) ประสบการณ์ที่ได้รับจากอดีต แต่รุนแรงทั้งในด้านดีและไม่ดี และ 4) การเลียนแบบ
 จินในที่สุดบุคคลก็ยอมรับเอาเจตคติของตัวแบบนั้นมาเป็นเจตคติของตนเอง เช่น บุตรมักจะเลียนแบบบิดามารดา
 เป็นต้น (บุญวาทย์ เพชรรัตน์. 2527: 20; อ้างอิงจาก Allport. 1940: 180) ซึ่งเจตคตินั้นประกอบด้วยองค์ประกอบ 3
 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ หรือความคิด (Cognitive Component) หมายถึง เจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
 จะต้องประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นอันดับแรกและเป็นความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นในด้านที่ว่าสิ่งนั้นมีคุณ หรือ
 โทษมากน้อยเพียงใด เป็นความรู้ หรือความเชื่อถือที่ใช้ประเมินค่าสิ่งนั้นได้ 2) ด้านความรู้สึก (Affective
 Component) หมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบพอใจ หรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้น ความรู้สึกนี้จะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ
 เมื่อบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับคุณ หรือโทษของสิ่งนั้นแล้ว และ 3) ด้านความพร้อมในการปฏิบัติ (Action
 Tendency Component) หมายถึง ความพร้อม หรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ เมื่อบุคคลมีความรู้
 เชิงประเมินค่าและมีความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่งที่ต้องคล้องกันซึ่งติดตามมา คือความพร้อมที่จะ
 กระทำให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้นด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2523: 5-7; McGuire. 1969)
 โดยองค์ประกอบ 3 ด้านนี้มีความสอดคล้องกันคือ ถ้าองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปเจตคติ
 ของบุคคลนั้นก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย (อารีรัตน์ พัฒนเพ็ญ. 2529: 8-9; อ้างอิงจาก Shaver. 1977)

นอกจากองค์ประกอบทั้ง 3 ประการแล้ว เจตคดียังมีลักษณะที่สำคัญอีก 2 ประการ คือมีทิศทาง หมายถึง
 มีทิศทางไปในทางบวก หรือลบ ดี หรือเลว ชอบ หรือไม่ชอบ มีความเข้ม หรือความรุนแรงเช่นอาจมีเจตคติต่อสิ่ง
 หนึ่งสิ่งใดรุนแรงมากและอีกสิ่งหนึ่งเบาบางขึ้นอยู่กับความสำคัญของสิ่งนั้น หรือความพัวพันของบุคคลต่อเรื่องนั้น
 (นวลละออง สุภาพล. 2534: 19; อ้างอิงจาก McGuire. 1969: 155-156)

ดังนั้นเจตคติ (Attitude) จึงสามารถสรุปได้ว่า เป็นคุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้
 ประสบการณ์ที่เป็นความโน้มเอียงทางความรู้สึก การลงความคิดเห็น การตีค่า ประเมินสิ่งต่าง ๆ ทั้งบุคคล สิ่งของ
 หรือสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีทิศทางให้อยู่ในทางที่ดีหรือไม่ดี เป็นแรงจูงใจที่จะกำหนดความพร้อมที่จะแสดง
 พฤติกรรมการเข้าหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่าเป็นเจตคติที่ดีหรือเจตคติทางบวก หรือความพร้อมที่จะแสดง
 พฤติกรรมการถอยหนีเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่าเจตคติที่ไม่ดีหรือเจตคติทางลบ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3
 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ หรือความคิด (Cognitive Component) 2) ด้านความรู้สึก (Affective Component) และ
 3) ด้านความพร้อมในปฏิบัติ (Action Tendency Component) โดยเจตคติจะต้องมีทิศทางและความเข้มต่อสิ่ง
 ต่างๆ ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เลือกเจตคติทางบวกที่มีต่อพฤติกรรม คือ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก

จากการทบทวนเอกสารจึงสรุปได้ว่า เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา (Positive Attitude
 toward Intellectual Facebook Consumption Behavior) หมายถึง ลักษณะทางจิตของบุคคลที่ประกอบด้วย
 ความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับประโยชน์ของเฟซบุ๊ก ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่จะกระทำหรือไม่กระทำกิจกรรม

บนเครือข่ายเฟซบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat)

การวัดเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา จากการทบทวนเอกสารพบว่าการวัดเจตคตินั้น สามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งแตกต่างกันไป ได้แก่การวัดโดยวิธีการดังนี้

1) วิธี Equal Appearing Intervals วิธีนี้ เฮอร์สโตน (Thurstone. 1970: 128) ได้ใช้วัดเจตคติของบุคคลโดยอาศัยกฎแห่งการเปรียบเทียบเพื่อตัดสินใจ (Law of Comparative Judgment) คือให้ผู้ตอบตัดสินข้อความที่แสดงถึงเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่า เห็นด้วย (Accepted) หรือไม่เห็นด้วย (Rejected) ในข้อความเหล่านั้นอย่างน้อยเพียงใด โดยให้กลุ่มผู้ตัดสินพิจารณาว่า ข้อความแต่ละข้อความที่เสนอนั้น ควรจะอยู่ตรงไหน เมื่อแบ่งความคิดเห็นทั้งหมดตั้งแต่เห็นด้วยมากที่สุดไปจนถึงไม่เห็นด้วยมากที่สุดออกเป็น 11 กลุ่มเท่าๆ กัน เมื่อกลุ่มผู้ตัดสินได้พิจารณาตัดสินหมดทุกข้อความแล้ว ก็นำแต่ละค่ามาหาสเกล (Scale Value) นั่นคือ หาตำแหน่งมัธยฐานของแต่ละสเกล สำหรับวัดเจตคติต่อไป

2) วิธี Summated Ratings หรือ Likert's Method ซึ่งสร้างขึ้นโดย ออสกู๊ด (Osgood. 1958) เป็นวิธีการวัดเจตคติโดยการนำเอาข้อความที่จะใช้วัดเจตคติไปให้ผู้ตอบลงความคิดเห็นว่ามีความรู้สึกต่อข้อความเหล่านั้นอย่างไรบ้าง เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แล้วมีการกำหนดคะแนนให้อาจเป็น 5 4 3 2 หรือ 1 ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางบวก (Positive Statement) และอาจเป็น 1 2 3 4 หรือ 5 ตามลำดับ หากเป็นข้อความในทางลบ (Negative Statement) จากนั้นนำข้อความทั้งหมดไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Analysis) โดยเลือกข้อความที่สามารถจำแนกกลุ่มที่มีเจตคติที่ดีและเจตคติที่ไม่ดีได้ เพื่อนำไปใช้วัดเจตคติต่อไป

3) วิธี Semantic Differential ของออสกู๊ด (Osgood. 1957: 189) ซึ่งใช้วิธีนี้เพื่อวัดความหมายของมโนทัศน์ (Concept) ในรูปความหมายของคำคุณศัพท์ (Adjectives) โดยให้บุคคลทำเครื่องหมายแสดงความความคิดเห็นลงในสเกล ซึ่งอยู่ระหว่างคำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้ามกันคู่หนึ่งๆ เช่น ดี-ไม่ดี ชอบ-ไม่ชอบ ฯลฯ ผู้ตอบจะต้องพิจารณาว่า มโนทัศน์ที่ตนเห็นมีความหมายสอดคล้องกับคุณศัพท์ในแต่ละสเกลอย่างไร มากน้อยแค่ไหน แล้วกรอกความเห็นลงในสเกล

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาขึ้นเองโดยอาศัยวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีการของลิเคอร์ท เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของตัวแปรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งเป็นการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กแล้วให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ที่มีต่อข้อความเหล่านั้นผ่านสเกล หรือมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้มีเจตคติที่ดีมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญานั้น พบว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาเจตคติในบริบทที่ใกล้เคียงกัน เช่น พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือ ดังนี้ การศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยในกลุ่มนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาของวันวิสา สรีระศาสตร์ (2555) พบว่า เจตคติที่ดีต่อการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยมีอิทธิพลทางตรงและเป็นตัวทำนายที่ดีที่สุดของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้กับพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยสามารถเพิ่มปริมาณการทำงานได้ถึง 22.4 นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยป้องกันที่ควรส่งเสริมให้เพิ่มขึ้นในกลุ่มเสี่ยงอีกด้วย ส่วนงานวิจัยของ นรา จันชนะกิจ (2548) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสมของนักศึกษา พบว่า เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสมเป็นตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก และงานวิจัยของนพมาศ อัครจันทโชติ และคณะ (2555) ที่ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า เจตคติต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กโดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.50 และ 0.23 ดังนั้นจากการทบทวนงานวิจัยผู้วิจัยคาดว่า เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญานั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา นอกจากนี้งานวิจัยของ จิน เหลียง หวัง และคณะ (J.-L. Wang et al. 2015) ได้ทำการศึกษาการทำนายการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ 2 แห่ง ในเขตตะวันออกเอเชียใต้ของจีน พบว่า เจตคติต่อการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นตัวทำนายที่มีอิทธิพลมากที่สุด ($\beta = .23$) ที่สามารถร่วมกับตัวแปรอิสระอื่นทำนายการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

สำหรับกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมนั้นได้ใช้แนวคิดการถ่ายทอดทางสังคมในการอธิบายสาเหตุการเกิดพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา โดยจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยพบว่าปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม และอิทธิพลจากครอบครัว โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายทอดทางสังคม

การถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) ในประเทศไทยนั้นนักวิชาการได้เลือกใช้คำที่ต่างกันอย่างออกไป เช่น การขัดเกลาทางสังคม สังคมประเพณี หรือสังคมกรรม เป็นต้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่บุคคลเรียนรู้บรรทัดฐาน

ทางสังคม (Social Norms) และค่านิยมทางสังคม (Social Value) โดยมีผู้ให้ความหมายที่หลากหลายกันออกไป ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

การถ่ายทอดทางสังคมเป็นกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลเพื่อรับเอาความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม และบรรทัดฐานทางสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่กลุ่ม ๆ หนึ่งกำหนดเอาไว้ เพื่อเป็นแบบแผนในด้านของความคิด และการแสดงออกทางพฤติกรรม ให้บุคคลสามารถเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มและสังคมได้ และยังเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลอีกด้วย (งามตา วรินทร์านนท์. 2545: 11; และสุพัตรา สุภาพ. 2533) โดยมี 5 เป้าหมายหลักของการถ่ายทอดทางสังคม ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง (Develop a Self-Concept) เป็นการรับรู้เกี่ยวกับตนเองผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม นำไปสู่การเรียนรู้ที่จะแสดงพฤติกรรมต่างๆ 2) ความสามารถในการกำกับหรือควบคุมตนเอง (Enable Self-Regulation) เป็นความสามารถในการควบคุมตนเองทั้งด้านอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรม 3) การสร้างพลังเพื่อความสำเร็จ (Empower Achievement) เป็นอิทธิพลของคนในสังคมที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการไปสู่ความสำเร็จของบุคคล 4) การมีบทบาททางสังคมที่เหมาะสม (Acquire Appropriate Social Role) จากการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ที่มีหน้าที่ของตนตามบทบาทที่ตนได้รับ เช่น บทบาทการเป็นผู้นำเมื่อขึ้นสู่การเป็นหัวหน้า เมื่อเป็นบิดามารดาก็ต้องมีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูลูก และ 5) การพัฒนาทักษะต่างๆ (Implement Development Skills) เป็นการพัฒนาเกี่ยวกับทักษะด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะด้านการรู้คิด ด้านอารมณ์ และด้านสังคม (วิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง. 2553; อ้างอิงจาก Berns. 2004)

การถ่ายทอดทางสังคมสามารถทำได้โดยผ่านตัวแทนของการถ่ายทอดทางสังคม เช่น ครอบครัว สถานศึกษา สื่อมวลชน ศาสนา เป็นต้น ดังนั้น การศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้แนวคิดการถ่ายทอดทางสังคมเพื่อทำการกำหนดตัวแปร โดยตัวแปรที่สนใจศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม และอิทธิพลจากคนรอบข้าง มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

แนวคิดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม

การศึกษาการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม (Perceive Social Norm) มีนักวิชาการให้ความหมายทั้งเหมือนและแตกต่างกันออกไป ได้แก่ การรับรู้ทัศนคติทางสังคม บรรทัดฐานเชิงอัตวิสัย และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งในภาษาอังกฤษจะพบว่ามีการใช้อยู่ 2 คำ คือ Social Norm กับ Subjective Norm ให้ความหมายมีทั้งส่วนที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reason Action) และทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) ของฟิชไบน์และไอเซน (รัฐชิตา สุกิจปาณินิจ. 2547; อ้างอิงจาก Fishbein and Ajzen. 1975; Ajzen and Fishbein. 1980; Ajzen. 1988; และ Ajzen. 1991)

ปัจจัยหลักที่อธิบายความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมคือการรับรู้บรรทัดฐานของสังคมที่อธิบายว่า เป็นการรับรู้ของบุคคลว่าบุคคลอื่นที่มีความสำคัญกับตัวเขา ต้องการหรือไม่ต้องการ ให้เขากระทำพฤติกรรมนั้นโดยมีส่วนประกอบของการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ได้แก่ ความเชื่อว่าบุคคลใกล้ชิดต้องการให้ตนกระทำหรือไม่กระทำกับแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการคล้อยตามบุคคลใกล้ชิด (จันท์สุภาห์ ไวยฤทธิ์. 2555)

จากบทวนเอกสารสรุปได้ว่า การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม (Perceived Social Norms) หมายถึง การรับรู้ของนักศึกษาว่าสังคมที่ตนเองอยู่ไม่ว่าจะเป็น คนในครอบครัว กลุ่มเพื่อน อาจารย์ และบุคคลที่ตนเองยอมรับนับถือเห็นดีเห็นชอบ และคาดหวังให้ใช้เฟสบุ๊คด้วยการคำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่แท้จริงของเฟสบุ๊ค ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat)

การวัดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม จากการบทวนเอกสารและงานวิจัยพบว่า การวัดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมนั้น หากวัดตามทฤษฎีของไอเซน และ ฟิชไบน์ การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมสามารถวัดได้ 2 ทาง คือ ทางตรงและทางอ้อม การวัดทางตรงจะเป็นการถามถึงบุคคลที่มีความสำคัญสำหรับผู้ตอบ ที่คิดว่าผู้ตอบควรทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น ส่วนการวัดทางอ้อมเป็นการวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อกลุ่มอ้างอิงกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (รัญชิตา สุกิจปาณีนิจ. 2547) แต่การวิจัยในครั้งนี้จะวัดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมโดยวัดทางตรง ซึ่งมีผู้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ดังนี้ การศึกษาพฤติกรรมการขับขี้อย่างปลอดภัยของรวิกาญจน์ เดือนดาว (2547) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพนักงานขับรถโดยสาร ชสมก. ได้สร้างแบบวัดการรับรู้ทัศนคติทางสังคมจากคนรอบข้าง ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรับรู้ของพนักงานขับรถว่า บุคคลรอบข้าง เช่น ญาติ เพื่อนร่วมงาน ผู้โดยสาร หรือผู้ใช้รถใช้ถนนคนอื่น ๆ มีความตระหนักเกี่ยวกับการขับขี้อย่างไร และคิดว่าตนเองควรมีพฤติกรรมการขับขี้อย่างปลอดภัยหรือไม่ โดยแบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 ซึ่งจันท์สุภาห์ ไวยฤทธิ์ (2555) ก็ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อการทำงานของพนักงานขับรถ โดยแบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของบุคคลรอบข้างจำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .86

สำหรับการวิจัยนี้สามารถวัดได้จากแบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม เป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาพบว่า มีงานวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมในบริบทที่ใกล้เคียงกัน รวมถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่น ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้ การศึกษาพฤติกรรมประหยัดในการซื้อเครื่องแต่งกาย ของรัชชิตา สุกิจปาณีนิจ (2547) ที่ศึกษาในนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 310 คน ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมในการทำพฤติกรรมประหยัดในการซื้อเครื่องแต่งกายสามารถทำนายความตั้งใจที่จะซื้อเครื่องแต่งกายร่วมกับการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมประหยัดในการซื้อเครื่องแต่งกายได้ โดยทำนายได้ร้อยละ 34 ส่วนดวงกมล ทรัพย์พิทยากร (2547) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตของนักศึกษาปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 403 คน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ทัศนคติทางสังคมกับประสบการณ์ที่ดีในการใช้อินเตอร์เน็ตสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างเป็นประโยชน์ในกลุ่มที่มีรายได้สูง ทำนายได้สูงสุดที่ร้อยละ 11.3 ต่อมา นรา จันชนะกิจ (2548) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างครอบครัว สังคม และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเป็นตัวแปรทำนายที่สำคัญที่สุดในกลุ่มตัวแปรทางสถานการณ์ และเป็นตัวแปรทำนายที่สำคัญที่สุดในการรวมกลุ่มระหว่างตัวแปรทางสถานการณ์กับตัวแปรจิตลักษณะเดิมทำนายส่วนการศึกษาพฤติกรรมรับผิดชอบของพนักงานขับรถเช่า ในเขตกรุงเทพมหานคร ของจันท์สุภาหิ์ ไวยฤทธิ์ (2555) กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานขับรถเช่าจำนวน 361 คน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมจากคนรอบข้างมีปฏิสัมพันธ์กับความรู้ในการขับขี่ ต่อพฤติกรรมรับผิดชอบก่อนขับรถของพนักงานขับรถเช่า นอกจากนี้ยังพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมกับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบก่อนขับรถ พฤติกรรมรับผิดชอบขณะขับรถ และพฤติกรรมรับผิดชอบหลังขับรถของพนักงานขับรถเช่า และงานวิจัยของนพมาศ อัครจันทโชติ และคณะ (2555) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้ Facebook ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 498 คน ผลการวิจัยพบว่า บรรทัดฐานเชิงอัตวิสัยของนิสิตส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.12 และ 0.28 ตามลำดับ ดังนั้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยจึงคาดว่า การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมนั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

อิทธิพลจากคนรอบข้างกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

แนวคิดอิทธิพลจากคนรอบข้าง

การคบเพื่อนและการเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อน ถือเป็นพัฒนาการทางสังคมตามธรรมชาติของบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น และวัยรุ่นส่วนใหญ่เป็นวัยที่กำลังศึกษาเล่าเรียน เวลาส่วนมากจึงใช้ไปกับเพื่อนวัยเดียวกันในสถานศึกษา นอกจากเพื่อนแล้วอาจารย์มหาวิทยาลัยยังเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะเป็นผู้ถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับวิธีคิดในศาสตร์สาขาที่นักศึกษาเรียนอยู่แล้ว ยังเป็นผู้ถ่ายทอดวิธีคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของสังคมอีกด้วย ดังนั้นเพื่อนและอาจารย์จึงมีอิทธิพลต่อบุคคลในช่วงวัยนี้เป็นอย่างมากเพราะนอกจากจะเสริมสร้างความมั่นคงทางจิตใจ ยังเปิดโอกาสให้บุคคลได้แสดงความสามารถเฉพาะของตน และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ ทำให้เกิดความมั่นใจและช่วยให้มีภาพพจน์เกี่ยวกับตนชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ยังให้ประสบการณ์ที่จำเป็นในการเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่ เช่น บทบาทของผู้รับและผู้ให้ การรู้จักเคารพกฎเกณฑ์หรือกติกาของสังคม (ผจงจิต อินทสุวรรณ และคณะ. 2539; และงามตา วรินทร์านนท์. 2534) โดยความหมายของอิทธิพลจากคนรอบข้างนั้นมีนักวิชาการให้ความหมายไว้มากมาย ซึ่งมีความหมายคล้ายคลึงกันสามารถสรุปได้ว่า อิทธิพลจากคนรอบข้าง คือ การที่บุคคลได้รับแนวคิดของบุคคลรอบข้างโดยมากจากการชักจูงแนะนำ และปฏิบัติตามจากการแสดงออกของคนรอบข้าง (ผจงจิต อินทสุวรรณ. 2539; จุฑาพัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. 2547; ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร. 2547; และวิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง. 2553)

จากการทบทวนเอกสารสรุปได้ว่า อิทธิพลจากคนรอบข้าง (Peers Influence) หมายถึง การได้รับการชักจูงหรือนำแนะ รวมถึงการทำตามหรือเลียนแบบบุคคลรอบข้างที่รู้จัก เช่น กลุ่มเพื่อน ผู้ปกครอง และอาจารย์มหาวิทยาลัย ในการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

การวัดอิทธิพลจากคนรอบข้าง จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยพบว่า มีผู้สนใจศึกษาการได้รับอิทธิพลจากเพื่อนมากพอสมควรแต่การวัดอิทธิพลจากเพื่อนกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กนั้นพบว่ามีผู้ศึกษาในบริบทใกล้เคียงคือพฤติกรรมการรับสื่อโทรทัศน์ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ดังนั้น งานวิจัยของจุฑาพัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2547) ที่ทำการศึกษาพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ได้สร้างแบบวัดตัวแบบเพื่อนต่อการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ โดยเป็นการวัดการได้รับการชักจูงหรือนำแนะให้ชมรายการโทรทัศน์จากเพื่อน และรับรู้ว่าเป็นรายการที่มีประโยชน์ โดยแบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 22 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .76 ส่วนปราณี จ้อยรอด (2551) ได้ศึกษาพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้พัฒนาแบบวัดการเห็นตัวแบบจากเพื่อน วัดการเห็นหรือการรับรู้การปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างจากเพื่อนในการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 7 ข้อ มีลักษณะมาตราประเมินค่า 5

ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .54 และการศึกษาพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตกรุงเทพฯ ของวิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง (2551) ได้พัฒนาแบบวัดอิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อนักเรียนในการใช้อินเทอร์เน็ต โดยเป็นการที่บุคคลได้รับการชักจูง และทำตามหรือเลียนแบบเพื่อนในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและการทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ในอินเทอร์เน็ต และการใช้เวลาอย่างเหมาะสม ทั้งหมด 9 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .718

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามอิทธิพลจากคนรอบข้างขึ้นเอง เพื่อให้ข้อคำถามมีความเหมาะสมกับบริบทการวัดที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา โดยแบบสอบถามอิทธิพลจากคนรอบข้าง เป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของอิทธิพลจากคนรอบข้างกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กนั้น พบว่า มีผู้ที่ศึกษาในบริบทที่ใกล้เคียงกัน เช่น พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต พฤติกรรมการรับสื่อ ดังนี้ ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร (2547) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 403 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ได้รับแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนน้อยจะเป็นผู้ที่การใช้พฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นโทษมากกว่านักศึกษาที่ได้รับแบบอย่างจากเพื่อนที่ดีมาก และการได้รับแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนสามารถทำนายพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นโทษในกลุ่มนักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนสูง โดยทำนายได้สูงสุดที่ร้อยละ 22.7 ส่วนการศึกษาพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของปราวณี จ้อยรอด (2551) พบว่า การได้รับตัวแบบจากเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณ ($r=.37$) และยังสามารถเป็นตัวทำนายพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณได้ ($\beta=.15$) และจากการศึกษาปัจจัยจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาพบว่า ตัวแบบเพื่อน ซึ่งหมายถึงการได้รับการชักจูงหรือเลียนแบบการเลือกชมโทรทัศน์ที่เหมาะสมเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ ($\beta=.204$) (จุฑาพัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. 2547) ดังนั้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยคาดว่า อิทธิพลจากคนรอบข้างนั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

ส่วนที่ 3 ภูมิหลังกับพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ภูมิหลังเป็นตัวแปรที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยพบว่าภูมิหลังที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊ก อย่างมีคุณค่าที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ เพศ กลุ่มสาขาวิชา และประเภทมหาวิทยาลัย

เพศกับพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา

เพศเป็นหนึ่งในปัจจัยที่กำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ด้วยมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน โดยมีพันธุกรรมเป็นตัวกำหนดลักษณะทางสรีระที่แตกต่างกันทั้งชีวภาพและกายภาพ ฮอร์โมน อวัยวะต่าง ๆ การรับรู้ อารมณ์ และความรู้สึก ตลอดจนการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมที่แตกต่างกันด้วยบทบาทที่สังคมต้องการให้เป็น ทำให้การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว การอบรมสั่งสอนจากสถาบันการศึกษา ไปจนถึงตัวแทนต่าง ๆ ที่กำหนดว่าเพศหญิงและชายนั้นมีความแตกต่างกัน เป็นความคาดหวังทางสังคมทำให้เพศหญิงมักถูกอบรมสั่งสอนให้เป็นคนเรียบร้อย สงบเสถียร อ่อนน้อม ประพฤติอยู่ในกฎระเบียบตามประเพณีของไทย สังคมจึงมีความเข้มงวดกับความประพฤติของเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (สายสุนีย์ อุดมหนา. 2541) ซึ่งงานวิจัยเกี่ยวกับสื่อกระแสถึงถึงความแตกต่างของระดับพฤติกรรมระหว่างเพศหญิงและเพศชาย เช่น จารุกร พุทธการุณย์วงศ์ (2549) ทำการศึกษาปัญหา สาเหตุ และผลสืบเนื่องจากการสนทนาทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนเพศชายมีปัญหา สาเหตุ และผลสืบเนื่องจากการสนทนาทางอินเทอร์เน็ตโดยรวมและรายด้านมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนงานวิจัยของปราณี จ้อยรอด (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนเพศหญิงมีพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณมากกว่านักเรียนเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่าเพศที่ต่างกันจะส่งผลให้มีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาต่างกัน

กลุ่มสาขาวิชากับพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา

สาขาวิชาที่แตกต่างกันทำให้กระบวนการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไป ปรัชญาการศึกษาในแต่ละกลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด ไปจนถึงการแสดงออกทางพฤติกรรมของแต่ละกลุ่มสาขาวิชาที่ย่อมที่จะแตกต่างกันออกไป สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มสาขาวิชาออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 2) สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ 3) สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อ ผู้วิจัยพบว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาในพฤติกรรมอื่น ๆ ของนักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกัน เช่น งานวิจัยของพลชนัน นิรมิตไชยนนท์ (2549) ที่ศึกษาการ

เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 360 คน พบว่า นักศึกษาในแต่ละกลุ่มสาขาวิชามีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของปรินดา ตาสี (2551) ที่ศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 410 คน พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์แตกต่างจากสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่านักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาที่แตกต่างกัน

ประเภทมหาวิทยาลัยกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งประเภทของมหาวิทยาลัยออกเป็น 2 ประเภทคือ มหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน การแบ่งประเภทของมหาวิทยาลัยออกเป็นประเภทต่าง ๆ ทำให้เห็นถึงความแตกต่างกันของมหาวิทยาลัย จากการบริหารงานนำไปสู่รูปแบบการเรียนการสอน ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมจากบุคลากร ทำให้ให้นักศึกษามีแนวคิด ค่านิยมที่แตกต่างต่างกันไป ซึ่งอาจส่งผลให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยในประเภทต่าง ๆ มีการแสดงออกที่แตกต่างกันอีกด้วย จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อ ผู้วิจัยพบว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาในพฤติกรรมอื่น ๆ ของนักศึกษา โดยมีงานวิจัยที่ศึกษาในกลุ่มประเภทมหาวิทยาลัยที่แตกต่างกัน เช่น งานวิจัยของอังคินันท์ อินทรกำแหง และทัศนหา ทองภักดี (2549) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบสมรรถนะด้านผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ เอกชน และมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ พบว่า คำชมเชยมีผลต่อทัศนคติของตัวแปรสังเกตได้วัดตัวแปรแฝงด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ สมรรถนะด้านการสอน สมรรถนะด้านการทำวิจัย สมรรถนะด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย ระหว่างกลุ่มอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ กลุ่มอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชน และกลุ่มอาจารย์ในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ และเมื่อเปรียบเทียบเพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe พบว่า คำชมเชยมีผลต่อทัศนคติของตัวแปรสังเกตได้ วัดตัวแปรแฝงระหว่างคู่จะพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างคู่กลุ่มอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชน คู่กลุ่มอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และคู่กลุ่มอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชนกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ดังนั้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยคาดว่า นักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกันนั้นจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

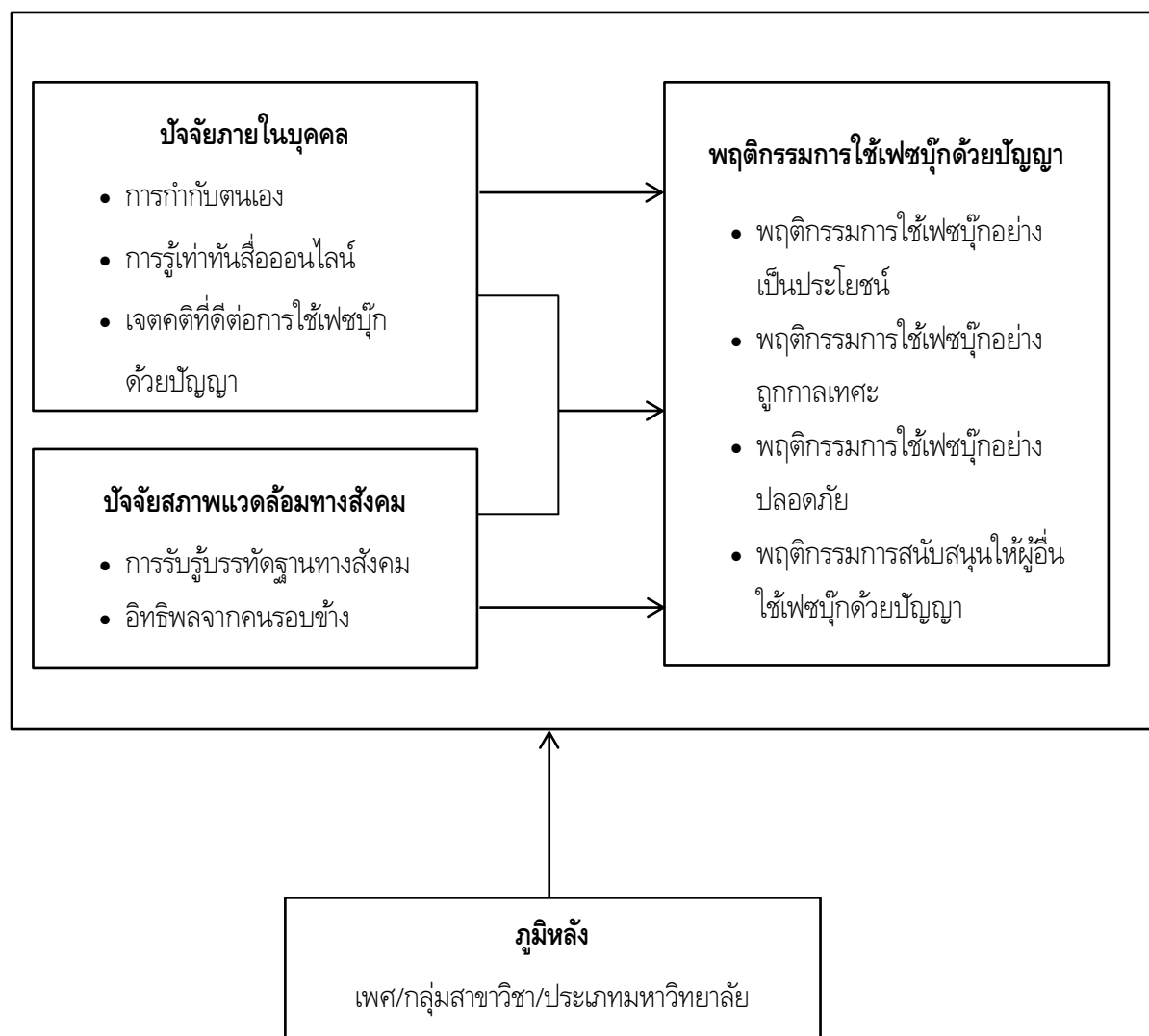
ในการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรี ผู้วิจัยนำทฤษฎีปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของแบนดูรา (Bandura, 1986) มาเป็นกรอบในการศึกษาและการกำหนดตัวแปรที่ศึกษา เนื่องจากทฤษฎีการปัญญาสังคมได้อธิบายสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลว่าเป็นผลมาจากปัจจัยภายในตัวบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ตามหลักพฤติกรรมศาสตร์ที่อธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ว่ามีสาเหตุมาจากปัจจัยทางจิตวิทยา และปัจจัยทางสังคมวิทยา (จรรยา สุวรรณทัต, 2537) นอกจากนี้ยังได้นำแนวคิด ทฤษฎีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ได้แก่ แนวคิดการกำกับตนเอง แนวคิดการเรียนรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ แนวคิดเจตคติ แนวคิดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม และแนวคิดอิทธิพลจากคนรอบข้าง ตลอดจนผลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ดังนี้

1) ตัวแปรที่เป็นสาเหตุภายนอก ซึ่งเป็นสาเหตุสภาพแวดล้อมทางสังคม (Social Environmental) โดยจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบตัวแปรเชิงเหตุที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม และอิทธิพลจากคนรอบข้าง

2) ตัวแปรที่เป็นสาเหตุภายใน ซึ่งเป็นสาเหตุส่วนบุคคล (Personal) โดยจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบตัวแปรเชิงเหตุที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ การกำกับตนเอง และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

ดังแสดงในภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามเชิงปฏิบัติการ

พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ บนเครือข่ายเฟซบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่แท้จริงของเฟซบุ๊ก ตระหนักถึงความปลอดภัย เพื่อความมั่นใจในการใช้ คำนึงถึงความเหมาะสมในด้านบุคคล เวลา และสถานที่ ๆ ใช้ และส่งเสริมให้ผู้อื่นใช้ เฟซบุ๊กด้วยปัญญาเช่นเดียวกับตน โดยการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ บนเครือข่ายเฟซบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่แท้จริงของเฟซบุ๊ก เกี่ยวกับอัตราประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น สามารถแยกแยะได้ถึงประโยชน์และโทษของกิจกรรมนั้น เช่น การติดต่อสื่อสาร ความบันเทิง การรับส่งข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น

2. พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ บนเครือข่ายเฟซบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่แท้จริงของเฟซบุ๊ก เกี่ยวกับความเหมาะสมในด้านบุคคล เนื้อหา สถานที่ รวมถึงช่วงระยะเวลาในการใช้ เช่น การเลือกใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ที่มีความสุภาพ แสดงถึงมารยาทที่เหมาะสม ใช้ในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม เป็นต้น

3. พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ บนเครือข่ายเฟซบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่แท้จริงของเฟซบุ๊ก ด้วยความตระหนักรู้ถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น เพื่อให้สามารถใช้ได้อย่างมั่นใจ รวมถึงการใช้ในปริมาณที่เหมาะสม เช่น การตรวจสอบการใช้เฟซบุ๊กของตนเองเสมอทั้งวิธีการและเนื้อหา เป็นต้น

4. พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ บนเครือข่ายเฟซบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่แท้จริงของเฟซบุ๊ก เพื่อมุ่งให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาเช่นเดียวกับตนเอง เช่น การให้กำลังใจ การให้การยอมรับ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ อย่างถูกกาลเทศะ และอย่างปลอดภัย เป็นต้น

สามารถวัดได้จากแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า (Rating Scale) โดยในแต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมิน 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” แบ่งออกเป็น 4 พฤติกรรมย่อย โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา มากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

การกำกับตนเอง หมายถึง ความสามารถในการจัดการ ควบคุมความรู้สึก การวางแผนการกระทำของตนเอง เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ตนเองต้องการได้ คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และจะกระทำไปในแนวทางที่เหมาะสม โดยไม่ต้องอาศัยการควบคุมจากผู้อื่น เป็นความปรารถนาและความตั้งใจของตนเอง

สามารถวัดได้จากแบบสอบถามการกำกับตนเอง โดยปรับปรุงจากแบบวัดความสามารถในการควบคุมตนเองของจินตนา ตันสุวรรณนนท์ และคณะ (2552) เป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการกำกับตนเองมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการใช้ทักษะการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ ทั้งการรับสารที่ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในการเลือกรับ การวิเคราะห์ การตีความ ก่อนที่จะตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อ หรือ กระทำหรือปฏิเสธ รวมถึงการส่งสารที่ต้องอาศัยความสามารถในการเลือกใช้สัญลักษณ์ ภาษา และสื่อสารออกไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สามารถวัดได้จากแบบสอบถามการรู้เท่าทันสื่อ โดยปรับปรุงจากแบบวัดการรู้เท่าทันสื่อของจินตนา ตันสุวรรณนนท์ และคณะ (2552) และลลิตภัทร เจริญรัฐ (2555) มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” ผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการรู้เท่าทันสื่อมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา หมายถึง ลักษณะทางจิตของบุคคลที่ประกอบด้วยความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับประโยชน์ของเฟซบุ๊ก ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่จะกระทำหรือไม่กระทำกิจกรรมบนเครือข่ายเฟซบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat)

สามารถวัดได้จากแบบวัดเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา เป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม หมายถึง การรับรู้ของนักศึกษาว่าสังคมที่ตนเองอยู่ไม่ว่าจะเป็น คนในครอบครัว กลุ่มเพื่อน อาจารย์ และบุคคลที่ตนเองยอมรับนับถือเห็นดีเห็นชอบ และคาดหวังให้ใช้เฟซบุ๊กด้วยการคำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่แท้จริงของเฟซบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat)

สามารถวัดได้จากแบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม เป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

อิทธิพลจากคนรอบข้าง หมายถึง การได้รับการชักจูงหรือแนะนำ รวมถึงการทำตามหรือเลียนแบบบุคคลรอบข้างที่รู้จัก เช่น กลุ่มเพื่อน ผู้ปกครอง และอาจารย์มหาวิทยาลัย ในการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

สามารถวัดได้จากแบบสอบถามอิทธิพลจากเพื่อนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบบสอบถามอิทธิพลจากคนรอบข้าง เป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านต่างกัน โดยมีสมมติฐานย่อยคือ

1.1 นักศึกษาเพศหญิงจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านสูงกว่านักศึกษาเพศชาย

1.2 นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านสูงกว่านักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน

1.3 นักศึกษาในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านสูงกว่านักศึกษาในกลุ่มสาขาอื่น

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในบุคคลกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมมีผลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน โดยมีสมมติฐานย่อยคือ

2.1 นักศึกษาที่มีการกำกับตนมาก และได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะอื่น

2.2 นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะอื่น

3. กลุ่มปัจจัยภายในบุคคลและกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน ได้สูงกว่าการทำนายด้วยปัจจัยกลุ่มใดกลุ่มเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบสหสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบ (Correlational-Comparative Study) ที่ศึกษาในกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีการเรียนการสอนทั้ง 3 สาขา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยมีจำนวนนักศึกษาที่เป็นประชากรทั้งหมด 88,660 คน (ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. 2558)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มประชากรโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane. 1967) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ของจำนวนประชากรทั้งหมด คิดเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 400 คน แต่เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรดีขึ้นและป้องกันการได้รับแบบสอบถามตอบกลับที่ไม่สมบูรณ์จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 30 จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 520 คน และกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) แบ่งตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาในแต่ละสาขาของแต่ละมหาวิทยาลัย ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คิดเป็นสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างต่อประชากรเท่ากับ 1:170 โดยเฉลี่ยกับขนาดประชากร เมื่อเก็บข้อมูลได้กลุ่มตัวที่ตอบแบบสอบถามสมบูรณ์ทั้งสิ้น 510 คน คิดเป็นร้อยละ 98.08

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามมหาวิทยาลัยและกลุ่มสาขาวิชา

มหาวิทยาลัยของรัฐ (จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 300 คน จำนวนจริงเท่ากับ 285 คน)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กลุ่มสาขาวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนเก็บจริง
	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	15,922	82	80
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	6,860	42	45
	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	3,034	26	20
รวม		25,816 คน	150 คน	145
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กลุ่มสาขาวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนเก็บจริง
	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	11,932	65	56
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	8,215	50	51
	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	5,459	35	33
รวม		25,606 คน	150 คน	140

มหาวิทยาลัยเอกชน (จำนวนจริงเท่ากับ 220 คน จำนวนเก็บจริงเท่ากับ 225 คน)

มหาวิทยาลัยรังสิต	กลุ่มสาขาวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนเก็บจริง
	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	16,234	81	50
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	5,405	34	40
	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	5,022	31	40
รวม		26,661 คน	146 คน	130
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	กลุ่มสาขาวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนเก็บจริง
	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	6,132	36	34
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1,633	14	27
	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	2,812	24	34
รวม		10,577 คน	74 คน	95
รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่าง		88,660 คน	520 คน	510

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ข้อมูลของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยชุดแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ กลุ่มสาขาวิชา ประเภทมหาวิทยาลัย และอื่น ๆ
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามการกำกับตนเอง
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์
- ตอนที่ 5 แบบวัดเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามอิทธิพลจากคนรอบข้าง

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของตัวแปรที่ศึกษา
2. กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษา
3. สร้างแบบสอบถามตามนิยามปฏิบัติการของตัวแปรนั้น ๆ และปรับปรุงขึ้นต้นจากการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน
4. นำไปทดลองใช้แบบสอบถามและรวบรวมเป็นแบบฟอร์มที่จะนำไปใช้จริง
5. คัดเลือกข้อวัดด้วยการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อและรวบรวมเป็นแบบฟอร์มที่จะนำไปใช้จริง โดยใช้เกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยรวมกับรายข้อมากกว่า .2 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538) หากต่ำกว่า .2 แต่มีเนื้อหาสอดคล้องและทำให้โครงสร้างนิยามปฏิบัติการสมบูรณ์ผู้วิจัยจะพิจารณาตัดเลือกไว้
6. ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นมาตรฐานและรวบรวมเป็นแบบฟอร์มที่จะนำไปใช้จริง
7. วิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาค่าความเชื่อมั่นที่ .6 ขึ้นไป (อรพินท์ ชูชม. 2545)
8. จัดพิมพ์เป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จริง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) ได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา แบบสอบถามการกำกับตนเอง แบบสอบถามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ แบบวัด

เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา แบบสอบถามการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม และแบบสอบถามอิทธิพลจากคนรอบข้าง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ กลุ่มสาขาวิชา และประเภทมหาวิทยาลัย มีลักษณะเป็นตัวเลือกให้เลือกตอบ

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

เพศ ชาย หญิง

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยของรัฐ

..... มหาวิทยาลัยเอกชน

กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

..... วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

..... วิทยาศาสตร์สุขภาพ

ใช้เฟซบุ๊กผ่านสื่อใดมากที่สุด

..... สมาร์ทโฟน

..... คอมพิวเตอร์

ปริมาณการใช้เฟซบุ๊กเฉลี่ยต่อวัน

..... น้อยกว่า 30 นาที

..... 30 นาที - 1 ชั่วโมง

..... 1 ชั่วโมงครึ่ง - 2 ชั่วโมง

..... 2 ชั่วโมงครึ่ง - 3 ชั่วโมง

..... มากกว่า 3 ชั่วโมง

ช่วงเวลาที่ใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

..... ตื่นนอน

..... ก่อนนอน

..... รับประทานอาหาร

..... ระหว่างเดินทาง

..... ระหว่างเรียน

..... อื่น ๆ (โปรดระบุ)

รูปแบบการใช้เฟซบุ๊ก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

..... การแสดงความคิดเห็น (Post)

..... การส่งต่อข้อมูล (Share)

..... การกดถูกใจ (Like)

..... การสนทนาแบบออนไลน์ (Chat)

..... อื่น ๆ (โปรดระบุ)

แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 41 ข้อ เมื่อนำแบบสอบถามไปทดลองใช้

กับกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 84 คน จึงคัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 30 ข้อ แบ่งแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .87

1) พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ หมายถึง การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล เกี่ยวกับบรรทัดประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น สามารถแยกแยะได้ถึงประโยชน์และโทษของกิจกรรมนั้น เช่น การติดต่อสื่อสาร ความบันเทิง การรับส่งข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น สามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 9 ข้อ มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .15 ถึง .63 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75

ตัวอย่างแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์

0. จินตติดตามหน้าเฟซบุ๊กของสำนักข่าว (ข้อความทางบวก)

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

00. ฉันใช้เฟซบุ๊กช่วยค้นหาความรู้รอบตัวใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนของฉัน (ข้อความทางบวก)

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน หากเป็นข้อความทางบวก ผู้ที่ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ที่ตอบจะได้คะแนนในทิศทางตรงกันข้าม โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์มากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

2) พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ หมายถึง การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล เกี่ยวกับความเหมาะสมในด้านบุคคล เนื้อหา สถานที่ รวมถึงช่วงระยะเวลาในการใช้ เช่น การเลือกใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ที่มีความสุภาพ แสดงถึงมารยาทที่เหมาะสม ใช้ในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม เป็นต้น

สามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 9 ข้อ มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .28 ถึง .50 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .70

ตัวอย่างแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ

0. ฉันใช้ภาษาสุภาพในการแสดงความคิดเห็น (Post) บนหน้าเฟซบุ๊กของผู้อื่น (ข้อความทางบวก)

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

00. ฉันส่งต่อข้อมูล (Share) ในเฟซบุ๊กทันทีโดยไม่สนใจว่าเนื้อหาของข้อมูลเหมาะสมหรือไม่ (ข้อความทางลบ)

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน หากเป็นข้อความทางบวก ผู้ที่ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ที่ตอบจะได้คะแนนในทิศทางตรงกันข้าม โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

3) พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย หมายถึง การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล ด้วยความตระหนักรู้ถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น เพื่อให้สามารถใช้ได้อย่างมั่นใจ รวมถึงการใช้ในปริมาณที่เหมาะสม เช่น การตรวจสอบการใช้เฟซบุ๊กของตนเองเสมอทั้งวิธีการและเนื้อหา เป็นต้น

สามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .28 ถึง .46 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .71

ตัวอย่างแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย

0. ฉันมักเปิดดูวิดีโอจากหน้าเฟซบุ๊กที่ฉันไม่คุ้นเคย (ข้อความทางลบ)

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

00. ฉันเล่นเฟซบุ๊กบนสมาร์ทโฟนในห้องที่มีแสงสว่างน้อย (ข้อความทางลบ)

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน หากเป็นข้อความทางบวก ผู้ที่ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ที่ตอบจะได้คะแนนในทิศทางตรงกันข้าม โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

4) พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา หมายถึง การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล เพื่อมุ่งให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาเช่นเดียวกับตนเอง เช่น การให้กำลังใจ การให้การยอมรับ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ อย่างถูกกาลเทศะ และอย่างปลอดภัย เป็นต้น

สามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .39 ถึง .57 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .79

ตัวอย่างแบบสอบถามพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

0. จันทักเตือนเมื่อเพื่อนแสดงข้อความ (Post) ที่ไม่สุภาพ (ข้อความทางบวก)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

00. จันทักเตือนเพื่อน เมื่อเพื่อนเล่นเฟซบุ๊กในห้องเรียน (ข้อความทางบวก)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน หากเป็นข้อความทางบวก ผู้ที่ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ที่ตอบจะได้คะแนนในทิศทางตรงกันข้าม โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

แบบสอบถามการกำกับตนเอง เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการจัดการ ควบคุมความรู้สึก การวางแผนการกระทำของตนเอง เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ตนเองต้องการได้ คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และจะกระทำไปในแนวทางที่เหมาะสม โดยไม่ต้องอาศัยการควบคุมจากผู้อื่น เป็นความปรารถนาและความตั้งใจของตนเอง สามารถวัดได้จากแบบสอบถามการกำกับตนเอง โดยปรับปรุงจากแบบวัดความสามารถในการควบคุมตนของจินตนา ดันสุวรรณหนงค์ และคณะ (2552) มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 11 ข้อ เมื่อนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 84 คน จึงคัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 6 ข้อ มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .22 ถึง .51 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .67

ตัวอย่างแบบสอบถามการกำกับตนเอง

0. เมื่อฉันต้องเรียนในวิชาที่ไม่ชอบ ฉันจะหาทางออกจากห้องก่อนหมดชั่วโมงเรียน (ข้อความทางลบ)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

00. แม้ว่าใกล้ถึงวันสอบปลายภาค แต่ฉันก็หักห้ามใจไม่ได้ที่จะไปเที่ยวกับเพื่อน (ข้อความทางลบ)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน หากเป็นข้อความทางบวก ผู้ที่ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ที่ตอบจะได้คะแนนในทิศทางตรงกันข้าม โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการกำกับตนมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

แบบสอบถามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความสามารถของนักศึกษาในการใช้ทักษะการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ ทั้งการรับสารที่ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในการเลือกรับ การวิเคราะห์ การตีความ ก่อนที่จะตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อ หรือ กระทำหรือปฏิเสธ รวมถึงการส่งสารที่ต้องอาศัยความสามารถในการเลือกใช้สัญลักษณ์ ภาษา และสื่อสารออกไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวัดได้จากแบบสอบถามการรู้เท่าทันสื่อ โดยปรับปรุงจากแบบวัดการรู้เท่าทันสื่อของจินตนา ต้นสุวรรณนนท์ และคณะ (2552) และลลิตภัทร เจริญรัฐ (2555) มาใช้ มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 10 ข้อ เมื่อนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 84 คน จึงคัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 6 ข้อ มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .26 ถึง .61 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .66

ตัวอย่างแบบสอบถามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์

0. ฉันตรวจสอบแหล่งที่มาของข่าวออนไลน์ให้แน่ใจก่อนตัดสินใจเชื่อ (ข้อความทางบวก)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

00. ฉันไม่เคยปล่อยตัวให้หลงใหลไปกับผู้นำเสนอสินค้าบนสื่อออนไลน์ที่มีหน้าตาดี (ข้อความทางบวก)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน หากเป็นข้อความทางบวก ผู้ที่ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ที่ตอบจะได้คะแนนในทิศทางตรงกันข้าม โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีกรู้เท่าทันสื่อมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

แบบวัดเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา เป็นการวัดลักษณะทางจิตของบุคคลที่ประกอบด้วย ความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับประโยชน์ของเฟซบุ๊ก ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่จะกระทำหรือไม่กระทำกิจกรรมบนเครือข่ายเฟซบุ๊ก เช่น การแสดงข้อมูล การกดถูกใจ การส่งต่อข้อมูล การสนทนาแบบออนไลน์ เป็นต้น สามารถวัดได้จากแบบวัดเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 39 ข้อ เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 84 คน จึงคัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 8 ข้อ มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .65 ถึง .80 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

ด้านความรู้ ความเข้าใจ

0. การนำเฟซบุ๊กมาปรับใช้ในการเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็น (ข้อความทางบวก)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ด้านความรู้สึกนึกคิด

00. ฉันรู้สึกพอใจที่ได้ใช้คำสุภาพมากกว่าคำหยาบคายในการแสดงความคิดเห็นในเฟซบุ๊ก (ข้อความทางบวก)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ด้านความพร้อมในการกระทำ

000. หากต้องการคำตอบที่หลากหลาย ฉันจะแสดงความคิดเห็นถามในเฟซบุ๊ก (ข้อความทางบวก)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน หากเป็นข้อความทางบวก ผู้ที่ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ที่ตอบจะได้คะแนนในทิศทางตรงกันข้าม โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

แบบสอบถามการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม เป็นการวัดการรับรู้ของนักศึกษาว่าสังคมที่ตนเองอยู่ไม่ว่าจะเป็น คนในครอบครัว กลุ่มเพื่อน อาจารย์ และบุคคลที่ตนเองยอมรับนับถือเห็นดีเห็นชอบ และคาดหวังให้ใช้ เฟซบุ๊กด้วยการคำนึงถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่แท้จริงของเฟซบุ๊ก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อ ข้อมูล (Share) การกดถูกใจ (Like) และการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) สามารถวัดได้จากแบบวัดการรับรู้ บรรทัดฐานทางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 10 ข้อ เมื่อนำแบบสอบถามไปทดลอง ใช้กับกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 84 คน จึงคัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 9 ข้อ มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนน รายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .37 ถึง .62 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81

ตัวอย่างแบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม

0. ครอบครัวของฉันไม่ต้องการให้ฉันใช้เฟซบุ๊กในเวลานอน (ข้อความทางบวก)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

00. คนรอบตัวฉันอยากให้ฉันคิดให้ดีก่อนแสดงความคิดเห็น (Post) ลงบนหน้าเฟซบุ๊ก (ข้อความทางบวก)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน หากเป็นข้อความทางบวก ผู้ที่ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ที่ตอบจะได้คะแนนในทิศตรงกันข้าม โดยผู้ที่ตอบได้ คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

แบบสอบถามอิทธิพลจากคนรอบข้าง เป็นการสอบถามการได้รับการชักจูงหรือแนะนำ รวมถึงการทำตาม หรือเลียนแบบบุคคลรอบข้างที่รู้จัก เช่น กลุ่มเพื่อน ผู้ปกครอง และอาจารย์มหาวิทยาลัย ในการใช้เฟซบุ๊กด้วย ปัญหา สามารถวัดได้จากแบบสอบถามอิทธิพลจากคนรอบข้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบบสอบถามอิทธิพลจาก คนรอบข้าง เป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 11 ข้อ เมื่อนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 84 คน จึงคัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 10 ข้อ มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .31 ถึง .58 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบ สัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77

ตัวอย่างแบบสอบถามอิทธิพลจากคนรอบข้าง

อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

00. ฉันส่งต่อ (Share) รูปวาทะหรือ เหมือนอย่างที่เราเห็น ๆ ขอส่งต่อ (Share) ให้อีก (ข้อความทางลบ)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

อิทธิพลจากผู้ปกครอง

00. ฉันตั้งค่าเฟซบุ๊กให้มีความเป็นส่วนตัวตามคำแนะนำของผู้ปกครอง (ข้อความทางบวก)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

อิทธิพลจากอาจารย์มหาวิทยาลัย

000. ฉันติดตามหน้าเฟซบุ๊กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาเรียนตามอย่างที่อาจารย์ติดตามกัน (ข้อความทางบวก)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน หากเป็นข้อความทางบวก ผู้ที่ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ที่ตอบจะได้คะแนนในทิศทางตรงกันข้าม โดยผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อย

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ต้องผ่านการรับรองการทำวิจัยในมนุษย์จากสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางร่างกายและจิตใจแก่ผู้ให้ข้อมูล หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงทำหนังสือขออนุญาตแก่มหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการเก็บข้อมูล โดยการเก็บข้อมูลจะต้องมีข้อชี้แจงที่ระบุไว้ในชุดแบบสอบถามอย่างชัดเจนว่า ผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิในการให้ข้อมูลโดยสมัครใจ และข้อมูลนั้นจะถูกเก็บเป็นความลับ การนำข้อมูลไปอภิปรายผลหรือเผยแพร่จะกระทำในภาพรวมสำหรับการนำเสนอในรูปผลงานการวิจัยเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอใบรับรองการทำวิจัยในมนุษย์จากสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ
2. ขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย และติดต่อมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษา
3. ชี้แจงแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ประสานงานของแต่ละมหาวิทยาลัย
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 4 สัปดาห์
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มากำหนดรหัสและบันทึกข้อมูล จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการใช้เพชฌัญญ์ด้วยปัญญา บำจายภายในบุคคล และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม
2. วิเคราะห์หาค่า t (t-test for Independent Samples) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1.1 และ 1.2
3. วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1.3
4. วิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2.1
5. วิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนสามทาง (Three-way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2.2
6. วิเคราะห์ค่าอำนาจการทำนายโดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (Hierarchical Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยแบบสหสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบ (Correlational-Comparative Study) ที่ศึกษาในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ปัจจัยภายในบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ตลอดจนภูมิหลัง มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรีที่ศึกษาในครั้งนี้นักน้อยเพียงใดและเพราะเหตุใด โดยมีการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยจำนวน 3 ข้อ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ เป็นการเสนอผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3 ข้อ ซึ่งมีลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของตัวแปรที่ศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

1. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านที่มีเพศและศึกษาอยู่ในประเภทมหาวิทยาลัยต่างกัน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1.1 และ 1.2

2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านที่กลุ่มตัวอย่างเรียนอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1.3

3. ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในบุคคล คือ นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมาก และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม คือ นักศึกษาที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวมาก ที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพบการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) จะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2.1

4. ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญามาก และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม คือ นักศึกษาที่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก ที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาที่มีภูมิหลัง

ต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง (Three-way Analysis of Variance) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพบการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) จะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2.2

5. ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจการทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้าน โดยใช้ตัวทำนายกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม 2 ตัวแปร (การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม และอิทธิพลจากคนรอบข้าง) เข้าทำนายเป็นลำดับที่ 1 และกลุ่มปัจจัยภายในบุคคล 3 ตัวแปร (การกำกับตนเอง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) เข้าทำนายเป็นลำดับที่ 2 ด้วยสถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (Hierarchical Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของตัวแปรที่ศึกษา ดังแสดงในตาราง 2 - 4

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มนักศึกษาที่ให้ข้อมูล คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 510 คน ผู้วิจัยนำเสนอจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิหลัง โดยมีรายละเอียดในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนคน (n)	ร้อยละ (%)
เพศ (n = 510)		
ชาย	208	40.8
หญิง	302	59.2
ประเภทมหาวิทยาลัย (n = 510)		
มหาวิทยาลัยของรัฐ	285	55.9
มหาวิทยาลัยเอกชน	225	44.1
กลุ่มสาขาวิชา (n = 510)		
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	220	43.1
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	163	32.0
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	127	29.4
สื่อที่ใช้ (n = 510)		
สมาร์ทโฟน	446	87.5
คอมพิวเตอร์	64	12.5
ปริมาณการใช้เฟซบุ๊กเฉลี่ยต่อวัน (n = 510)		
< 30 นาที	49	9.6
30 นาที - 1 ชั่วโมง	87	17.1
1 ชั่วโมงครึ่ง - 2 ชั่วโมง	97	19.0
2 ชั่วโมงครึ่ง - 3 ชั่วโมง	115	22.5
> 3 ชั่วโมง	162	31.8

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนคน (n)	ร้อยละ (%)
ช่วงเวลาที่ใช้เฟซบุ๊ก (n = 510/ช่วงเวลา)		
ตื่นนอน	318	62.4
ก่อนนอน	408	80.0
รับประทานอาหาร	283	55.5
ระหว่างเดินทาง	345	67.6
ระหว่างเรียน	194	38.0
รูปแบบการใช้เฟซบุ๊ก (n = 510/รูปแบบ)		
การแสดงความคิดเห็น (Post)	303	59.4
การกดถูกใจ (Like)	242	47.5
การสนทนาแบบออนไลน์ (Chat)	432	84.7
การส่งต่อข้อมูล (Share)	291	57.1

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 510 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 59.2 และรองลงมาคือนักศึกษาเพศชายมีจำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9 และศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า นักศึกษากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 43.1 รองลงมาคือนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 และน้อยที่สุดคือนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4

สำหรับสื่อที่นักศึกษาใช้มากที่สุดคือสมาร์ทโฟน จำนวน 446 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 และน้อยที่สุดคือคอมพิวเตอร์ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ปริมาณการใช้เฟซบุ๊กเฉลี่ยต่อวันส่วนใหญ่ นักศึกษาใช้เฟซบุ๊กเฉลี่ยต่อวันมากกว่า 3 ชั่วโมง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 รองลงมาใช้เฟซบุ๊ก 2 ชั่วโมงครึ่ง ถึง 3 ชั่วโมง จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 ใช้เฟซบุ๊ก 1 ชั่วโมงครึ่ง ถึง 2 ชั่วโมง จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 ใช้เฟซบุ๊ก 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 และใช้เฟซบุ๊กน้อยกว่า 30 นาทีต่อวันน้อยที่สุด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6

สำหรับช่วงเวลาที่ใช้เฟซบุ๊กในแต่ละวันของนักศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ใช้เฟซบุ๊กในเวลาก่อนนอน รองลงมาคือ ใช้เฟซบุ๊กในช่วงระหว่างเดินทาง ตื่นนอน รับประทานอาหาร และระหว่างเรียนตามลำดับ และรูปแบบการใช้เฟซบุ๊กที่นักศึกษาใช้มากที่สุดคือ การสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) รองลงมาคือ การแสดงความคิดเห็น (Post) การส่งต่อข้อมูล (Share) และการกดถูกใจ (Like) ตามลำดับ

สถิติข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

สถิติข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคม ประกอบด้วย การกำกับตนเอง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม และอิทธิพลจากคนรอบข้าง และข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

ตาราง 3 ค่าสถิติข้อมูลพื้นฐานของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคม

ตัวแปรตาม	ช่วงคะแนน แบบวัด	พิสัย	min	max	$\bar{X}$	SD
ปัจจัยภายในบุคคล						
การกำกับตนเอง	1 – 6	30	6	36	20.35	6.38
การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	1 – 6	30	6	36	23.56	6.82
เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา	1 – 6	40	8	48	31.18	8.03
ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม						
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	1 – 6	45	9	54	36.07	11.04
อิทธิพลจากคนรอบข้าง	1 – 6	44	16	60	37.66	7.45

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ การกำกับตนเองของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.35 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.38 การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.56 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.82 เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษานิเทศศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 31.81 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.03 และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 36.07 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.04 อิทธิพลจากคนรอบข้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 37.66 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.45

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม	ช่วงคะแนน แบบวัด	พิสัย	min	max	$\bar{X}$	SD
พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม	1 – 6	91	66	157	109.88	14.74
1. พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์	1 – 6	36	14	50	34.20	8.08
2. พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ	1 – 6	42	11	53	32.26	7.78
3. พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย	1 – 6	20	4	24	13.73	3.98
4. พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา	1 – 6	30	13	43	29.68	5.56

จากตาราง 4 พบว่า พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมของนักศึกษาปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 109.88 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 14.74 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กออกเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 34.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.08 รองลงมาคือ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ มีเท่ากับ 32.26 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.78 พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.68 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.56 และ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 13.73 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.98

จากข้อมูลของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น โดยทำการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา พบว่า มีทั้งค่าความสัมพันธ์เชิงบวก และค่าความสัมพันธ์เชิงลบ มีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.366 ถึง .850 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร ไคลน์ (Kline, 2005) กล่าวว่าหากตัวแปรมีความสัมพันธ์กันสูงเกินกว่า .85 จะเกิดปัญหาภาวะร่วมเส้นตรง (Multicollinearity) ดังนั้น ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่เกิน .850 จึงกล่าวได้ว่าตัวแปรที่ศึกษาไม่มีภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (ตาราง 18 ภาคผนวก ก)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน เพื่อค้นหาคำจัยภายในบุคคล และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาที่มีภูมิหลังกลุ่มเพศ และกลุ่มมหาวิทยาลัย เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1.1 และ 1.2 ด้วยสถิติ t-test for Independent Samples ดังแสดงในตาราง 5-9

ตาราง 5 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมของนักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน

กลุ่มภูมิหลัง	n	$\bar{X}$	SD	F	t
กลุ่มเพศ					
ชาย	208	108.26	13.750	1.330	2.067*
หญิง	302	111.00	15.307		
กลุ่มประเภทมหาวิทยาลัย					
มหาวิทยาลัยของรัฐ	285	106.08	16.540	60.097	7.201**
มหาวิทยาลัยเอกชน	225	114.69	10.261		

* $P \leq .05$ ** $P \leq .01$

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 5 พบว่า นักศึกษาเพศหญิงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่านักศึกษาเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 6 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ของนักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน

กลุ่มภูมิหลัง	n	$\bar{X}$	SD	F	t
กลุ่มเพศ					
ชาย	208	33.61	8.742	13.538	1.352
หญิง	302	34.62	7.595		
กลุ่มประเภทมหาวิทยาลัย					
มหาวิทยาลัยของรัฐ	285	30.94	7.820	24.336	11.798**
มหาวิทยาลัยเอกชน	225	38.34	6.350		

** $P \leq .01$

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 6 ไม่พบความแตกต่างของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ของนักศึกษาในกลุ่มเพศ แต่พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์มากกว่านักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 7 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะของนักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน

กลุ่มภูมิหลัง	n	$\bar{X}$	SD	F	t
กลุ่มเพศ					
ชาย	208	31.41	6.812	14.448	2.120*
หญิง	302	32.84	8.344		
กลุ่มประเภทมหาวิทยาลัย					
มหาวิทยาลัยของรัฐ	285	32.69	8.294	3.303	1.414
มหาวิทยาลัยเอกชน	225	31.71	3.771		

* $P \leq .05$

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 7 พบว่า นักศึกษาเพศหญิงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมากกว่านักศึกษาเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างกัน

ตาราง 8 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยของนักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน

กลุ่มภูมิหลัง	n	$\bar{X}$	SD	F	t
กลุ่มเพศ					
ชาย	208	14.00	3.924	.031	1.277
หญิง	302	13.55	4.026		
กลุ่มประเภทมหาวิทยาลัย					
มหาวิทยาลัยของรัฐ	285	14.65	3.965	1.047	6.038**
มหาวิทยาลัยเอกชน	225	12.57	3.711		

** $P \leq .01$

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 8 ไม่พบความแตกต่างของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน แต่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 9 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน

กลุ่มภูมิหลัง	n	$\bar{X}$	SD	F	t
กลุ่มเพศ					
ชาย	208	29.24	5.428	.081	1.541
หญิง	302	29.99	5.642		
กลุ่มประเภทมหาวิทยาลัย					
มหาวิทยาลัยของรัฐ	285	27.81	4.965	1.266	9.265**
มหาวิทยาลัยเอกชน	225	32.06	5.371		

** $P \leq .01$

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 9 ไม่พบความแตกต่างของพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน แต่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและด้านย่อย 4 ด้าน (พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) ของนักศึกษาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1.3 ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและรายด้าน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

พฤติกรรมการใช้ เฟซบุ๊กด้วยปัญญา	กลุ่มสาขาวิชา			F
	มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	
	n = 220	n = 163	n = 127	
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)			
1. พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก ด้วยปัญญาด้านรวม	107.55	112.52	110.54	5.602**
2. พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก อย่างเป็นประโยชน์	33.82	34.01	35.12	1.107
3. พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก อย่างถูกกาลเทศะ	31.07	34.29	31.72	8.685**
4. พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก อย่างปลอดภัย	13.09	15.04	13.17	13.576**
5. พฤติกรรมการสนับสนุน ให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา	29.57	29.18	30.54	2.221

** $P \leq .01$

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาที่มีกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน (ตาราง 10) พบผลว่า คะแนนของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมแปรปรวนไปตามความแตกต่างของสาขาวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ตาราง 19 ภาคผนวก ก) พบผลว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้านรวมมากกว่านักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญารายด้าน 4 ด้านย่อย พบว่า พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาแปรปรวนไปตามความแตกต่างของสาขาวิชา 2 ด้านย่อย คือ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ และพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย รายละเอียดดังนี้

1. คะแนนของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะแปรปรวนไปตามความแตกต่างของสาขาวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ตาราง 20 ภาคผนวก ก) พบผลว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะ

เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมากกว่านักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

2. คะแนนของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยแปรปรวนไปตามความแตกต่างของสาขาวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ตาราง 21 ภาคผนวก ก) พบผลว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษาที่เรียนในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

3. ผลการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance) ของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและด้านย่อย 4 ด้าน (พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) ของนักศึกษาที่มีการกำกับตนเอง และได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างแตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2.1 ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและด้านย่อย 4 ด้าน (พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) ของนักศึกษาที่มีการกำกับตนเอง (ก) และได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้าง (ข) แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม

กลุ่มภูมิหลัง	n	พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา									
		ด้านรวม		พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก อย่างเป็นประโยชน์		พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก อย่างถูกกาลเทศะ		พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก อย่างปลอดภัย		พฤติกรรมการสนับสนุน ให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา	
		กxข	%ทำนาย	กxข	%ทำนาย	กxข	%ทำนาย	กxข	%ทำนาย	กxข	%ทำนาย
กลุ่มรวม	510	<1	40.3	<1	34.6	4.306*	40.3	<1	38.9	<1	24.5
เพศชาย	208	<1	46.8	<1	45.1	4.406*	39.9	1.708	53.3	<1	35.1
เพศหญิง	302	<1	36.3	<1	26.5	<1	41.1	<1	30.7	3.533	18.1
มหาวิทยาลัยของรัฐ	285	1.867	52.6	<1	33.8	3.853	41.3	2.708	32.8	<1	18.7
มหาวิทยาลัยเอกชน	225	11.422**	22.7	<1	25.3	13.723**	51.1	4.896*	44.6	<1	21.1
มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	220	<1	39.6	1.136	34.6	<1	35.3	4.093*	32.9	<1	22.6
วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	163	4.399*	44.7	<1	39.7	2.467	39.7	1.729	36.9	<1	21.3
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	127	<1	35.0	4.591*	32.1	6.416*	47.7	5.960*	54.6	3.983*	33.7

* $P \leq .05$

** $P \leq .01$

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านที่มีการกำกับตนเองและการได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างแตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม (ตาราง 11) พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน ($p \leq .01$) และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ($p \leq .05$) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบผลว่า **1) กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน** (ตาราง 23 ภาคผนวก ก) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น **2) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี** (ตาราง 24 ภาคผนวก ก) 2.1) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น 2.2) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อยจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่านักศึกษาที่มีการกำกับตนเองน้อยและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อย

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญารายด้าน 4 ด้านย่อย พบว่า พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญารายด้านทั้ง 4 ด้าน แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร รายละเอียดดังนี้

1. คะแนนของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ** เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) (ตาราง 26 ภาคผนวก ก) พบผลว่า 1) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองน้อยแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์มากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น 2) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์มากกว่านักศึกษาที่มีการกำกับตนเองน้อยและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อย และ 3) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อยจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์น้อยกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น

2. คะแนนของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ในกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม คือ กลุ่มรวม ($p \leq .05$) กลุ่มเพศชาย ($p \leq .05$) กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน ($p \leq .01$) และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ($p \leq .05$) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบผลว่า **1) ในกลุ่มรวม** (ตาราง 28 ภาคผนวก ก) 1.1) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มี

คนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างปลอดภัยน้อยกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น 2) ในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ตาราง 34 ภาคผนวก ก) 2.1) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อยจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น 2.2) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อย และ 2.3) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองน้อยและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อยจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างปลอดภัยน้อยกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น 3) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ตาราง 35 ภาคผนวก ก) 3.1) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น 3.2) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อยจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษาที่มีการกำกับตนเองน้อยและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อย และ 3.3) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองน้อยแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างปลอดภัยน้อยกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น

4. คะแนนของพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ตาราง 37 ภาคผนวก ก) พบผลว่า นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญามากกว่านักศึกษาที่มีการกำกับตนเองน้อยและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อย และมากกว่านักศึกษาที่มีการกำกับตนเองสูงแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อย

4. ผลการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนสามทาง (Three-way Analysis of Variance) ของพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและด้านย่อย 4 ด้าน (พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา) ของนักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2.2 ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและด้านย่อย 4 ด้าน (พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) ของนักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ (ก) มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา (ข) และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม (ค) แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม

กลุ่มภูมิหลัง	n	พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา									
		ด้านรวม		พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก อย่างเป็นประโยชน์		พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก อย่างถูกกาลเทศะ		พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก อย่างปลอดภัย		พฤติกรรมการสนับสนุน ให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา	
		กxขค	%ทำนาย	กxขค	%ทำนาย	กxขค	%ทำนาย	กxขค	%ทำนาย	กxขค	%ทำนาย
กลุ่มรวม	510	<1	43.7	<1	51.0	<1	8.4	<1	3.2	5.477*	33.1
เพศชาย	208	4.326*	48.3	<1	59.4	5.467*	6.7	9.203**	12.2	3.581	36.4
เพศหญิง	302	5.093*	43.2	1.139	42.6	1.309	12.4	<1	4.1	2.417	33.1
มหาวิทยาลัยของรัฐ	285	2.034	48.5	<1	48.5	3.303	20.9	<1	3.1	<1	22.8
มหาวิทยาลัยเอกชน	225	<1	17.6	<1	25.6	<1	6.4	<1	10.1	2.360	31.7
มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	220	1.124	49.8	<1	53.5	<1	12.0	<1	6.6	4.750*	30.2
วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	163	<1	39.3	<1	45.8	<1	14.0	<1	8.1	<1	30.6
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	127	<1	50.2	<1	57.1	<1	10.7	1.376	4.9	<1	51.7

* $P \leq .05$

** $P \leq .01$

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม แตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม (ตาราง 12) พบผลว่า คะแนนของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือกลุ่มเพศชาย และกลุ่มเพศหญิง เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบผลว่า

1) ในกลุ่มเพศชาย (ตาราง 39 ภาคผนวก ก) 1.1) นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น และ 1.2) นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่านักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์น้อย แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กมาก และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย และมากกว่านักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์น้อย มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย

2) ในกลุ่มเพศหญิง (ตาราง 40 ภาคผนวก ก) 2.1) นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามาก และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น และ 2.2) นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์น้อย มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย แต่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น ยกเว้น 2 ลักษณะ คือ นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์น้อย แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามาก และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก และนักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามาก และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญารายด้าน 4 ด้านย่อย พบว่า พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญารายด้านทั้ง 4 ด้าน แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร รายละเอียดดังนี้

1. คะแนนของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 3 ตัวพร้อมกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ยังพบว่าพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร คือ การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์กับการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 **ในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ** เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) (ตาราง 42 ภาคผนวก ก) พบว่า นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์น้อย

แต่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์มากกว่านักศึกษาที่มิ
ทั้งการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย นอกจากนี้ยังพบว่าพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก
อย่างเป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีรายละเอียด
ดังนี้ (ตาราง 41 ภาคผนวก ก) 1) พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามตัวแปรการรู้เท่าทัน
สื่อออนไลน์ พบว่า นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์มากกว่า
นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์น้อยพบผลเช่นนี้ในกลุ่มรวมและ 2 กลุ่มย่อยคือ กลุ่มเพศชาย และกลุ่ม
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 2) พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามตัวแปรเจตคติที่ดีต่อ
การใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา พบว่า นักศึกษาที่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรม
การใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์มากกว่านักศึกษาที่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย พบผลเช่นนี้ทั้งใน
กลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม 3) พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์แปรปรวนไปตามตัวแปรการรับรู้
บรรทัดฐานทางสังคม พบว่า นักศึกษาที่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก
อย่างเป็นประโยชน์มากกว่านักศึกษาที่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย พบผลเช่นนี้ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
ยกเว้น กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

2. คะแนนของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการรู้เท่าทัน
สื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 **ในกลุ่มเพศชาย** เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ตาราง 44
ภาคผนวก ก) พบผลว่า 1) นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย
และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมากกว่า
นักศึกษาที่ลักษณะอื่น และ 2) นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วย
ปัญญาน้อย และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ
มากกว่านักศึกษาที่การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์น้อย แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กมาก และมีการรับรู้บรรทัดฐานทาง
สังคมน้อย และมากกว่านักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์น้อย มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย
และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย

3. คะแนนของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการรู้เท่าทันสื่อ
ออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 **ในกลุ่มเพศชาย** เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ตาราง 46
ภาคผนวก ก) พบผลว่า 1) นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย
และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษา

จะเป็นผู้มีพฤติกรรมการสนับสนุนใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น ยกเว้น 3 ลักษณะ คือ นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามาก และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก, นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์น้อย มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย แต่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก และนักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์น้อย แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามาก และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย

5. การวิเคราะห์ค่าอำนาจการทำนายโดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (Hierarchical Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวทำนายในกลุ่มปัจจัยภายในบุคคล (การกำกับตนเอง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม (การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม และอิทธิพลจากคนรอบข้าง) เป็นตัวทำนาย เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ดังแสดงในตาราง 13-17

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมเพื่อทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม ของนักศึกษาทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน

ตัวแปร	พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม															
	1		2		3		4		5		6		7		8	
	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t
แบบจำลอง 1																
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	.280	6.174**	.272	3.665**	.292	5.019**	.306	5.175**	.106	1.540	.436	6.514**	.150	1.767	.232	2.470*
อิทธิพลจากคนรอบข้าง	.546	12.062**	.540	7.269**	.539	9.269**	.542	9.157**	.536	7.815**	.406	6.073**	.651	7.230**	.626	6.666**
แบบจำลอง 2																
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	.093	1.669	.109	1.108	.092	1.376	.136	1.954	.005	.073	.233	2.807**	-.037	-.317	-.008	-.067
อิทธิพลจากคนรอบข้าง	.424	9.886**	.468	6.805**	.388	6.898**	.435	8.072**	.401	5.737**	.347	5.337**	.502	6.033**	.469	5.538**
การกำกับตนเอง	.256	9.717**	.259	6.080**	.262	7.617**	.278	8.737**	.262	4.584**	.242	5.738**	.230	4.263**	.259	5.658**
การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	.167	4.084**	.270	3.774**	.122	2.409*	.166	3.342**	.117	1.993*	.152	2.571*	.188	2.361*	.172	1.906
เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา	.128	3.450**	.050	.521	.243	3.879**	.098	1.528	.226	3.169**	.170	2.221*	.179	1.695	.219	1.719
แบบจำลอง 1	$R^2 = .620$		$R^2 = .603$		$R^2 = .626$		$R^2 = .656$		$R^2 = .370$		$R^2 = .635$		$R^2 = .546$		$R^2 = .691$	
(กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม)	$R^2_{\text{adjust}} = .619$		$R^2_{\text{adjust}} = .599$		$R^2_{\text{adjust}} = .624$		$R^2_{\text{adjust}} = .654$		$R^2_{\text{adjust}} = .364$		$R^2_{\text{adjust}} = .632$		$R^2_{\text{adjust}} = .540$		$R^2_{\text{adjust}} = .686$	
	Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .620$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .603$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .626$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .656$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .370$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .635$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .546$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .691$	
	F = 413.745		F = 155.435		F = 250.418		F = 286.855		F = 65.181		F = 118.780		F = 96.074		F = 138.908	
แบบจำลอง 2	$R^2 = .692$		$R^2 = .679$		$R^2 = .701$		$R^2 = .741$		$R^2 = .443$		$R^2 = .692$		$R^2 = .608$		$R^2 = .777$	
(กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล)	$R^2_{\text{adjust}} = .689$		$R^2_{\text{adjust}} = .671$		$R^2_{\text{adjust}} = .696$		$R^2_{\text{adjust}} = .736$		$R^2_{\text{adjust}} = .431$		$R^2_{\text{adjust}} = .684$		$R^2_{\text{adjust}} = .596$		$R^2_{\text{adjust}} = .768$	
	Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .072$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .076$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .075$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .085$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .074$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .057$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .063$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .086$	
	F = 39.310		F = 15.989		F = 24.715		F = 30.459		F = 9.642		F = 13.072		F = 8.366		F = 15.527	

หมายเหตุ: 1. กลุ่มรวม, 2. กลุ่มเพศชาย, 3. กลุ่มเพศหญิง, 4. กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ, 5. กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน, 6. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 7. กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 8. กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ,

* $P \leq .05$

** $P \leq .01$

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (ตาราง 13) ในกลุ่มรวม พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมได้ร้อยละ 62.0 และ 69.2 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.424$) การกำกับตนเอง ($\beta=.256$) การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.167$) และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=.128$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มเพศชาย พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมได้ร้อยละ 60.3 และ 67.9 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.468$) การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.270$) และการกำกับตนเอง ($\beta=.259$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มเพศหญิง พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมได้ร้อยละ 62.6 และ 70.1 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.388$) การกำกับตนเอง ($\beta=.262$) เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=.243$) และการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.122$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมได้ร้อยละ 65.6 และ 74.1 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.435$) การกำกับตนเอง ($\beta=.278$) และการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.166$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมได้ร้อยละ 37.0 และ 44.3 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.401$) การกำกับตนเอง ($\beta=.262$) เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=.226$) และการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.117$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมได้ร้อยละ 63.5 และ 69.2 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.347$) การกำกับตนเอง ($\beta=.242$) การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ($\beta=.233$) เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=.170$) และความรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.152$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมได้ร้อยละ 54.6 และ 60.8 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.502$) การกำกับตนเอง ($\beta=.230$) และความรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.188$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพพบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมได้ร้อยละ 69.1 และ 77.7 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.469$) และการกำกับตนเอง ($\beta=.259$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมเพื่อทำนายพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ ของนักศึกษาทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน

ตัวแปร	พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์															
	1		2		3		4		5		6		7		8	
	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t
แบบจำลอง 1																
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	.488	8.851**	.667	8.523**	3.17	4.164**	.443	6.090**	.130	1.564	.292	3.504**	.622	6.680**	.691	5.668**
อิทธิพลจากคนรอบข้าง	.203	3.678**	.097	1.243	2.16	4.150**	.285	3.926**	.159	1.902	.404	4.845**	.066	.708	.001	.011
แบบจำลอง 2																
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	-.080	-1.353	.003	.031	-.123	-1.587	-.073	-.893	-.116	-1.668	-.128	-1.441	.001	.011	-.089	-.689
อิทธิพลจากคนรอบข้าง	.138	3.035**	.078	1.237	.219	3.377**	.181	2.848**	.131	1.914	.233	3.356**	.116	1.439	.005	.502
การกำกับตนเอง	-.225	-8.043**	-.145	-3.728**	-.274	-6.886**	-.145	-3.880**	-.391	-6.977**	-.190	-4.200**	-.204	-3.886**	-.284	-5.559
การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	.157	3.614**	.272	4.149**	.088	1.514	.100	1.703**	.212	3.706	.094	1.677	.130	1.677	.391	3.872
เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา	.590	10.527**	.509	5.785**	.586	8.109**	.642	8.530**	.340	4.870	.590	5.294**	.459	5.294**	.545	3.840
แบบจำลอง 1	$R^2 = .437$		$R^2 = .559$		$R^2 = .360$		$R^2 = .481$		$R^2 = .068$		$R^2 = .434$		$R^2 = .456$		$R^2 = .479$	
(กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม)	$R^2_{\text{adjust}} = .435$		$R^2_{\text{adjust}} = .555$		$R^2_{\text{adjust}} = .355$		$R^2_{\text{adjust}} = .478$		$R^2_{\text{adjust}} = .060$		$R^2_{\text{adjust}} = .429$		$R^2_{\text{adjust}} = .449$		$R^2_{\text{adjust}} = .471$	
	Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .437$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .559$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .360$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .481$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .068$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .434$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .456$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .471$	
	F = 196.748		F = 129.941		F = 83.946		F = 130.880		F = 8.136		F = 83.290		F = 66.970		F = 50.078	
แบบจำลอง 2	$R^2 = .653$		$R^2 = .730$		$R^2 = .601$		$R^2 = .640$		$R^2 = .466$		$R^2 = .646$		$R^2 = .630$		$R^2 = .723$	
(กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล)	$R^2_{\text{adjust}} = .650$		$R^2_{\text{adjust}} = .724$		$R^2_{\text{adjust}} = .594$		$R^2_{\text{adjust}} = .634$		$R^2_{\text{adjust}} = .454$		$R^2_{\text{adjust}} = .638$		$R^2_{\text{adjust}} = .618$		$R^2_{\text{adjust}} = .712$	
	Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .216$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .171$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .241$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .159$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .398$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .212$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .174$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .244$	
	F = 104.734		F = 42.750		F = 59.685		F = 41.020		F = 54.424		F = 42.806		F = 24.623		F = 35.517	

หมายเหตุ: 1. กลุ่มรวม, 2. กลุ่มเพศชาย, 3. กลุ่มเพศหญิง, 4. กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ, 5. กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน, 6. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 7. กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 8. กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

** $P \leq .01$

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (ตาราง 14) ในกลุ่มรวม พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ได้ร้อยละ 43.7 และ 65.3 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=.590$) การกำกับตนเอง ($\beta=-.225$) การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.157$) และอิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.138$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มเพศชาย พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ได้ร้อยละ 55.9 และ 73.0 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta = .509$) การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.274$) และการกำกับตนเอง ($\beta=-.145$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มเพศหญิง พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ได้ร้อยละ 36.0 และ 60.1 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=.586$) การกำกับตนเอง ($\beta=-.274$) และอิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.219$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ได้ร้อยละ 48.1 และ 64.0 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=.642$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.181$) การกำกับตนเอง ($\beta=-.145$) และการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.100$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ได้ร้อยละ 6.8 และ 46.6 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=-.391$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ได้ร้อยละ 43.4 และ 64.6 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล เจตคติที่ดีต่อการใช้

เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=.590$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.233$) และการกำกับตนเอง ($\beta=-.190$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ได้ร้อยละ 45.6 และ 63.0 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=.459$) และการกำกับตนเอง ($\beta=-.204$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพพบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ได้ร้อยละ 47.9 และ 72.3 ตามลำดับ

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมเพื่อทำนายพฤติกรรมการใช้เฟรนช์อย่างถูกกาลเทศะ ของนักศึกษาทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน

ตัวแปร	พฤติกรรมการใช้เฟรนช์อย่างถูกกาลเทศะ															
	1		2		3		4		5		6		7		8	
	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t
แบบจำลอง 1																
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	-.600	-1.001	-.371	-2.934**	.090	1.079	.106	1.286	-.074	-.907	.287	2.971**	-.366	-3.206**	-.234	-1.587
อิทธิพลจากคนรอบข้าง	.498	7.582**	.606	5.609**	.414	4.978**	.488	5.914**	.378	4.644**	.230	2.387*	.647	5.667**	.668	4.525**
แบบจำลอง 2																
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	.230	3.534**	.150	1.257	.247	3.234**	.245	2.795**	.096	1.614	.413	4.238**	-.031	-.245	.281	2.006**
อิทธิพลจากคนรอบข้าง	.400	7.999**	.522	6.244**	.319	4.957**	.422	6.233**	.296	5.066**	.311	4.069**	.427	4.808**	.454	4.494**
การกำกับตนเอง	.544	17.638**	.534	10.334**	.554	14.153**	.446	11.151**	.615	12.855**	.486	9.800**	.539	9.348**	.640	11.608**
การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	.113	2.363*	.107	1.236	.106	1.844	.196	2.125**	-.079	-1.621	.094	1.345	.322	3.789**	-.197	-1.803
เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟรนช์ด้วยปัญญา	-.363	-5.880**	-.469	-4.024**	-.271	-3.817**	-.369	-4.521**	-.197	-3.294**	-.311	-3.452**	-.420	-3.721**	-.286	-1.862
แบบจำลอง 1	$R^2 = .200$		$R^2 = .158$		$R^2 = .238$		$R^2 = .333$		$R^2 = .133$		$R^2 = .240$		$R^2 = .183$		$R^2 = .236$	
(กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม)	$R^2_{\text{adjust}} = .197$		$R^2_{\text{adjust}} = .150$		$R^2_{\text{adjust}} = .233$		$R^2_{\text{adjust}} = .328$		$R^2_{\text{adjust}} = .105$		$R^2_{\text{adjust}} = .223$		$R^2_{\text{adjust}} = .173$		$R^2_{\text{adjust}} = .224$	
	Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .200$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .158$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .238$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .333$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .113$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .240$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .183$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .236$	
	F = 63.515		F = 19.320		F = 46.664		F = 70.249		F = 14.164		F = 34.247		F = 17.933		F = 19.177	
แบบจำลอง 2	$R^2 = .580$		$R^2 = .527$		$R^2 = .614$		$R^2 = .589$		$R^2 = .610$		$R^2 = .574$		$R^2 = .555$		$R^2 = .676$	
(กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล)	$R^2_{\text{adjust}} = .576$		$R^2_{\text{adjust}} = .515$		$R^2_{\text{adjust}} = .607$		$R^2_{\text{adjust}} = .582$		$R^2_{\text{adjust}} = .601$		$R^2_{\text{adjust}} = .564$		$R^2_{\text{adjust}} = .541$		$R^2_{\text{adjust}} = .663$	
	Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .380$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .368$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .376$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .257$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .497$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .334$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .372$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .440$	
	F = 151.807		F = 52.365		F = 96.132		F = 58.196		F = 39.156		F = 56.025		F = 43.669		F = 54.735	

หมายเหตุ: 1. กลุ่มรวม, 2. กลุ่มเพศชาย, 3. กลุ่มเพศหญิง, 4. กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ, 5. กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน, 6. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 7. กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 8. กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

* $P \leq .05$

** $P \leq .01$

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (ตาราง 15) ในกลุ่มรวม พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะได้ร้อยละ 20.0 และ 58.0 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.544$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.400$) เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=-.363$) การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ($\beta=.230$) และการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.113$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และ .01 ตามลำดับ

กลุ่มเพศชาย พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะได้ร้อยละ 15.8 และ 52.7 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.534$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.552$) และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=-.469$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มเพศหญิง พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะได้ร้อยละ 23.8 และ 61.4 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.554$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.319$) เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=-.271$) และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ($\beta=.247$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะได้ร้อยละ 33.3 และ 58.9 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.446$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.422$) เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=-.369$) การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ($\beta=.245$) และการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.196$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นถูกกาลเทศะได้ร้อยละ 13.3 และ 61.0 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.615$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.296$) และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=-.179$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะได้ร้อยละ 24.0 และ 57.4 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.486$) การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ($\beta=.413$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.311$) และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=-.311$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะได้ร้อยละ 18.3 และ 55.5 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.539$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.427$) เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=-.420$) และการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.223$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพพบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะได้ร้อยละ 23.6 และ 67.6 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.640$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.454$) และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ($\beta=.281$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมเพื่อทำนายพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างปลอดภัย ของนักศึกษาทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน

ตัวแปร	พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างปลอดภัย															
	1		2		3		4		5		6		7		8	
	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t
แบบจำลอง 1																
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	-.339	-4.745**	-.462	-4.080**	-.210	-2.264**	-.162	-1.660	-.146	-1.750	.028	.250	-.668	-6.016**	-.534	-3.388**
อิทธิพลจากคนรอบข้าง	.386	5.401**	.376	3.318**	.356	3.875**	.356	3.634**	.323	3.853**	-.091	-.091	.749	6.743**	.674	4.273**
แบบจำลอง 2																
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	.003	.046	.143	1.280	-.048	-.516	-.027	-.254	.043	.648	.104	.873	-.123	-1.021	.001	.066
อิทธิพลจากคนรอบข้าง	.285	5.123**	.271	3.465**	.265	3.400**	.274	3.308**	.257	4.180**	-.025	-.271	.554	6.475**	.453	4.051**
การกำกับตนเอง	.597	17.450**	.624	12.908**	.575	12.029**	.555	11.339**	.595	11.823**	.559	9.256**	.525	9.456**	.671	11.093**
การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	-.039	-.742	-.090	-1.109	.010	.138	.016	.201	-.107	-2.074*	.019	.225	-.003	-.041	-.209	-1.745
เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา	-.277	-.277	-.419	-3.838**	-.194	-2.227*	-.205	-2.084*	-.228	-3.636**	-.167	-1.523	-.404	-3.716**	-.291	-1.728
แบบจำลอง 1	$R^2 = .055$		$R^2 = .075$		$R^2 = .053$		$R^2 = .060$		$R^2 = .066$		$R^2 = .005$		$R^2 = .227$		$R^2 = .130$	
(กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม)	$R^2_{\text{adjust}} = .052$		$R^2_{\text{adjust}} = .066$		$R^2_{\text{adjust}} = .047$		$R^2_{\text{adjust}} = .053$		$R^2_{\text{adjust}} = .057$		$R^2_{\text{adjust}} = -.004$		$R^2_{\text{adjust}} = .217$		$R^2_{\text{adjust}} = .115$	
	Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .055$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .075$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .053$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .060$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .066$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .005$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .227$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .130$	
	F = 14.850		F = 8.326		F = 8.404		F = 8.940		F = 7.802		F = .555		F = 23.470		F = 9.227	
แบบจำลอง 2	$R^2 = .482$		$R^2 = .585$		$R^2 = .423$		$R^2 = .386$		$R^2 = .569$		$R^2 = .370$		$R^2 = .586$		$R^2 = .611$	
(กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล)	$R^2_{\text{adjust}} = .477$		$R^2_{\text{adjust}} = .575$		$R^2_{\text{adjust}} = .414$		$R^2_{\text{adjust}} = .375$		$R^2_{\text{adjust}} = .599$		$R^2_{\text{adjust}} = .355$		$R^2_{\text{adjust}} = .573$		$R^2_{\text{adjust}} = .594$	
	Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .427$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .510$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .370$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .326$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .503$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .365$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .359$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .481$	
	F = 138.386		F = 82.868		F = 63.338		F = 49.338		F = 85.261		F = 41.248		F = 45.445		F = 49.831	

หมายเหตุ: 1. กลุ่มรวม, 2. กลุ่มเพศชาย, 3. กลุ่มเพศหญิง, 4. กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ, 5. กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน, 6. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 7. กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 8. กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

* $P \leq .05$

** $P \leq .01$

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (ตาราง 16) ในกลุ่มรวม พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยได้ร้อยละ 5.5 และ 48.2 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=5.97$) และอิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.285$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มเพศชาย พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยได้ร้อยละ 7.5 และ 58.5 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.624$) เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=-.419$) และอิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.712$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มเพศหญิง พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยได้ร้อยละ 5.3 และ 42.3 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.575$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.265$) และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=-.194$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยได้ร้อยละ 6.0 และ 38.6 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.555$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.274$) และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=-.205$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นปลอดภัยได้ร้อยละ 6.6 และ 56.9 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.595$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.257$) เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=-.228$) และความรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=-.107$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยได้ร้อยละ 0.5

และ 37.0 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.559$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟรนช์อย่างปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟรนช์อย่างปลอดภัยได้ร้อยละ 22.7 และ 58.6 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.554$) การกำกับตนเอง ($\beta=.525$) และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟรนช์ด้วยปัญญา ($\beta=-.400$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟรนช์อย่างปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพพบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟรนช์อย่างปลอดภัยได้ร้อยละ 13.0 และ 61.1 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=.671$) และอิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta=.453$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟรนช์อย่างปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมเพื่อทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา ของนักศึกษาทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน

ตัวแปร	พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา															
	1		2		3		4		5		6		7		8	
	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	t
แบบจำลอง 1																
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	.366	5.836**	.348	3.414**	.382	4.731**	.276	3.170**	.245	3.012**	.292	3.000**	.421	3.877**	.347	2.624**
อิทธิพลจากคนรอบข้าง	.179	2.859**	.179	1.752	.170	2.105**	.257	3.958**	.118	1.442	.215	2.213*	.110	1.016	.301	2.278*
แบบจำลอง 2																
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	.039	.482	-.020	-.145	.086	.885	.182	1.542	-.008	-.118	.149	1.177	.026	.177	-.285	-1.741
อิทธิพลจากคนรอบข้าง	.158	2.555**	.210	2.153**	.096	1.185	.238	2.624**	.044	.630	.151	1.521	.175	1.669	.314	2.631**
การกำกับตนเอง	-.181	-4.775	-.232	-3.843**	-.149	-2.996**	-.034	-.642	-.256	-4.455**	-.168	-2.616**	-.192	-2.827**	-.251	-3.886**
การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	.085	1.439	.176	1.741	.048	.656	.057	.676	.150	2.542*	.116	1.287	-.144	-1.434	.333	2.610**
เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา	.331	.331**	.198	1.459	.049	4.518**	.085	.786	.446	6.206**	.129	1.104	.509	3.824**	.421	2.345*
แบบจำลอง 1	$R^2 = .271$		$R^2 = .253$		$R^2 = .278$		$R^2 = .257$		$R^2 = .110$		$R^2 = .230$		$R^2 = .262$		$R^2 = .388$	
(กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม)	$R^2_{\text{adjust}} = .268$		$R^2_{\text{adjust}} = .246$		$R^2_{\text{adjust}} = .274$		$R^2_{\text{adjust}} = .252$		$R^2_{\text{adjust}} = .102$		$R^2_{\text{adjust}} = .223$		$R^2_{\text{adjust}} = .252$		$R^2_{\text{adjust}} = .378$	
	Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .271$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .253$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .278$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .257$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .110$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .230$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .262$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .388$	
	F = 94.196		F = 34.678		F = 57.703		F = 48.761		F = 13.785		F = 32.461		F = 28.329		F = 39.312	
แบบจำลอง 2	$R^2 = .361$		$R^2 = .356$		$R^2 = .375$		$R^2 = .263$		$R^2 = .437$		$R^2 = .284$		$R^2 = .381$		$R^2 = .558$	
(กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล)	$R^2_{\text{adjust}} = .355$		$R^2_{\text{adjust}} = .340$		$R^2_{\text{adjust}} = .365$		$R^2_{\text{adjust}} = .249$		$R^2_{\text{adjust}} = .424$		$R^2_{\text{adjust}} = .268$		$R^2_{\text{adjust}} = .362$		$R^2_{\text{adjust}} = .539$	
	Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .090$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .103$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .097$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .006$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .326$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .054$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .120$		Adjust $R^2_{\text{Chang}} = .170$	
	F = 23.759		F = 10.813		F = 15.249		F = 7.17		F = 42.290		F = 5.388		F = 10.128		F = 15.474	

หมายเหตุ: 1. กลุ่มรวม, 2. กลุ่มเพศชาย, 3. กลุ่มเพศหญิง, 4. กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ, 5. กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน, 6. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 7. กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 8. กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

* $P \leq .05$

** $P \leq .01$

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (ตาราง 17) ในกลุ่มรวม พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาได้ร้อยละ 27.1 และ 36.1 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=.331$) และอิทธิพลจากครอบครัว ($\beta=.158$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มเพศชาย พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาได้ร้อยละ 25.3 และ 35.6 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=-.232$) และอิทธิพลจากครอบครัว ($\beta=.210$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มเพศหญิง พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาได้ร้อยละ 27.8 และ 37.5 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับตนเอง ($\beta=-.149$) และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=.049$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาได้ร้อยละ 25.7 และ 26.3 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล อิทธิพลจากครอบครัว ($\beta=.238$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาได้ร้อยละ 11.0 และ 43.7 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta=.446$) การกำกับตนเอง ($\beta=-.256$) และการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta=.105$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

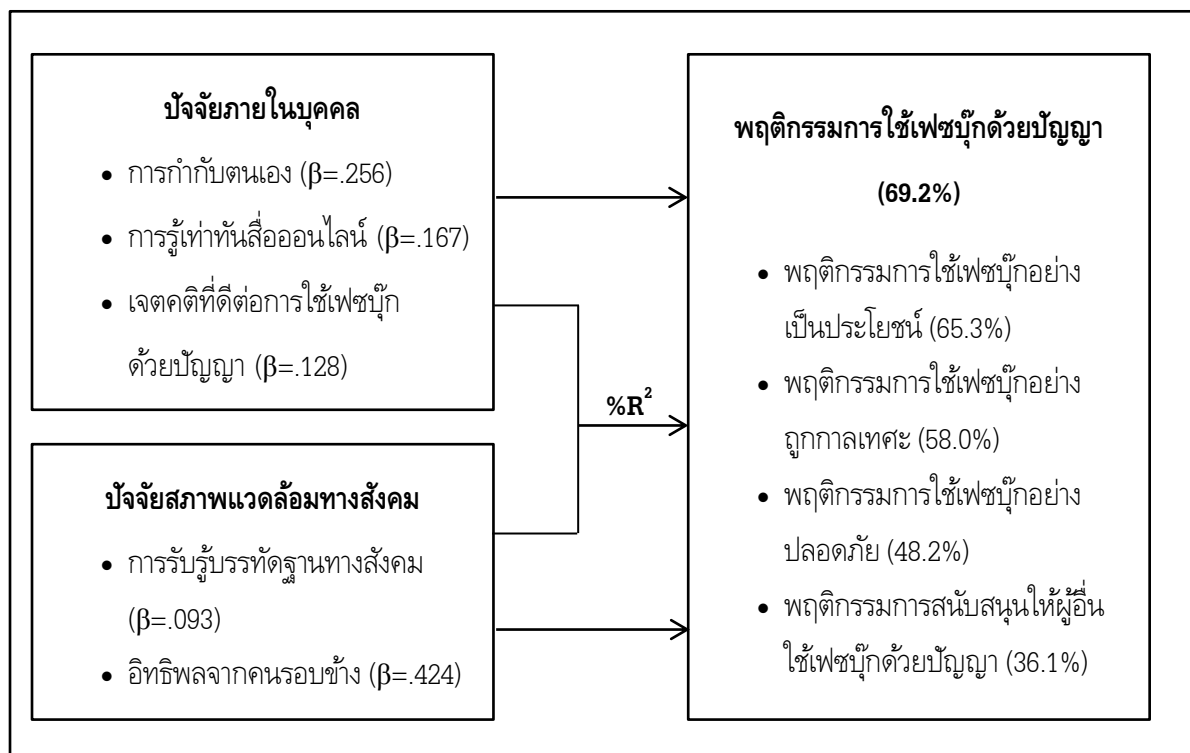
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาได้ร้อยละ 23.0 และ 28.4 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล การกำกับ

ตนเอง ($\beta = -.168$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ได้ร้อยละ 26.2 และ 38.1 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta = .509$) และการกำกับตนเอง ($\beta = -.192$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพพบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล สามารถทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ได้ร้อยละ 38.8 และ 55.8 ตามลำดับ และในกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและภายในบุคคล เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ($\beta = .421$) การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ($\beta = .333$) อิทธิพลจากคนรอบข้าง ($\beta = .341$) และการกำกับตนเอง ($\beta = -.251$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการศึกษาปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

ภาพประกอบ 2 สรุปผลการศึกษาปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยประเภทสหสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบ (Correlational-Comparative Study) ที่ศึกษาในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ปัจจัยภายในบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ตลอดจนภูมิหลัง มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรีที่ศึกษาในครั้งนี้ มากน้อยเพียงใดและเพราะเหตุใด โดยบทนี้ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการวิจัย สมมติฐานในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลตามสมมติฐาน และข้อเสนอแนะในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาปริญญาตรีที่มีภูมิหลังต่างกัน
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาปริญญาตรีทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน
3. เพื่อศึกษาอำนาจการทำนายของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาปริญญาตรีทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านต่างกันโดยมีสมมติฐานย่อยคือ
 - 1.1 นักศึกษาเพศหญิงจะมีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านสูงกว่านักศึกษาเพศชาย
 - 1.2 นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐจะมีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านสูงกว่านักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน

1.3 นักศึกษาในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านสูงกว่านักศึกษาในกลุ่มสาขาอื่น

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในบุคคลกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมมีผลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน โดยมีสมมติฐานย่อยคือ

2.1 นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมาก และได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะอื่น

2.2 นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามาก และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะอื่น

3. กลุ่มปัจจัยภายในบุคคลและกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน ได้สูงกว่าการทำนายด้วยปัจจัยกลุ่มใดกลุ่มเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 510 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป 1 ตอน และแบบสอบถามเพื่อวัดทั้งพฤติกรรมและตัวแปรอิสระมีทั้งหมด 6 ตอน ได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา (วัดจาก 4 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) แบบสอบถามการกำกับตนเอง แบบสอบถามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ แบบสอบถามเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา แบบสอบถามการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม และแบบสอบถามอิทธิพลจากคนรอบข้าง มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง .66 - .87

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย 1) สถิติพื้นฐานใช้พรรณนาข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) 2) การวิเคราะห์ค่าที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1.1 และ 1.2 3) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1.3 4) การวิเคราะห์ความ

แปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพบการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2.1 5) การวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง (Three-way Analysis of Variance) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพบการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2.2 และ 6) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (Hierarchical Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

สรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน

จากการประมวลแนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ที่ปรากฏในบทที่ 2 ทำให้สามารถตั้งสมมติฐานการวิจัยได้ 3 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมานและสรุปผลตามสมมติฐานในแต่ละข้อ ดังนี้

สรุปและอภิปรายผลสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานข้อที่ 1 ระบุว่า “นักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านต่างกัน” ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งสมมติฐานออกเป็น 3 ข้อย่อยตามภูมิหลังของนักศึกษาที่แตกต่างกัน ดังนี้

การสรุปสมมติฐานในข้อนี้มาจากการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านโดยจำแนกตามภูมิหลังของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ประเภทมหาวิทยาลัย และสาขาวิชา สามารถสรุปได้ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1.1 ระบุว่า “นักศึกษาเพศหญิงจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านมากกว่านักศึกษาเพศชาย” พบว่า นักศึกษาเพศหญิงจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวม และมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมากกว่านักศึกษาเพศชาย ($p < .05$) แต่ไม่พบความแตกต่างในพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

สมมติฐานข้อที่ 1.2 ระบุว่า “นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน” พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน ($p < .01$) เพียงด้านเดียว แต่กลับพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวม

($p < .01$) มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ ($p < .01$) และมีพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามากกว่านักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ($p < .01$) และไม่พบความแตกต่างในพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ

สมมติฐานข้อที่ 1.3 ระบุว่า “นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านมากกว่านักศึกษาสาขาวิชาอื่น” พบว่า 1) นักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้านรวมมากกว่านักศึกษาในสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($p < .01$) 2) นักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ และมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษาในสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($p < .05$) และมากกว่านักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ($p < .01$)

จึงสรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 เป็นบางส่วน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบว่า 1) นักศึกษาเพศหญิงจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม และมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมากกว่านักศึกษาเพศชาย ($p < .05$) ด้วยธรรมชาติของเพศหญิงที่ได้รับการถ่ายทอดทั้งทางชีววิทยาและทางสังคมให้เป็นเพศที่มีความละเอียดอ่อนเกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึก ไปจนถึงพฤติกรรมการแสดงออกทางสังคม ที่ต้องเป็นผู้มีกิริยาอาการที่อ่อนโยน เรียบร้อย ไตร่ตรองโดยละเอียดเกี่ยวกับความเหมาะสมของการแสดงออกให้ถูกเวลาและสถานที่ ซึ่งเพศหญิงนั้นมักได้รับการอบรม และคาดหวังจากสังคมในเรื่องจริยาเข้มงวดมากกว่าเพศชาย (สายสุนีย์ อุดมหนา. 2541) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ทำการศึกษาปัญหา สาเหตุ และผลสืบเนื่องจากการสนทนาทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในกรุงเทพมหานครของจารุกร พุทธการุณย์วงศ์ (2549) ที่เพศหญิงจะมีปัญหา สาเหตุ และมีผลที่สืบเนื่องมาจากการสนทนาทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่าเพศชาย ($p < .05$) และงานวิจัยของปราณี จ้อยรอด (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าเพศหญิงมีพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณมากกว่าเพศชายเช่นเดียวกับงานวิจัยนี้

2. นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษาเอกชน ($p < .01$) เป็นไปตามสมมติฐาน นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาสูงกว่าศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ ($p < .01$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาข้อแตกต่างระหว่างประเภทของมหาวิทยาลัยผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าเป็นผลมาจากรูปแบบการเรียนการสอน

และนโยบายของมหาวิทยาลัยที่ต่างกันทำให้นักศึกษาที่เป็นผลผลิตของมหาวิทยาลัยมีพฤติกรรมที่ต่างกัน เมื่อพิจารณาจากผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับนักศึกษาพบงานวิจัยที่สอดคล้องกับงานวิจัยนี้คือ งานวิจัยของอังคินันท์ อินทรกำแหง และทัศน์า ทองภักดี (2549) ที่ศึกษาการพัฒนา รูปแบบสมรรถนะด้านผู้นำทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐ เอกชน และมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ที่วัดจากตัวแปรแฝงในด้านต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในมหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีความแตกต่างกัน ($p < .05$) และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ค่าเฉลี่ยระหว่างทุกคู่กลุ่มอาจารย์ในประเภทมหาวิทยาลัยต่าง ๆ แตกต่างกัน หนึ่งในนั้นคือ คู่กลุ่มอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชน แต่เมื่อพิจารณาจากสภาพการณ์ปัจจุบันผู้วิจัยเห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐหรือมหาวิทยาลัยเอกชนก็ตาม ต่างให้ความสำคัญกับผลกระทบของสื่อและเทคโนโลยีที่มีต่อสังคม ทำให้มีการปรับปรุงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) และหลักสูตรการเรียนการสอน ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยี โดยเป็น 1 ใน 5 ของผลการเรียนรู้ในการรอบคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) ทำให้ในแต่ละหลักสูตรแต่ละมหาวิทยาลัยจึงต้องวางแผนการสอนที่พัฒนาทักษะดังกล่าว ทั้งที่เป็นการสอนในรายวิชาหรือสอดแทรกในรายวิชาของหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด ดังนั้นจึงอาจส่งผลให้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด

3. นักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้านรวมมากกว่านักศึกษาในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($p < .01$) นอกจากนี้นักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ และมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษาในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ($p < .05$) และมากกว่านักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ($p < .01$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของพลชนัน นิรมิตไชยนนท์ (2549) ที่ศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ในแต่ละกลุ่มสาขานั้นมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่างกันโดยกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จากการที่แต่ละกลุ่มสาขามีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญหาที่แตกต่างกัน เนื่องจากมีความแตกต่างกันของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายในการผลิตบัณฑิตของแต่ละกลุ่มสาขาวิชา (พลชนัน นิรมิตไชยนนท์. 2549) เมื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนจะพบว่า มีความแตกต่างกันในส่วนที่สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จะมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการวิเคราะห์ วิจัยและประยุกต์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากกว่าให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้ขึ้นมา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ศึกษาเกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีเป็นสำคัญทำให้นักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชานี้มีความตระหนักถึงผลกระทบของเทคโนโลยีมากกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ รวมถึงการถ่ายทอดทางสังคมจากสถาบันการศึกษา และหลักสูตรที่ต่างมุ่งเน้นในเรื่องการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์และปลอดภัยต่อสังคม

สรุปและอภิปรายผลสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานข้อที่ 2 ระบุว่า “ปฏิสัมพันธ์ของปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมมีผลต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านของนักศึกษาทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน” ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งสมมติฐานออกเป็น 2 ข้อย่อย ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 2.1 ระบุว่า “นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและรายด้านมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น”

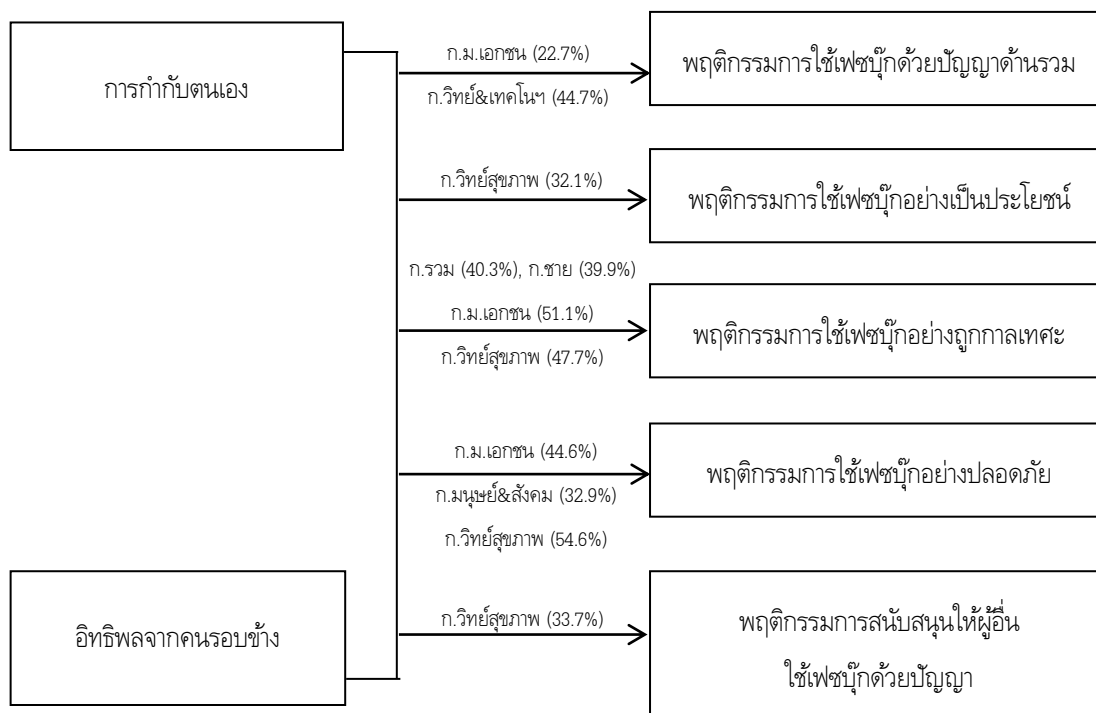
การสรุปสมมติฐานข้อนี้มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way Analysis of Variance) ของตัวแปรอิสระ 2 ตัว ได้แก่ การกำกับตนเอง และอิทธิพลจากคนรอบข้าง ไปตามตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและด้านย่อย 4 ด้าน (พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ พบว่า **พบปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัว (การกำกับตนเอง อิทธิพลจากคนรอบข้าง)** ที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม (ภาพประกอบ 2) คือ กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า 1) นักศึกษากลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีทั้งการกำกับตนเองและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น และ 2) นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีการกำกับตนเองมากแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อยจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่านักศึกษาที่มีทั้งการกำกับตนเองและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อย

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาใน 4 ด้านย่อย ได้แก่ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา พบว่าตัวแปรตาม **แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัว (การกำกับตนเอง อิทธิพลจากคนรอบข้าง)** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ สรุปได้ดังภาพประกอบ 2 และมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) พฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คอย่างเป็นประโยชน์ พบว่า นักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีการกำกับตนเองน้อยแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คมากที่สุด และหากนักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อยจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คอย่างเป็นประโยชน์น้อย ในขณะที่นักศึกษาที่มีทั้งการกำกับตนเองและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คอย่างเป็นประโยชน์มากกว่านักศึกษาที่มีทั้งการกำกับตนเองและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อย

2) พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พบว่า 2.1) นักศึกษาในกลุ่มรวม เพศชาย มหาวิทยาลัย เอกชน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีทั้งการกำกับตนเองและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้มี พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น 2.2) นักศึกษาในกลุ่มรวมและสาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีการกำกับตนเองมากแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อยจะเป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้ เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมากกว่านักศึกษาที่มีการกำกับตนเองน้อยแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมาก และ นักศึกษาที่มีทั้งการกำกับตนเองและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อยจะเป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูก กาลเทศะน้อยกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น 2.3) นักศึกษาเพศชายที่มีทั้งการกำกับตนเองแต่ได้รับอิทธิพลจากคน รอบข้างน้อยจะเป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมากกว่านักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากแต่ ได้รับความอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อย สำหรับนักศึกษาที่มีทั้งการกำกับตนเองและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะ เป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น 2.4) นักศึกษามหาวิทยาลัย เอกชนที่มีการกำกับตนเองมากและได้รับความอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อยจะเป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูก กาลเทศะมากกว่านักศึกษาที่มีทั้งการกำกับตนเองและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อย ในขณะที่นักศึกษาที่มีการ กำกับตนเองน้อยแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะน้อย กว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น

ภาพประกอบ 3 ผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำกับตนเองกับอิทธิพลจากคนรอบข้างที่มีต่อพฤติกรรม
การใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้าน 4 ด้าน

3) พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย พบว่า นักศึกษาในกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน และในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีทั้งการกำกับตนเองและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากที่สุด ในขณะที่นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อยจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษาที่มีทั้งการกำกับตนเองและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อย ส่วนนักศึกษาที่มีการกำกับตนเองน้อยแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากที่สุด นักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่มีการกำกับตนเองมากแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อยจะมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากที่สุด ในขณะที่นักศึกษาที่มีทั้งการกำกับตนเองและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยมากกว่านักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมากแต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อย สำหรับนักศึกษาที่มีทั้งการกำกับตนเองและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างน้อยจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัยน้อยที่สุด

4) พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา พบว่า นักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีทั้งการกำกับตนเองและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามากที่สุด

จึงสรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2.1 บางส่วน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบว่า 1) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองมาก และได้อิทธิพลจากคนรอบข้างมาก 2) นักศึกษาที่มีการกำกับตนเองน้อย แต่ได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามากที่สุดทั้งด้านรวมและรายด้าน 4 ด้าน (พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) ผลการวิจัยในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีลักษณะภายในบุคคลไม่ว่าจะมากหรือน้อย (การกำกับตนเอง) และได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางสังคมมาก (อิทธิพลจากคนรอบข้าง) นั้น ก็จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊กมากกว่าผู้ที่ได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางสังคมและมีลักษณะภายในบุคคลในลักษณะอื่น ๆ เนื่องจากอิทธิพลจากคนรอบข้างเป็นสภาพแวดล้อมทางสังคมอย่างหนึ่ง ที่มาจากการถ่ายทอดวิธีคิดและแนวทางดำเนินชีวิตจากบุคคลอื่น ๆ ในสังคม ซึ่งนักศึกษาเป็นวัยที่ยังเรียนอยู่ในระดับอุดมศึกษา อิทธิพลจากคนรอบข้างจึงมาจากคนในครอบครัว กลุ่มเพื่อน และอาจารย์มหาวิทยาลัย ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการใช้เฟซบุ๊กในเชิงบวก ทำให้นักศึกษาเกิดการซึมซับ เลียนแบบ ไม่ว่าจะทั้งทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ผ่านการสื่อสารแบบสองทางของเฟซบุ๊กที่นักศึกษาเป็นทั้งผู้รับและผู้ส่งสารในเวลาเดียวกัน จึงมีโอกาสที่นักศึกษาจะได้รับแนวคิด วิธีการ รูปแบบพฤติกรรมจากบุคคลที่อยู่รอบข้างตัวนักศึกษาได้ (ผจงจิต อินทสุวรรณ และคณะ. 2539 และงานตา วนิทานนท์. 2534) ซึ่งผลงานวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวันวิสา สรีระศาสตร์ (2552) ที่ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุด้านสถานการณ์ทางสังคม และภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย พบว่า การควบคุมตนเองเป็นตัวแปรที่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันกับตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย และยังเป็นปัจจัยปกป้องที่ควรส่งเสริมในกลุ่มเสี่ยงอีกด้วย นอกจากนี้งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของปราชญ์ จ้อยรอด (2551) พบว่า การได้รับตัวแบบจากเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณ ($p < .05$) และงานวิจัยของดวงพร ทรัพย์พิทยากร (2547) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตของนักศึกษาปริญญาตรี พบว่า นักศึกษาที่ได้รับแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่านักศึกษาที่ได้รับแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนน้อย

ส่วนบุคคลที่มีการกำกับตนเองมากจะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจัดการควบคุมการกระทำของตนเอง เพราะมีจุดมุ่งหมายบางอย่างอยู่แล้ว ซึ่งบุคคลนั้นมีการสังเกตตนเอง (Self-Observation) ว่าตอนนี้ตนเองกำลังทำอะไรอยู่ และตัดสินใจว่าจะทำเช่นไรกับสถานการณ์ตรงหน้า (Judgment Process) เช่น บุคคลที่มีการกำกับตนเองมากในพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะจะตัดสินใจใช้คำสุภาพกับผู้ที่สนทนาด้วยมากกว่าใช้คำไม่สุภาพ เป็นต้น นอกจากนี้บุคคลที่มีการกำกับตนเองมากจะมีการแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (Self-Reaction) ที่เป็นการประเมินการกระทำที่ได้ทำลงไปว่าดีหรือไม่ แล้วเป็นการจูงใจให้ดำเนินพฤติกรรมต่อไป (Bandura. 1977; อังใน ธีรชน พลโยธา. 2552) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยงานวิจัยของฮี และคณะ (He and other. 2014) ที่ศึกษาการทำนายทักษะการกำกับตนเองจากการแสดงข้อความ (Post) บนเฟชบุ๊ก พบว่า ทักษะการกำกับตนเองมีความสัมพันธ์กับการแสดงข้อความบนเฟชบุ๊ก และงานวิจัยของจินตนา ต้นสุวรรณนท์ และคณะ (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญา พบว่า การควบคุมตนของนักศึกษาเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญา ($p < .05$) คือ หากนักศึกษามีการควบคุมตนมากแล้วพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาก็จะมีมากตามไปด้วยเช่นกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.2 ระบุว่า “นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา มาก และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากจะมีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กทั้งด้านรวมและรายด้านมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น”

การสรุปสมมติฐานข้อนี้มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) ของตัวแปรอิสระ 3 ตัว ได้แก่ การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ไปตามตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและด้านย่อย 4 ด้าน (พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา) ของนักศึกษาในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ พบว่า **พบปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว (การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม) ที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม (ภาพประกอบ 3) คือ กลุ่มเพศชาย และกลุ่มเพศหญิง** ผลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า 1) นักศึกษาเพศชายที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาน้อย และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก จะเป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม มากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น ในขณะที่นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก แต่มี

เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม มากกว่านักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามาก และมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะอื่น ๆ น้อย 2) นักศึกษาเพศหญิงที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามาก และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น ในขณะที่นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์และมีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย แต่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น ในขณะที่นักศึกษาเพศหญิงที่มีลักษณะนี้จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม น้อยกว่านักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์น้อย แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาและมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากและมีพฤติกรรมฯ น้อยกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น ๆ มาก

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาใน 4 ด้านย่อย ได้แก่ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา พบว่าตัวแปรตาม **แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว (การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม)** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ สรุปได้ดังภาพประกอบ 3 และมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พบว่า นักศึกษาเพศชายที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อยจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ มากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น นอกจากนักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาและมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อยจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ มากกว่านักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะมากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะอื่น ๆ น้อย

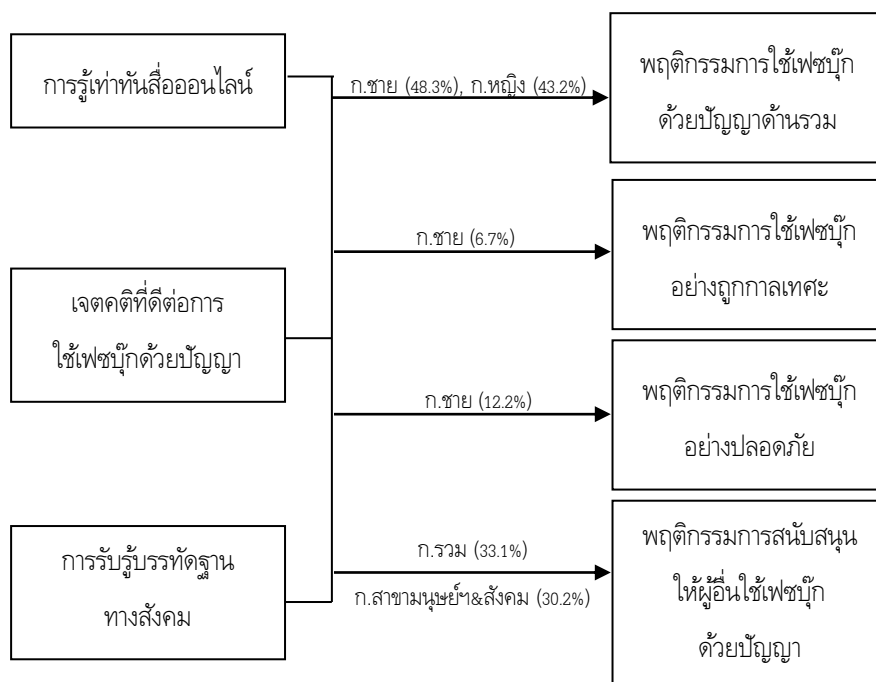
2) พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย พบว่า นักศึกษาเพศชายที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย มากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น ในขณะที่นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์และมีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามาก แต่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อยจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมฯ มากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น ยกเว้น นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม

มาก แต่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาน้อย ส่วนนักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก แต่มีเจตคติที่
ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาและมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย จะเป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่าง
ปลอดภัย มากกว่านักศึกษาที่มีทั้ง 3 ลักษณะมาก

[illegible]

สำหรับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว แต่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัว (การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม) พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์น้อยแต่รับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์มากกว่านักศึกษาที่มีทั้งการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์และรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย และยังพบว่าแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ดังนี้ 1) นักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ มากกว่านักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อเล็กน้อย พบใน กลุ่มเพศชาย และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ 2) นักศึกษาที่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก

อย่างเป็นประโยชน์ มากกว่านักศึกษาที่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย พบทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม และ 3) นักศึกษาที่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ มากกว่านักศึกษาที่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมน้อย พบทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ยกเว้น กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ภาพประกอบ 4 ผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและรายด้าน 3 ด้าน

จึงสรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2.2 บางส่วน

ผลการวิจัยในส่วนนี้ทำให้ทราบว่า 1) นักศึกษาที่มีทั้งการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มาก มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญามาก มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก และ 2) นักศึกษาที่มีทั้งการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก แต่เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อย จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้าน 3 ด้าน (พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) ผลการวิจัยในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีลักษณะภายในบุคคลไม่ว่าจะมากหรือน้อย (การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก

ด้วยปัญญา) และได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางสังคมมาก (การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม) นั้น ก็จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊กมากกว่าผู้ที่ได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางสังคมและมีลักษณะภายในบุคคลในลักษณะอื่น ๆ สำหรับนักศึกษาที่มีการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์มากนั้นแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการส่งและรับสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Hobbs. 1998) ที่มีความสามารถในการเข้าถึงสื่อนั้นก็คือนำเพจต่าง ๆ ในเฟซบุ๊กที่เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร และสามารถวิเคราะห์สารได้ว่ามีจุดประสงค์ที่จะสื่อสารเรื่องอะไร นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการประเมินนอกจากเนื้อหาคุณค่าของข้อมูลข่าวสารแล้ว ยังสามารถประเมินถึงผู้ที่รับสารคนอื่น ๆ เป็นการนำผลที่จะตามมาได้ และเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสารถ่ายทอดและส่งต่อข้อมูลทั้งภาษา สัญลักษณ์ ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา ต้นสุวรรณนนท์ และคณะ (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญา พบว่าการรู้เท่าทันสื่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญา ($p < .05$) คือ หากนักศึกษามีการรู้เท่าทันสื่อมากแล้ว พฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาจะเพิ่มมากขึ้น สำหรับนักศึกษาที่มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาไม่ว่าจะมากหรือน้อยจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กใน 3 ด้านมากนั้นสอดคล้องกับแนวคิดของอลพอร์ต (Allport. 1985; อ้างใน ประภา เพ็ญสุวรรณ. 2520) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของแมกไกวร์ (McGuire. 1969; อ้างใน นวลละอ อสุภาผล. 2534) ที่กล่าวว่าเจตคติเป็นตัวกำหนดทิศทางพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ที่มาจากความคิดเชิงประเมินค่าของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี เป็นความรู้สึทางอารมณ์ต่อสิ่งนั้นว่าชอบหรือไม่ชอบ และนำไปสู่แนวโน้มว่าจะแสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งนั้นออกมาหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนพมาศ อัครจันโทไซติ และคณะ (2555) ที่ทำการศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา พบผลว่า เจตคติต่อการใช้เฟซบุ๊กของนิสิตมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .50 และ .23 งานวิจัยของวันวิสา สรีระศาสตร์ (2555) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุด้านสถานการณ์ทางสังคม และการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย พบผลว่า เจตคติที่ดีต่อการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย มีอิทธิพลทางตรงและเป็นตัวทำนายที่สำคัญที่สุดของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้กับพฤติกรรมการสนับสนุนให้เพื่อนใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย สามารถเพิ่มปริมาณการทำนายได้ร้อยละ 22.4 ส่วนนักศึกษาที่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการรับรู้ว่าคุณค่าที่มีความสำคัญของตัวเอง ซึ่งในวัยนี้ก็คือ ครอบครัว กลุ่มเพื่อน และอาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นสภาพแวดล้อมที่กำหนดผ่านสังคมของนักศึกษา ว่าต้องการให้ตนเองมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กในเชิงบวกซึ่งมาจากความเชื่อของบุคคลอีกทีหนึ่ง (จันทร์สุภาห์ ไวยฤทธิ์. 2555) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนพมาศ อัครจันโทไซติ และคณะ (2555) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า

บรรทัดฐานเชิงอัตวิสัยของนิสิตส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.12 และ 0.28 ตามลำดับ ส่วนงานวิจัยของจันท์สุภาวดี ไวยฤทธิ์ (2555) ที่ศึกษาพฤติกรรมรับผิดชอบของพนักงานขับรถเช่า ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมจากคนรอบข้างมีปฏิสัมพันธ์กับความรู้ในการขับที่มีผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบก่อนขับรถของพนักงานขับรถเช่า นอกจากนี้ยังพบปฏิสัมพันธ์กับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบในพฤติกรรมรับผิดชอบของพนักงานขับรถเช่า 3 ด้าน คือ พฤติกรรมก่อนขับรถ ขณะขับรถ และหลังขับรถอีกด้วย

สรุปและอภิปรายผลสมมติฐานข้อที่ 3

สมมติฐานข้อที่ 3 ระบุว่า “ปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมทางสังคมสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมและรายด้านทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05”

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นเพื่อทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้าน 4 ด้าน (พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) ของนักศึกษา กลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน โดยใช้ตัวแปรในปัจจัยภายในบุคคล (การกำกับตนเอง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) และตัวแปรในปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม (การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม อิทธิพลจากคนรอบข้าง) เป็นตัวทำนายร่วมกัน พบว่า ตัวแปรในปัจจัยทั้ง 2 ปัจจัย สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยที่กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม ได้มากที่สุดร้อยละ 77.70 รองลงมาคือ กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มรวม กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มเพศชาย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งมีค่าอำนาจการทำนายเท่ากับ 74.10, 70.10, 69.20, 69.20, 67.90, 60.80 และ 44.30 ตามลำดับ และพบว่าอิทธิพลจากคนรอบข้างมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวมมากที่สุดทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

2. กลุ่มปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยที่ กลุ่มเพศชาย

สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้ได้อย่างเป็นประโยชน์ ได้มากที่สุดร้อยละ 73.00 รองลงมาคือ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มรวม กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มเพศหญิง และกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งมีค่าอำนาจการทำนายเท่ากับ 72.30, 65.30, 64.60, 64.00, 63.00, 60.10 และ 46.60 ตามลำดับ และพบว่าเจตคติที่ดีต่อการใช้ไฟฟ้กับด้วยปัญหามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้ได้อย่างเป็นประโยชน์มากที่สุดทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

3. กลุ่มปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้ได้อย่างถูกต้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยที่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้ได้อย่างถูกต้องมากที่สุดร้อยละ 67.60 รองลงมาคือ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ กลุ่มรวม กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มเพศชาย ซึ่งมีค่าอำนาจการทำนายเท่ากับ 61.40, 61.00, 58.90, 58.00, 57.40, 55.50 และ 52.70 ตามลำดับ และพบว่าการกำกับตนเองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้ได้อย่างถูกต้องมากที่สุดทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

4. กลุ่มปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้ได้อย่างถูกต้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยที่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้ได้อย่างถูกต้องมากที่สุดร้อยละ 61.10 รองลงมาคือ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มเพศชาย กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งมีค่าอำนาจการทำนายเท่ากับ 58.60, 58.50, 56.90, 48.20, 42.30, 38.60 และ 37.00 ตามลำดับ และพบว่าการกำกับตนเองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้ได้อย่างปลอดภัยมากที่สุดทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

5. กลุ่มปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้ไฟฟ้กับด้วยปัญญาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยที่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สามารถทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้ไฟฟ้กับด้วยปัญญา ได้มากที่สุดร้อยละ 55.80 รองลงมาคือ กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มเพศหญิง กลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งมีค่าอำนาจการทำนายเท่ากับ 43.70, 38.10, 37.50, 36.10, 35.60, 28.40 และ 26.30 ตามลำดับ และพบว่าอิทธิพลจากคนรอบข้าง และเจตคติที่ดีต่อการใช้ไฟฟ้กับด้วยปัญหามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้ไฟฟ้กับด้วยปัญญามากที่สุดทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

จึงสรุปได้ว่าผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งหมด

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นเพื่อทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้าน 4 ด้าน (พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย และพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) ของนักศึกษา กลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน โดยใช้ตัวแปรในปัจจัยภายในบุคคล (การกำกับตนเอง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา) และตัวแปรในปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม (การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม อิทธิพลจากคนรอบข้าง) เป็นตัวทำนายร่วมกัน พบว่า ตัวแปรในปัจจัยทั้ง 2 ปัจจัย สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน โดยที่ 1) การกำกับตนเอง พบว่าสอดคล้องกับ งานวิจัยของ วันวิสา สรีระศาสตร์ (2555) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุด้านสถานการณ์ทางสังคม และการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย พบผลว่า การควบคุมตนเองมีอำนาจการทำนายพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยสูงทั้งในกลุ่มรวมและ 2 กลุ่มย่อย คือ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ และการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย งานวิจัยของลลิตภัทร เจริญรัฐ (2555) ที่ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยวิธีวิเคราะห์กลุ่มพหุ พบผลว่า การควบคุมตนเองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญา มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .08 ซึ่งอยู่ในระดับสูง และงานวิจัยของจินตนา ต้นสุวรรณนนท์ และคณะ (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร พบผลว่า การควบคุมตนเอง เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงเป็นอันดับรอง ($\beta=.210$) 2) การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ พบว่าสอดคล้องกับ งานวิจัยของลลิตภัทร เจริญรัฐ (2555) ที่ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยวิธีวิเคราะห์กลุ่มพหุ พบผลว่า การรู้เท่าทันสื่อเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญา มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .08 ซึ่งอยู่ในระดับสูง และงานวิจัยของจินตนา ต้นสุวรรณนนท์ และคณะ (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร พบผลว่า การรู้เท่าทันสื่อ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงที่สุด ($\beta=.272$) 3) เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา พบว่าสอดคล้องกับ งานวิจัยของจิน เหลียง หวัง และคณะ (2015) ที่ศึกษาการทำนายการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่า เจตคติต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาปริญญาตรีเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลที่สุด ($\beta=.23$) ที่สามารถร่วมกันทำนายกับตัวแปรอิสระอื่น ๆ ได้ ($p < .01$) นพมาศ อัครจันทโชติ และคณะ (2555) ที่ทำการศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา

พบว่า เจตคติต่อการใช้เฟซบุ๊กของนิสิต มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .50 และ .23 งานวิจัยของวันวิสา สรีระศาสตร์ (2555) ที่ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุด้านสถานการณ์ทางสังคม และการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย พบผลว่า เจตคติที่ดีต่อการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย มีอิทธิพลทางตรงและเป็นตัวทำนายที่สำคัญที่สุดของพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้กับพฤติกรรมการสนับสนุนให้เพื่อนใช้อินเตอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย สามารถเพิ่มปริมาณการทำงานได้ร้อยละ 22.4 และงานวิจัยของนรา จันชนะกิจ (2548) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสมของนักศึกษาปริญญาตรี พบผลว่า เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสมเป็นตัวทำนายที่สำคัญเป็นตัวแปรแรก **4) การรับรู้บรรทัด**

ฐานทางสังคม พบว่าสอดคล้องกับ งานวิจัยของนพมาศ อัครจันทโชติ และคณะ (2555) ที่ทำการศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา พบผลว่า บรรทัดฐานเชิงอัตวิสัยของนิสิตส่งผลทางบวกและทางอ้อมต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.12 และ 0.28 ตามลำดับ งานวิจัยของนรา จันชนะกิจ (2548) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสมของนักศึกษาปริญญาตรี พบผลว่า การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเป็นตัวทำนายที่ดีที่สุดในกลุ่มตัวแปรทางสถานการณ์ นอกจากนี้ยังเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการทำนายร่วมกันของตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมกับตัวแปรจิตลักษณะเดิม และงานวิจัยของดวงกมล ทรัพย์พิทยากร (2547) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างเป็นโทษในกลุ่มนักศึกษา พบผลว่า การรับรู้ทัศนคติทางสังคมสามารถร่วมกันกับตัวแปรอื่นทำนายพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างเป็นประโยชน์ในกลุ่มที่มีรายได้สูง ทำนายได้สูงสุตร้อยละ 11.3 **5) อิทธิพลจากคนรอบข้าง** พบว่าสอดคล้องกับ งานวิจัยของปราณี จ้อยรอด (2551) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณ พบผลว่า การได้รับรูปแบบจากเพื่อนสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณได้ ($\beta=.150$) งานวิจัยของดวงกมล ทรัพย์พิทยากร (2547) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างเป็นโทษในกลุ่มนักศึกษา พบผลว่า การได้รับแบบอย่างจากเพื่อนสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างเป็นโทษในกลุ่มนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงสุดได้ร้อยละ 22.7 และงานวิจัยของจุฑาพัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2547) ที่ศึกษาปัจจัยจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ พบผลว่า ตัวแบบเพื่อน ซึ่งหมายถึงการได้รับการชักจูงและเลียนแบบการเลือกชมรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมจากเพื่อน สามารถทำนายพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ได้ ($\beta=.204$)

นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้านได้ 5% ขึ้นไปในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน ยกเว้นกลุ่ม

มหาวิทยาลัยของรัฐในพฤติกรรมการณ์สนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาที่ปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมสามารถร่วมกันทำนายได้ไม่ถึง 5%

จากการสรุปและอภิปรายผลดังกล่าว ทำให้เห็นถึงความสำคัญของกลุ่มตัวแปรอิสระที่มาจากทั้งปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของแบนดูรา (Bandura, 1986) ที่อธิบายถึงพฤติกรรมของบุคคลว่า พฤติกรรมใด ๆ ของบุคคล (Behavior) นั้นเป็นผลมาจากปัจจัยภายในบุคคล (Personal) และสภาพแวดล้อมทางสังคม (Social Environmental) ที่ผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา และเป็นไปตามการศึกษาพฤติกรรมตามหลักพฤติกรรมศาสตร์ที่อธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ว่ามีสาเหตุมาจากปัจจัยทางจิตวิทยาและปัจจัยทางสังคมวิทยา เช่นกัน (จรรยา สุวรรณทัต, 2537) ซึ่งในงานวิจัยนี้ปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ การกำกับตนเอง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม อิทธิพลจากคนรอบข้าง สามารถร่วมกันทำนายและมีปฏิสัมพันธ์กันส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาทั้งด้านรวมและรายด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ของนักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนา ได้แก่ เพศ กลุ่มสาขาวิชา และประเภทมหาวิทยาลัยต่างกันไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้และพัฒนการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. มหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนควรส่งเสริมนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี โดยให้มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะภายในบุคคล โดยเฉพาะการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ที่จะทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาเข้มแข็งมากขึ้น
2. ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีทั้งการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมและได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา มาก ดังนั้น การสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดีให้กับนักศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ด้วยการจัดกิจกรรม “สร้างสังคมแห่งการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา” ในมหาวิทยาลัยที่เป็นการรณรงค์ให้กับประชาคมในมหาวิทยาลัยมีการตระหนักถึงการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และทำให้นักศึกษารู้สึกว่าสถานศึกษาเป็นห่วงและมีความคาดหวังที่จะได้เห็นนักศึกษาเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

3. สำหรับอาจารย์ที่ถือเป็นบุคคลสำคัญของนักศึกษา จึงเป็นกลุ่มคนหลักที่จะทำให้ให้นักศึกษาเห็นถึงผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบจากการใช้เฟซบุ๊กด้วยการเป็นตัวแบบและเป็นผู้ให้การสนับสนุนผ่านการเรียนการสอน โดยการนำเฟซบุ๊กมาใช้เป็นสื่อกลางหรือตัวอย่างเพื่อให้ให้นักศึกษาได้ฝึกการวิเคราะห์และวิพากษ์ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีผลกระทบต่อตนเองและสังคมอย่างไร จะมีวิธีการรับมือกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไร ซึ่งเป็นการสร้างทักษะชีวิตให้กับนักศึกษาได้มีภูมิคุ้มกันในการใช้เฟซบุ๊กและสื่อสังคมออนไลน์อื่น ๆ ต่อไปได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การกำกับตนเอง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา เป็นปัจจัยภายในบุคคลที่สามารถพัฒนาได้ ตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ดังนั้นควรทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการกำกับตนเองควบคู่ไปกับการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ และเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาควบคู่กันไป เพื่อจะได้นำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาต่อไป
2. ควรทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันออกไป เช่น ศึกษาในช่วงวัยเด็กอายุ 10-12 ปี ในช่วงวัยรุ่นอายุ 13-17 ปี หรือในช่วงวัยทำงานอายุ 30-40 ปี ซึ่งมีระดับพัฒนาการที่แตกต่างจากช่วงวัยที่ศึกษาในครั้งนี้
3. ควรทำการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้วยการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) เพื่อให้ทราบว่าตัวแปรใดมีอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษา
4. ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรม การสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับพฤติกรรมด้านอื่น ๆ แสดงว่ายังมีตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมนี้เพิ่มได้อีก โดยอาจเพิ่มเติมตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา เช่น บุคลิกภาพแบบต่าง ๆ การคิดแบบโยนิโสมนสิการ การเป็นกัลยาณมิตร รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู บรรยากาศในการเรียน การสนับสนุนจากสังคม เป็นต้น เข้ามาร่วมศึกษาเพื่อทำนายพฤติกรรม การสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาซึ่งจะช่วยเป็นแนวทางให้ศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2527). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กาญจนา มีศิลปะวิกกัย. (2554). ความรู้เบื้องต้นและทฤษฎีการสื่อสาร = *Introduction and Theory of Communication*. พิมพ์ครั้งที่ 8: กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- กุลนารี เลือโรจน์. (2556). พฤติกรรมการสื่อสารของวัยรุ่นในพื้นที่สาธารณะบนเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊ก. งานวิจัยภายใต้งบประมาณสนับสนุนคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เครือข่ายพลเมืองเน็ต. (2556). การละเมิดความเป็นส่วนตัวออนไลน์ในสังคมไทย พ.ศ. 2556. รายงานโครงการ Surveillance and Freedom: Global Understandings and Rights Development (SAFEGUARD) สนับสนุนโดย Privacy International.
- งามตา วณิชทานนท์. (2534). เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาสังคม (สค331). สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- (2545). เอกสารประกอบการสอนวิชาการถ่ายทอดทางสังคมกับพัฒนาการของมนุษย์ (วป 581). สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันท์สุภาห์ ไวยฤทธิ์. (2555). ปัจจัยทางจิตสังคมและการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมจากคนรอบข้างที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของพนักงานขับรถเช่า ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินุณานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา สุวรรณทัต. (2537). แนวคิดหลักการทางพฤติกรรมศาสตร์ : ทฤษฎี การวิจัย และการประยุกต์ใช้. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 1(1), 17-21.
- จารุกร พุทธการุณย์วงศ์. (2549). ทำการศึกษาปัญหา สาเหตุ และผลสืบเนื่องจากการสนทนาทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ. (2551). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนที่ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาลังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- จินตนา ต้นสุวรรณนนท์. (2550). ผลการฝึกอบรมเพื่อการทำหนังสือของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ปรินญาณิพนธ์ ปร.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินตนา ต้นสุวรรณนนท์ และคณะ. (2552). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
- จุฑาพัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2547). ปัจจัยจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชวรัตน์ เติตชาย. (2527). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งแรก: กรุงเทพฯ บริษัทพิพิธการพิมพ์ จำกัด.
- ชาติชาย วิเรรัตน์. (2553). Facebook ทุกมุม. บริษัท จูปีตัส จำกัด.
- ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานนท์. (2554). แนวทางการกำกับสื่อใหม่ในยุคการหลอมรวมเทคโนโลยี. วารสารนักบริหาร, 31(4), 126-134.
- เดโช สวานานนท์. (2512). ปทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ดุจดเดือน พันธมนาวิน. (2551). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดิน (ศูนย์คุณธรรม).
- ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร. (2547). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในนักศึกษาปริญญาตรี. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนสังคม). คณะพัฒนสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2523). การวิจัยขั้นสูงทางพฤติกรรมศาสตร์. เอกสารประกอบการฝึกอบรมสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ. (2529). การควบคุมสื่ออิทธิพลของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย. รายงานการวิจัยฉบับที่ 40 กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนาภัทร เต็มรัตน์. (2553). การประมวลองค์ความรู้เรื่องผลกระทบของเทคโนโลยีสื่อใหม่กับการประชาสัมพันธ์จากเว็บไซต์ของ The Institute for Public Relations. วารสารการประชาสัมพันธ์และการโฆษณา, 3(4), 158-189.

- ธีระชน พลโยธา. (2552). เอกสารประกอบคำสอนวิชาการเรียนรู้และการรู้คิด (จต201). ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรพงษ์ คุ่มราศี. (2551). การวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นันทิร ศิริไทย. (2547). ความรู้เรื่องการรู้เท่าทันสื่อเพื่อสุขภาพภูมิคุ้มกันสุขภาพที่ดีสำหรับเด็กและเยาวชน ใน การพัฒนาองค์ความรู้การรู้เท่าทันสื่อสุขภาพ สู่หลักสูตรในระบบและนอกระบบการศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
- นรา จันชนะกิจ. (2548). ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง ครอบครัว สังคม และจิตลักษณะ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้มือถืออย่างเหมาะสมของนักศึกษา. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาลังคม). คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นุชจรี อิมมาก. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส การสนับสนุนทางสังคมกับความผาสุกทางจิตใจของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นครั้งแรก. ปรินุณานิพนธ์ พบ.ม. (การผดุงครรภ์ขั้นสูง). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นพมาศ อัครจันทโชติ และคณะ. (2555). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการใช้ Facebook ของนิสิต ปรินุณัติ มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 23(3), 98-111.
- นวลละอ อสุภาพล. (2534). ผลการศึกษาในการปรับร่วฒนธรรมที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุญนา จันทรากุลพงษ์. (2542). อิทธิพลของสื่อโฆษณาในโรงภาพยนตร์ที่มีต่อทัศนคติต่อสื่อโฆษณาและพฤติกรรมการซื้อสินค้าและบริการของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ว.ม. (สื่อสารมวลชน). คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญวดี เพชรรัตน์. (2527). การเปรียบเทียบทัศนคติต่อการมีคูครองของเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวสมบูรณ์ และครอบครัวที่แตกแยก. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ. (2557). พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารร่วมพฤษภา มหวิทยาลัยเกริก*, 32(2), 1-24.
- ปรินดา ตาสี. (2551). ลักษณะทางจิตและสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. *ปริญญาณิพนธ์ วท.ม.* (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). *ทัศนคติ: การวัด การเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปานระพี รพินทร์. (2557). *สถิติบนโลกออนไลน์และการใช้ Social Network*. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พ.ย. 2557 จาก <http://www.it24hrs.com/2014/thai-social-network-2014/>.
- ปราณี จ้อยรอด. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร*. *ปริญญาณิพนธ์ วท.ม.* (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- ประมะ สตะเวทิน. (2546). *การสื่อสารมวลชน : กระบวนการและทฤษฎี*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: ภาควิชาประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผจงจิต อินทสุวรรณ และคณะ. (2539). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสพสารเสพติดของเยาวชน*. รายงานวิจัยฉบับที่ 55 กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2547). *การวิจัยและพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของเยาวชนไทย*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 99 กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชิต วิจิตรบุญรักษ์. (2554). *สื่อสังคมออนไลน์: สื่อแห่งอนาคต*. *วารสารนักบริหาร*, 31(4).
- พลชนัน นิรมิตไชยนนท์. (2549). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. *ปริญญาณิพนธ์ วท.ม.* (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรทิพย์ เย็นจะบก. (2547). *การพัฒนาองค์ความรู้การรู้เท่าทันสื่อ: แนวคิด หลักการ และกรณีศึกษาการรู้เท่าทันสื่อเพื่อสุขภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
- พระธรรมปิฎก. (2543). *การศึกษาเริ่มต้นเมื่อคนกินอยู่เป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 4) กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญา.
- ภาณุวัฒน์ กองราช. (2554). *การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในประเทศไทย : กรณีศึกษา Facebook*. *วิทยานิพนธ์ วท.ม.* (การบริหารเทคโนโลยี). วิทยาลัยนวัตกรรมการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- มะลิวรรณ หมิ่นแก้วกล้าวิจิต. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพ แรงสนับสนุนทางสังคม เจตคติต่อการตั้งครรภ์และฝากครรภ์ของสตรีตั้งครรภ์วัยรุ่น. ปรินุณานิพนธ์ พบ.ม. (การพยาบาล มารดาและทารกแรกเกิด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ระวี แก้วสุกใส และชัยรัตน์ จุสปาโล. (2556). เครือข่ายสังคมออนไลน์ : กรณี เฟสบุ๊ก (Facebook) กับการ พัฒนาผู้เรียน. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ (ฉบับพิเศษ), 5(4), 195-205.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด.
- รัฐชิตา สุกิจปาณินิจ. (2547). การศึกษาพฤติกรรมประหยัดในการซื้อเครื่องแต่งกายของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา พัฒนาการ). บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุ่งฤดี เมธีธำรง. (2536). ทศนคติต่ออายุมุข 6 ของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลลิตภัทร เจริญรัฐ. (2555). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้วยวิธีการวิเคราะห์กลุ่มพหุ. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สวีริยา สาริน.
- วันวิสา สรีระศาสตร์. (2554). ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านสถานการณ์ทางสังคมและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้อง กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียนที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย. ปรินุณานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิมลพรรณ อาภาเวท และคณะ. (2554). พฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. งานวิจัยภายใต้ทุนสนับสนุนงบประมาณเงินรายได้ประจำปี บประมาณ พ.ศ. 2554 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวทิยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

- วิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง. (2551). อิทธิพลของตัวแปรจิตลักษณะและสถานการณ์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคข้อมูลข่าวสารด้วยปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง. (2553). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินุณานิพนธ์ ปร.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรวรรณ บุญเดช. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมกรุงเทพมหานคร เขต 1. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศูนย์สารสนเทศการวิจัย. (2557). สถิติคนไทยกับการใช้สื่อดิจิทัล. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.). สืบค้นเมื่อ 13 พ.ย. 2557 จาก http://ridcnrct.blogspot.com/2014/08/blog-post_31.html.
- สายสุนีย์ อุดมณา. (2541). ค่านิยมพฤติกรรมทางเพศของนิสิตปริญญาตรีคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุกัญญา บุรณเดชาชัย. (2550). การสื่อสารมวลชน แนวคิด ทฤษฎี และสถานการณ์ในประเทศไทย (*Mass Communication : Theory and Reality in Thailand*). ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพัตรา สุภาพ. (2533). ปัญหาสังคม. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภาวดี มั่นจิระ. (2547). การศึกษาทัศนคติของวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2543). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม = *Theories and Techniques Behavior Modification*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุพนธ์ คำปัน. (2549). การศึกษาพฤติกรรมวัฒนธรรมทางสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาการอุดมศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อรุณประภา หอมเศรษฐี. (2539). *การสื่อสารมวลชนเบื้องต้น สื่อมวลชน วัฒนธรรมและสังคม (Mass Communication Media, Culture and Society)*. พิมพ์ครั้งที่ 2 สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีรัตน์ พัฒนเพ็ญ. (2529). ผลการทดลองใช้ข้อมูลด้านอาชีพต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่ออาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การแนะแนว). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อุณาโลม จันทร์รุ่งมณีกุล และคณะ. (2549). *เปิดประตูสู่การรู้เท่าทันสื่อ: แนวคิด ทฤษฎี และประสบการณ์การรู้เท่าทันสื่อเพื่อสุขภาพ*. นนทบุรี: โครงการสื่อสร้างสรรค์สุขภาพ.
- เอื้องอลิน กองแก้ว. (2550). *การรับสื่อของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรพินท์ ชูชม. (2545). *การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดทางพฤติกรรมศาสตร์*. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Bandura, A. (1986). *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, Inc.
- Cross, M. (2014). Chapter 6-Risks of Social Media. *Social Media Security*, 127-160.
- Daraha, K. (2013). The Effect of the Internet Use on High School Students: The Case Study of Pattani Province of Thailand. PSU-USM International Conference on Humanities and Social Sciences. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 91, 241-256.
- He, Q; et al. (2014). Predicting Self-Monitoring Skills Using Textual Posts on Facebook. *Computers in Human Behavior*, 33, 69-78.
- Hobbs, R. (1998). The Seven Great Debates in the Media Literacy Movement. *Journal of Communication*, 48(1), 16-32.
- Kline, R. B. (2005). *Principle and Practice Structural Equation Modeling (2nd ed.)*. New York: Guilford.
- Levinson, J. C. (2016). The association between social media use and sleep disturbance among young adults. *Preventive Medicine*, 85, 36-41.
- Osgood, C., Suci, G., and Tannenbaum, P. (1958). *The Measurement of Meaning*. Urbana: Univer. Of Illinois Press.

- Statista. (2015). Number of monthly active Facebook users worldwide as of 4th quarter (in millions). *The Statistics Portal*. Retrieved 10/02/2016 from <http://www.statista.com/statistics/264810/number-of-monthly-active-facebook-users-worldwide/>.
- Thurstone, L.L. (1970). *Attitude Measurement*. Chicago: Rand Mc Nally and Company.
- Vichienwanitchakul, M. (2015). Online Marketing Thailand : The State of Social Media. *Content Marketing Digital Marketing Infographic Social Media Marketing*. Retrieved 4/02/2016 from <http://www.syndacast.com/infographic-online-marketing-thailand-the-state-of-social-media/>.
- Wang, J.; Jakson, L. A.; Wang, H.; & Gaskin, J. (2015). Predicting Social Networking Site (SNS) Use: Personality, Attitudes, Motivation and Internet Self-Efficacy. *Personality and Individual Differences*, 80: 119-124.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางแสดงค่าสถิติต่าง ๆ

ตาราง 18 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1									
2	.650**	1								
3	.731**	.264**	1							
4	.420**	-.330**	.478**	1						
5	.588**	.633	.196**	-.301**	1					
6	.244**	-.312**	.357**	.699**	-.235**	1				
7	.653**	.624**	.444**	.024	.515**	-.062	1			
8	.713**	.738**	.497**	-.030	.564**	-.110**	.839**	1		
9	.701**	.639**	.545**	.048	.523**	-.050	.768**	.904**	1	
10	.763**	.565**	.604**	.225**	.476**	.085*	.689**	.799**	.798**	1

** p < .01

* p < .05

ตัวแปร

1. พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม	6. การกำกับตนเอง
2. พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์	7. การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์
3. พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ	8. เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา
4. พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กอย่างปลอดภัย	9. การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม
5. พฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญา	10. อิทธิพลจากคนรอบข้าง

ตาราง 19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา เป็นรายคู่

กลุ่มสาขาวิชา	ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม			
	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์สุขภาพ	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
	$\bar{X}$	107.55	110.54	112.52
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	107.55	-	2.990	4.976**
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	110.54	-	-	1.986
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	112.52	-	-	-

* $P \leq .01$

ตาราง 20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา เป็นรายคู่

กลุ่มสาขาวิชา	ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ			
	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์สุขภาพ	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
	$\bar{X}$	31.07	31.72	34.29
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	31.07	-	.648	3.220**
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	31.72	-	-	2.572*
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	34.29	-	-	-

* $P \leq .05$ ** $P \leq .01$

ตาราง 21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาเป็นรายคู่

กลุ่มสาขาวิชา	ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย			
	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์สุขภาพ	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
	$\bar{X}$	13.09	13.17	15.04
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	13.09	-	.074	1.952**
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	13.17	-	-	1.878**
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	15.04	-	-	-

** $P \leq .01$

ตาราง 22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลกระทบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนน				
		พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม				
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ		
รวม	การกำกับตนเอง	มาก	112.868	น้อย	105.407	
	อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	117.741	น้อย	100.534	
เพศ	ชาย	การกำกับตนเอง	มาก	112.066	น้อย	105.097
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	117.726	น้อย	99.438
	หญิง	การกำกับตนเอง	มาก	113.723	น้อย	105.612
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	117.736	น้อย	101.599
ประเภทมหาวิทยาลัย	รัฐ	การกำกับตนเอง	มาก	112.305	น้อย	101.588
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	117.508	น้อย	96.385
	เอกชน	การกำกับตนเอง	มาก	115.279	น้อย	111.644
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	117.871	น้อย	109.052
กลุ่มสาขาวิชา	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	การกำกับตนเอง	มาก	111.841	น้อย	105.010
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	116.963	น้อย	99.888
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	การกำกับตนเอง	มาก	113.307	น้อย	107.636
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	118.846	น้อย	102.097
	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	การกำกับตนเอง	มาก	113.391	น้อย	104.039
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	117.043	น้อย	100.387

ตาราง 23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม ตามการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน

กลุ่ม						12	11	21
การกำกับตนเอง	อิทธิพลจากคนรอบข้าง	รหัส	จำนวนคน	$\bar{X}$	SD	113.66	109.62	108.47
มาก	มาก	22	61	112.08	11.872	8.42**	12.45**	13.60**
น้อย	มาก	12	100	113.66	8.287	-	4.03	5.18
น้อย	น้อย	11	43	109.62	6.425		-	1.15
มาก	น้อย	21	21	108.47	8.085			-

** $P \leq .01$

ตาราง 24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม ตามการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กลุ่ม						12	21	11
การกำกับตนเอง	อิทธิพลจากคนรอบข้าง	รหัส	จำนวนคน	$\bar{X}$	SD	114.20	103.12	13.308
มาก	มาก	22	59	123.49	10.718	9.29**	20.37**	22.42**
น้อย	มาก	12	35	114.20	8.516	-	11.08	13.13
มาก	น้อย	21	41	103.12	10.040		-	2.05**
น้อย	น้อย	11	11	101.07	13.308			-

** $P \leq .01$

ตาราง 25 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลกระทบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์				
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ		
รวม	การกำกับตนเอง	มาก	31.739	น้อย	35.863	
	อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	38.089	น้อย	29.513	
เพศ	ชาย	การกำกับตนเอง	มาก	31.781	น้อย	35.982
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	39.092	น้อย	38.671
	หญิง	การกำกับตนเอง	มาก	32.046	น้อย	35.793
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	37.592	น้อย	30.311
ประเภทมหาวิทยาลัย	รัฐ	อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	36.508	น้อย	27.271
	เอกชน	การกำกับตนเอง	มาก	39.579	น้อย	33.717
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	38.793	น้อย	34.503
กลุ่มสาขาวิชา	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	การกำกับตนเอง	มาก	31.859	น้อย	35.382
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	38.057	น้อย	29.184
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	การกำกับตนเอง	มาก	31.427	น้อย	36.243
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	38.366	น้อย	29.303
	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	การกำกับตนเอง	มาก	32.237	น้อย	36.315
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	37.973	น้อย	30.578

ตาราง 26 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ ตามการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	$\bar{X}$	SD	22	11	21
การกำกับตนเอง	อิทธิพลจากคนรอบข้าง					34.62	31.30	29.85
น้อย	มาก	12	40	41.33	3.569	5.71**	10.08**	12.78**
มาก	มาก	22	37	34.62	5.504	-	3.32**	4.77**
น้อย	น้อย	11	23	31.30	10.726		-	1.45**
มาก	น้อย	21	27	29.85	7.482			-

** $P \leq .01$

ตาราง 27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลกระทบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนน พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ				
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ		
รวม	การกำกับตนเอง	มาก	36.614	น้อย	27.639	
	อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	34.029	น้อย	30.224	
เพศ	ชาย	การกำกับตนเอง	มาก	35.624	น้อย	27.268
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	32.886	น้อย	30.006
	หญิง	การกำกับตนเอง	มาก	37.346	น้อย	27.874
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	34.668	น้อย	30.552
ประเภทมหาวิทยาลัย	รัฐ	การกำกับตนเอง	มาก	36.459	น้อย	28.619
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	35.872	น้อย	29.206
	เอกชน	การกำกับตนเอง	มาก	37.217	น้อย	28.388
กลุ่มสาขาวิชา	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	การกำกับตนเอง	มาก	36.020	น้อย	27.807
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	34.172	น้อย	29.655
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	การกำกับตนเอง	มาก	37.333	น้อย	28.725
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	34.539	น้อย	31.519
	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	การกำกับตนเอง	มาก	36.290	น้อย	26.571
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	32.943	น้อย	29.918

ตาราง 28 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ ตามการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มรวม

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	$\bar{X}$	SD	21	12	11
การกำกับตนเอง	อิทธิพลจากคนรอบข้าง					34.16	28.99	26.29
มาก	มาก	22	137	39.07	4.891	4.91**	10.08**	12.78**
มาก	น้อย	12	116	34.16	6.906	-	5.17**	7.87**
น้อย	มาก	21	141	28.99	5.987		-	2.70**
น้อย	น้อย	11	116	26.29	6.351			-

** $P \leq .01$

ตาราง 29 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ ตามการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มเพศชาย

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	$\bar{X}$	SD	11	21	22
การกำกับตนเอง	อิทธิพลจากคนรอบข้าง					33.40	27.33	26.61
น้อย	มาก	12	46	37.84	5.424	4.44**	10.51**	11.23**
มาก	น้อย	21	55	33.40	5.673	-	6.07**	6.79**
น้อย	น้อย	11	62	27.33	4.811		-	0.72**
มาก	มาก	22	45	26.61	5.467			-

** $P \leq .01$

ตาราง 30 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ ตามการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	$\bar{X}$	SD	21	11	12
การกำกับตนเอง	อิทธิพลจากคนรอบข้าง					35.29	29.33	27.45
มาก	มาก	22	61	39.15	5.167	3.86**	9.82**	11.70**
มาก	น้อย	21	21	35.29	4.776	-	5.96**	7.84**
น้อย	น้อย	11	43	29.33	3.809		-	1.88**
น้อย	มาก	12	100	27.45	5.302			-

** $P \leq .01$

ตาราง 31 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ ตามการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	$\bar{X}$	SD	21	12	11
การกำกับตนเอง	อิทธิพลจากคนรอบข้าง					33.44	26.75	26.39
มาก	มาก	22	37	39.14	5.539	5.70**	12.39**	12.75**
มาก	น้อย	21	27	33.44	5.515	-	6.69**	7.05**
น้อย	มาก	12	40	26.75	4.913		-	0.36**
น้อย	น้อย	11	23	26.39	7.614			-

** $P \leq .01$

ตาราง 32 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
รวม	การกำกับตนเอง	มาก	16.228	น้อย	11.291
เพศ					
ชาย	การกำกับตนเอง	มาก	16.777	น้อย	11.117
หญิง	การกำกับตนเอง	มาก	15.779	น้อย	11.402
ประเภทมหาวิทยาลัย					
รัฐ	การกำกับตนเอง	มาก	16.470	น้อย	12.161
	อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	14.772	น้อย	13.859
เอกชน	การกำกับตนเอง	มาก	15.626	น้อย	11.007
กลุ่มสาขาวิชา					
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	การกำกับตนเอง	มาก	17.727	น้อย	11.252
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	การกำกับตนเอง	มาก	16.690	น้อย	12.321
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	การกำกับตนเอง	มาก	15.895	น้อย	10.428

ตาราง 33 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย ตามการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	$\bar{X}$	SD	21	11	12
การกำกับตนเอง	อิทธิพลจากคนรอบข้าง					15.33	11.67	10.34
มาก	มาก	22	61	15.92	3.242	0.59**	4.25**	5.58**
มาก	น้อย	21	21	15.33	2.938	-	3.66**	4.99**
น้อย	น้อย	11	43	11.67	2.775		-	1.33**
น้อย	มาก	12	100	10.34	2.465			-

** $P \leq .01$

ตาราง 34 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย ตามการกำกับตนเองและอิทธิพลจาก
คนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	$\bar{X}$	SD	22	12	11
การกำกับ ตนเอง	อิทธิพลจาก คนรอบข้าง					14.83	11.27	11.23
มาก	น้อย	21	48	16.62	3.671	1.79**	5.35**	5.39**
มาก	มาก	22	41	14.83	4.086	-	3.56**	3.60**
น้อย	มาก	12	66	11.27	2.864		-	0.034**
น้อย	น้อย	11	65	11.23	2.930			-

** $P \leq .01$

ตาราง 35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย ตามการกำกับตนเองและอิทธิพลจาก
คนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	$\bar{X}$	SD	21	11	12
การกำกับ ตนเอง	อิทธิพลจาก คนรอบข้าง					15.22	10.96	9.90
มาก	มาก	22	37	16.57	2.391	1.35**	5.61**	6.67**
มาก	น้อย	21	21	15.22	3.132	-	4.26**	5.32**
น้อย	น้อย	11	23	10.96	3.111		-	1.06**
น้อย	มาก	12	40	9.90	2.170			-

** $P \leq .01$

ตาราง 36 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรม การสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา				
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ		
รวม	การกำกับตนเอง	มาก	28.288	น้อย	30.613	
	อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	31.927	น้อย	26.974	
เพศ	ชาย	การกำกับตนเอง	มาก	27.884	น้อย	30.730
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	31.980	น้อย	26.634
	หญิง	การกำกับตนเอง	มาก	28.551	น้อย	30.543
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	31.847	น้อย	27.247
ประเภทมหาวิทยาลัย	รัฐ	อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	30.356	น้อย	26.050
	เอกชน	การกำกับตนเอง	มาก	28.719	น้อย	32.670
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	28.235	น้อย	30.569
กลุ่มสาขาวิชา	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	การกำกับตนเอง	มาก	28.235	น้อย	30.569
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	31.683	น้อย	27.121
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	การกำกับตนเอง	มาก	27.857	น้อย	30.346
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	31.301	น้อย	26.903
	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	การกำกับตนเอง	มาก	28.970	น้อย	30.726
		อิทธิพลจากคนรอบข้าง	มาก	32.894	น้อย	26.802

ตาราง 37 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ตามการกำกับตนเองและอิทธิพลจากคนรอบข้างของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	$\bar{X}$	SD	22	11	21
การกำกับตนเอง	อิทธิพลจากคนรอบข้าง					31.16	26.83	26.78
น้อย	มาก	12	40	34.63	3.740	3.47	7.80	7.85
มาก	มาก	22	37	31.16	4.500	-	4.33**	4.38**
น้อย	น้อย	11	23	26.83	6.088		-	0.05
มาก	น้อย	21	21	26.78	4.909			-

** $P \leq .01$

ตาราง 38 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลกระทบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนน พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
รวม	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	111.825	น้อย	105.742
	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	112.186	น้อย	105.381
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	113.441	น้อย	104.126
เพศ					
ชาย	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	113.361	น้อย	103.348
	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	110.792	น้อย	105.916
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	113.651	น้อย	103.058
หญิง	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	113.137	น้อย	106.275
	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	114.281	น้อย	105.131
ประเภทมหาวิทยาลัย					
รัฐ	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	113.538	น้อย	101.170
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	114.408	น้อย	106.620
เอกชน	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	112.001	น้อย	107.027
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	114.608	น้อย	100.100
กลุ่มสาขาวิชา					
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	111.051	น้อย	103.495
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	113.120	น้อย	101.426
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	115.390	น้อย	106.810
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	115.115	น้อย	107.085

ตาราง 39 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม ตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มเพศชาย

กลุ่ม			รหัส	n	$\bar{X}$	SD	222	221	122	112	211	121	111
ML	AT	PS					9.38	12.22	12.73	2.99	9.25	12.23	10.62
มาก	น้อย	มาก	212	5	118.40	8.905	1.49**	2.07**	6.27**	11.23**	16.60**	20.60**	22.10**
มาก	มาก	มาก	222	90	116.91	9.389	-	0.58	4.78	9.74	15.11	19.11	20.61
มาก	มาก	น้อย	221	12	116.30	12.228		-	4.20	9.16	14.53	18.53	20.03
น้อย	มาก	มาก	122	8	112.13	12.733			-	4.96	10.33	14.33	15.83
น้อย	น้อย	มาก	112	61	107.17	2.994				-	5.37	9.37	10.87
มาก	น้อย	น้อย	211	15	101.80	9.252					-	4.00**	5.50**
น้อย	มาก	น้อย	121	5	97.80	12.235						-	1.50
น้อย	น้อย	น้อย	111	67	96.80	10.620							-

** $P \leq .01$

ML หมายถึง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ **AT** หมายถึง เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา **PS** หมายถึง การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม

ตาราง 40 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาด้านรวม ตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มเพศหญิง

กลุ่ม			รหัส	n	$\bar{X}$	SD	122	112	212	121	221	211	111
ML	AT	PS					114.86	112.00	111.18	109.71	108.89	108.21	93.71
มาก	มาก	มาก	222	266	119.09	10.602	4.23**	7.09**	7.91**	9.34**	10.20**	10.88**	25.38**
น้อย	มาก	มาก	122	43	114.86	11.394	-	2.86	3.68	5.15	5.97	6.65	21.15
น้อย	น้อย	มาก	112	47	112.00	12.410		-	0.82**	2.29**	3.11**	3.79**	18.29**
มาก	น้อย	มาก	212	66	111.18	9.510			-	1.47	2.29	2.97	17.47
น้อย	มาก	น้อย	121	24	109.71	8.381				-	0.82	1.50	16.00
มาก	มาก	น้อย	221	19	108.89	10.528					-	0.69**	15.18**
มาก	น้อย	น้อย	211	54	108.21	11.775						-	14.50
น้อย	น้อย	น้อย	111	281	93.71	14.818							-

** $P \leq .01$

ML หมายถึง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ **AT** หมายถึง เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา **PS** หมายถึง การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม

ตาราง 41 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลกระทบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
รวม	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	34.733	น้อย	31.741
	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	36.662	น้อย	29.785
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	34.732	น้อย	31.715
เพศ					
ชาย	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	35.749	น้อย	30.531
	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	36.153	น้อย	30.126
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	35.482	น้อย	30.797
หญิง	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	37.036	น้อย	30.099
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	34.671	น้อย	32.797
ประเภทมหาวิทยาลัย					
รัฐ	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	36.375	น้อย	29.239
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	34.203	น้อย	31.412
เอกชน	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	36.700	น้อย	32.367
กลุ่มสาขาวิชา					
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	37.113	น้อย	29.950
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	35.267	น้อย	31.796
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	36.537	น้อย	30.096
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	34.999	น้อย	28.613
	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	34.243	น้อย	29.369

ตาราง 42 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างเป็นประโยชน์ ตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์และ การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	$\bar{X}$	SD	21	12	11
ML	PS					37.64	35.50	24.26
มาก	มาก	22	81	38.36	5.906	0.72	2.86	14.10
มาก	น้อย	21	11	37.64	4.105	-	2.14	13.38
น้อย	มาก	12	8	35.50	6.547		-	11.24**
น้อย	น้อย	11	27	24.26	5.695			-

** $P \leq .01$ **ML** หมายถึง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ **PS** หมายถึง การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม

ตาราง 43 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ ตามระดับตัวแปรอิสระ
ที่ส่งผลแบบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนน พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
รวม	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	35.043	น้อย	30.862
เพศ					
ชาย	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	34.667	น้อย	30.911
หญิง	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	35.761	น้อย	30.958
ประเภทมหาวิทยาลัย					
รัฐ	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	35.784	น้อย	28.937
	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กฯ	มาก	30.310	น้อย	34.410
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	36.272	น้อย	28.448
กลุ่มสาขาวิชา					
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	34.534	น้อย	28.783
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	37.027	น้อย	32.161
	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กฯ	มาก	31.952	น้อย	37.236
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	35.934	น้อย	33.254

ตาราง 44 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างถูกกาลเทศะ ตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์
เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มเพศชาย

กลุ่ม			รหัส	n	$\bar{X}$	SD	221	122	112	222	211	111	121
ML	AT	PS					34.17	34.00	33.67	31.20	30.60	30.48	28.40
มาก	น้อย	มาก	212	5	39.80	6.458	5.63**	5.80**	6.13**	8.60**	9.20**	9.32**	11.40**
มาก	มาก	น้อย	221	12	34.17	7.043	-	0.17	0.50	2.97	3.57	3.69	5.77
น้อย	มาก	มาก	122	8	34.00	4.504		-	0.33	2.80	3.40	3.52	5.60
น้อย	น้อย	มาก	112	61	33.67	3.615			-	2.47	3.07	3.19	5.27
มาก	มาก	มาก	222	90	31.20	7.016				-	0.60	0.72	2.80
มาก	น้อย	น้อย	211	15	30.60	6.501					-	0.12**	2.20**
น้อย	น้อย	น้อย	111	67	30.48	6.306						-	2.08
น้อย	มาก	น้อย	121	5	28.40	10.526							-

** $P \leq .01$

ML หมายถึง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ **AT** หมายถึง เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา **PS** หมายถึง การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม

ตาราง 45 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย ตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
รวม	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	13.912	น้อย	13.795
เพศ					
หญิง	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	12.742	น้อย	14.433
ประเภทมหาวิทยาลัย					
รัฐ	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	14.939	น้อย	13.022
กลุ่มสาขาวิชา					
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	13.925	น้อย	16.492

ตาราง 46 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กอย่างปลอดภัย ตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มเพศชาย

กลุ่ม			รหัส	n	$\bar{X}$	SD	221	111	122	121	112	211	222
ML	AT	PS					15.58	15.36	14.88	14.00	13.17	12.93	4.997
มาก	น้อย	มาก	212	5	17.60	3.507	2.02*	2.24*	2.72*	3.60*	4.43*	4.67*	4.86*
มาก	มาก	น้อย	221	12	15.58	3.998	-	0.22*	0.70*	1.58*	2.24*	2.65*	2.84*
น้อย	น้อย	น้อย	111	67	15.36	3.541		-	0.48	1.36	2.19	2.43	2.62
น้อย	มาก	มาก	122	8	14.88	3.167			-	0.88	1.71	1.95	2.14
น้อย	มาก	น้อย	121	5	14.00	4.301				-	0.83	1.07	1.26
น้อย	น้อย	มาก	112	61	13.17	3.251					-	0.24	0.43
มาก	น้อย	น้อย	211	15	12.93	3.369						-	0.19*
มาก	มาก	มาก	222	90	12.74	4.997							-

** $P \leq .05$

ML หมายถึง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ **AT** หมายถึง เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา **PS** หมายถึง การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม

ตาราง 47 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาตามระดับตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียวระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา			
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
รวม	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	30.174	น้อย	27.335
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	29.754	น้อย	27.755
เพศ					
ชาย	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	28.956	น้อย	26.831
	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	28.906	น้อย	26.881
หญิง	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	31.330	น้อย	27.053
ประเภทมหาวิทยาลัย					
รัฐ	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	29.654	น้อย	26.758
เอกชน	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	30.699	น้อย	26.610
กลุ่มสาขาวิชา					
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	มาก	30.478	น้อย	28.104
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	30.453	น้อย	25.508
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์	มาก	29.742	น้อย	26.036
	เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊ก	มาก	29.652	น้อย	26.125

ตาราง 48 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มรวม

กลุ่ม			รหัส	n	$\bar{X}$	SD	221	112	122	121	212	211	111
ML	AT	PS					29.97	29.64	29.41	28.50	27.15	27.14	25.41
มาก	มาก	มาก	222	238	32.82	4.433	2.85**	3.18**	3.41**	4.32**	5.67**	5.68**	7.41**
มาก	มาก	น้อย	221	30	29.97	5.666	-	0.33**	0.56**	1.47**	2.82**	2.83**	4.56**
น้อย	น้อย	มาก	112	11	29.64	4.202		-	0.23*	1.14*	2.49*	2.50*	4.23*
น้อย	มาก	มาก	122	22	29.41	6.652			-	0.91	2.26	2.27	4.00
น้อย	มาก	น้อย	121	12	28.50	4.210				-	1.35	1.36	3.09
มาก	น้อย	มาก	212	33	27.15	4.957					-	0.01	1.74
มาก	น้อย	น้อย	211	29	27.14	4.704						-	1.73
น้อย	น้อย	น้อย	111	135	25.41	4.084							-

** $P \leq .01$ * $P \leq .05$

ML หมายถึง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ **AT** หมายถึง เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา **PS** หมายถึง การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม

ตาราง 49 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา ตามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรีในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กลุ่ม			รหัส	n	$\bar{X}$	SD	112	121	221	112	212	211	111
ML	AT	PS					31.29	29.25	29.20	29.11	28.73	28.29	25.67
มาก	มาก	มาก	222	91	32.78	0.71	1.49*	3.53*	3.58*	3.67*	4.05*	4.49*	7.11*
น้อย	น้อย	มาก	112	7	31.29	1.78	-	2.04**	2.09**	2.18**	2.56**	3.00**	5.62**
น้อย	มาก	น้อย	121	4	29.25	1.71		-	0.05	0.14	0.52	0.96	3.58
มาก	มาก	น้อย	221	10	29.20	1.44			-	0.09*	0.47*	0.91*	3.53*
น้อย	มาก	มาก	122	9	29.11	2.39				-	0.38	0.82	3.44
มาก	น้อย	มาก	212	15	28.73	2.69					-	0.44	3.06
มาก	น้อย	น้อย	211	17	28.29	1.59						-	2.62
น้อย	น้อย	น้อย	111	67	25.67	0.69							-

** $P \leq .01$ * $P \leq .05$

ML หมายถึง การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ **AT** หมายถึง เจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา **PS** หมายถึง การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ต้นสุวรรณนนท์	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นริศรา พึ่งโพธิ์สภ	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร.ปิยรัฐ ธรรมพิทักษ์	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิธัญญา วัฒนโณ	ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์ ดร.ชญญา ลีศัตรูฟ่าย	ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา
ของนักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

- ให้นักศึกษาอ่านและพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างของแต่ละข้อคำถาม เพียงตัวเลือกเดียวเท่านั้นที่ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด
- ข้อคำถามแต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุดคือ คำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด
- นักศึกษาสามารถแก้ไขคำตอบได้อย่างอิสระ ตามความต้องการของนักศึกษา
- นักศึกษาจะต้องตอบข้อคำถามให้ครบถ้วนทุกข้อ
- แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 96 ข้อ แบ่งเป็นแบบสอบถามจำนวน 7 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวน 7 ข้อ
 - ตอนที่ 2 แบบพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา จำนวน 30 ข้อ
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามการกำกับตนเอง จำนวน 6 ข้อ
 - ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ จำนวน 6 ข้อ
 - ตอนที่ 5 แบบสอบถามเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา จำนวน 28 ข้อ
 - ตอนที่ 6 แบบสอบถามการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม จำนวน 9 ข้อ
 - ตอนที่ 7 แบบสอบถามอิทธิพลจากครอบครัว จำนวน 10 ข้อ

นายธนพัทธ์ จันท์พัฒน์พงศ์ นิสิตหลักสูตร วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์)

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ติดต่อ โทร 089-030-211-2, E-mail tnp_jun@outlook.com

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

เพศ	 ชาย	 หญิง
มหาวิทยาลัย	 มหาวิทยาลัยของรัฐ	
	 มหาวิทยาลัยเอกชน	
กลุ่มสาขาวิชา	 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
	 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
	 วิทยาศาสตร์สุขภาพ	
ใช้เฟสบุ๊คผ่านสื่อใดมากที่สุด		
	 สมาร์ทโฟน	 คอมพิวเตอร์
ปริมาณการใช้เฟสบุ๊คเฉลี่ยต่อวัน		
	 น้อยกว่า 30 นาที	 30 นาที - 1 ชั่วโมง
	 1 ชั่วโมงครึ่ง - 2 ชั่วโมง	 2 ชั่วโมงครึ่ง - 3 ชั่วโมง
	 มากกว่า 3 ชั่วโมง	
ช่วงเวลาที่ใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	 ตื่นนอน	 ก่อนนอน
	 รับประทานอาหาร	 ระหว่างเดินทาง
	 ระหว่างเรียน	 อื่น ๆ (โปรดระบุ)
รูปแบบการใช้เฟสบุ๊ค (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	 การแสดงความคิดเห็น (Post)	 การส่งต่อข้อมูล (Share)
	 การกดถูกใจ (Like)	 การสนทนาแบบออนไลน์ (Chat)
	 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

1. ฉันใช้การสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ผ่านเฟซบุ๊กเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการศึกษากับเพื่อน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันกดถูกใจ (Like) และติดตามหน้าเฟซบุ๊กที่เป็นประโยชน์ เช่น สุขภาพ การศึกษา การกีฬา เป็นต้น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันใช้เฟซบุ๊กเพื่อค้นหาความรู้ที่ทันสมัย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันใช้เฟซบุ๊กเพื่อช่วยค้นหาความรู้รอบตัวใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนของฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันเลือกเล่นเกมในเฟซบุ๊กที่ช่วยฝึกทักษะทางภาษา

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันเคยได้รับคำตอบที่ดีจากข้อสงสัยทางวิชาการ ด้วยการแสดงความคิดเห็น (Post) ถามบนหน้าเฟซบุ๊ก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันส่งต่อข้อมูล (Share) เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจากหน้าเฟซบุ๊กที่มีความน่าเชื่อถือ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันใช้เฟซบุ๊กสร้างกลุ่มเพื่อให้สมาชิกกลุ่มเพื่อนติดต่อสื่อสารในการทำงานร่วมกันได้ง่าย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันติดตามข่าวสารผ่านเฟซบุ๊กของสำนักงานข่าว

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันใช้ภาษาสุภาพในการสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) กับเพื่อน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันทเล่นเฟซบุ๊กในขณะเรียน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

12. ฉันทเล่นเฟซบุ๊กในเวลากลางคืนจนรบกวนการนอนของผู้อื่น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

13. ฉันทใช้ภาษาสุภาพในการแสดงความคิดเห็น (Post) บนหน้าเฟซบุ๊กของผู้อื่น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

14. ฉันทเล่นเฟซบุ๊กจนตีก้น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

15. บ่อยครั้งที่ฉันทเล่นเฟซบุ๊กบนสมาร์ทโฟนขณะขึ้นลงรถโดยสาร

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

16. ฉันทกดถูกใจ (Like) รูปภาพวาบหวีนบนหน้าเฟซบุ๊ก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

17. ฉันทบันทึกรูปภาพบนเฟซบุ๊กของผู้อื่นโดยไม่ขออนุญาต

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

18. ฉันทส่งต่อข้อมูล (Share) ในเฟซบุ๊กทันทีโดยไม่สนใจว่าเนื้อหาของข้อมูลเหมาะสมหรือไม่

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

19. ฉันทมักเปิดคลิปวิดีโอจากหน้าเฟซบุ๊กที่ฉันทไม่คุ้นเคย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

20. ฉันทเล่นเฟซบุ๊กบนสมาร์ทโฟนในห้องที่มีแสงสว่างน้อย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

21. ฉันใช้เฟซบุ๊กจนมีผลกระทบต่อสายตา

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

22. ฉันเล่นเฟซบุ๊กเป็นเวลานาน ๆ โดยไม่เปลี่ยนอิริยาบถท่าทาง

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

23. ฉันตกใจเมื่อเพื่อนแสดงข้อความ (Post) ที่ไม่สุภาพ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

24. ฉันแนะนำให้เพื่อนตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ผู้อื่นแสดง (Post) บนหน้าเฟซบุ๊ก ก่อนส่งต่อ (Share)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

25. ฉันส่งต่อ (Share) หน้าเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้เพื่อน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

26. ฉันกดถูกใจ (Like) เมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็น (Post) ที่เป็นประโยชน์

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

27. ฉันเตือนเพื่อน เมื่อเพื่อนเล่นเฟซบุ๊กในห้องเรียน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

28. ฉันให้คำปรึกษา เมื่อเพื่อนถูกคนในเฟซบุ๊กแสดงความคิดเห็นที่เป็นการให้ร้ายหรือหยาบคาย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

29. ฉันกดถูกใจ (Like) เมื่อเพื่อนส่งต่อ (Share) รูปภาพวาบหวีว

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

30. ฉันแสดงคำชื่นชมเมื่อเพื่อนส่งต่อ (Share) ข้อมูลด้านการเรียนให้กับเพื่อนคนอื่น ๆ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการกำกับตนเอง

1. ในช่วงเปิดเทอม ฉันใช้เวลาไปกับการเล่นเฟสบุ๊คมากกว่าการอ่านหนังสือเรียน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2. ฉันใช้เวลาในการอ่านหนังสือที่ให้ความบันเทิงมากกว่าการอ่านหนังสือเรียน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3. แม้พ่ungsี้จะมีการสอบ ฉันก็ไม่สามารทห้ามใจตัวเองให้หยุดเล่นเกมในโทรศัพท์มือถือได้

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. เมื่อฉันต้องเรียนในวิชาที่ไม่ชอบ ฉันจะหาทางออกจากห้องก่อนที่จะหมดชั่วโมงเรียน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5. แม้ว่าใกล้ถึงวันสอบปลายภาค แต่ฉันก็หักห้ามใจไม่ได้ที่จะไปเที่ยวกับเพื่อน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6. ฉันทนไม่ได้ที่จะพลาดชมละครตอนอวสาน ทั้ง ๆ ที่วันพ่ungsี้เป็นวันสอบปลายภาค

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์

1. เมื่อฉันเห็นโฆษณาสินค้าบนสื่อออนไลน์ ฉันจะหาข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบก่อนตัดสินใจซื้อ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2. ฉันตรวจสอบแหล่งที่มาของข่าวออนไลน์ให้แน่ใจก่อนตัดสินใจเชื่อ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3. ฉันหาข้อมูลจากหลายแหล่งเกี่ยวกับข่าวออนไลน์เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงก่อนส่งต่อ (Share) ขาวนั้นให้ผู้อื่น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. ฉันไม่เคยปล่อยตัวให้หลงใหลไปกับผู้นำเสนอสินค้าบนสื่อออนไลน์ที่มีหน้าตาดี

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5. เมื่อฉันอ่านข่าวออนไลน์ ฉันแยกแยะข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นของผู้นำเสนอข่าวก่อนเชื่อหรือคล้อยตาม

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6. ข่าวสารดังบนสื่อออนไลน์ที่ใช้อักษรย่อแทนชื่อจริง เป็นประเภทข่าวที่กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่าน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา

1. การแสดงความคิดเห็น (Post) เพื่อถามคำถามเชิงวิชาการบนหน้าเฟซบุ๊ก ทำให้ได้คำตอบที่หลากหลาย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2. การนำเฟซบุ๊กมาปรับใช้ในการเรียนเป็นสิ่งจำเป็น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3. การเล่นเฟซบุ๊กในเวลากลางคืน ทำให้พักผ่อนไม่เพียงพอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. การสนทนาบนเฟซบุ๊กต้องเลือกใช้ระดับภาษาให้เหมาะสมกับผู้สนทนาด้วย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5. การเล่นเฟซบุ๊กติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้เกิดการเจ็บป่วยได้ (เช่น อาการปวดต้นคอ)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6. เฟซบุ๊กเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

7. การตั้งค่าความเป็นส่วนตัวในเฟซบุ๊กทำให้เกิดความปลอดภัยในการใช้

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

8. การช่วยแนะนำหน้าเฟซบุ๊กที่ให้ความรู้ที่ทันสมัยแก่ผู้อื่นเป็นเรื่องสำคัญที่ควรทำ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. การสนับสนุนให้ผู้อื่นใช้เฟซบุ๊กอย่างเหมาะสมเป็นสิ่งที่ดีควรทำ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันเห็นว่าเฟซบุ๊กเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับฉัน (เช่น การเรียน)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันพอใจที่ได้ติดตามข่าวสารต่าง ๆ ผ่านทางเฟซบุ๊ก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันรู้สึกดีเมื่อข้อมูลของฉันส่งต่อ (Share) มีประโยชน์กับผู้อื่น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันพอใจที่ได้ใช้เฟซบุ๊กในการสร้างความบันเทิงให้กับตัวเอง

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันรู้สึกพอใจที่ได้ใช้ภาษาสุภาพมากกว่าคำหยาบคายในการแสดงความคิดเห็นในเฟซบุ๊ก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันรู้สึกดีเมื่อใช้ภาษาได้เหมาะสมกับคนที่ฉันกำลังสนทนากับ (เช่น ครูอาจารย์)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ฉันรู้สึกดีเมื่อได้ส่งต่อข้อมูล (Share) เกี่ยวกับการเรียนให้เพื่อนผ่านเฟซบุ๊ก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. ฉันมีความสุขที่ได้ให้คำแนะนำแก่เพื่อนเกี่ยวกับการหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในเฟซบุ๊ก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. ฉันรู้สึกดีที่ได้ให้คำชื่นชมหรือถูกใจ (Like) เมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

19. เมื่อฉันต้องทำงานกลุ่ม ฉันจะใช้เฟซบุ๊กสร้างกลุ่มเพื่อให้ติดต่อกันได้ง่าย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

20. ฉันพร้อมที่จะกดถูกใจ (Like) และติดตามหน้าเฟซบุ๊กที่เป็นประโยชน์ (เช่น สุขภาพ)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

21. หากต้องการคำตอบที่หลากหลาย ฉันจะแสดงความคิดเห็น (Post) ถามในเฟซบุ๊ก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

22. ฉันจะเลือกใช้เฟซบุ๊กเป็นอันดับแรก หากต้องติดต่อกับผู้อื่น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

23. ฉันจะใช้ภาพที่สุภาพเมื่อสนทนาแสดงความคิดเห็นกับครูอาจารย์ในเฟซบุ๊ก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

24. ฉันพร้อมที่จะตรวจสอบเนื้อหาก่อนแสดงขึ้น (Post) บนหน้าเฟซบุ๊กของฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

25. ฉันจะเปลี่ยนอิริยาบถเมื่อเห็นว่าเล่นเฟซบุ๊กเป็นเวลานาน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

26. ฉันยินดีที่จะช่วยเพื่อนเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

27. ฉันพร้อมให้คำปรึกษาเมื่อเพื่อนถูกคนอื่นในเฟซบุ๊กแสดงความคิดเห็นเป็นการให้ร้ายหรือหยาบคาย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

28. ฉันจะเตือนเพื่อน เมื่อเห็นเพื่อนเล่นเฟซบุ๊กในห้องเรียน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม

1. ครอบครัวของฉันอยากให้ฉันใช้ภาษาที่สุภาพในการแสดงความคิดเห็น (Post) บนหน้าเฟซบุ๊ก

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. คนที่ฉันกำลังสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ด้วย คาดหวังให้ฉันตอบกลับด้วยภาษาที่สุภาพ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. อาจารย์ของฉันอยากให้ฉันใช้เฟซบุ๊กด้วยการคำนึงถึงประโยชน์เป็นหลัก

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ครอบครัวของฉันอยากให้ฉันคิดให้ดีก่อนแสดงความคิดเห็น (Post) ลงบนหน้าเฟซบุ๊ก

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. เพื่อนของฉันอยากให้ฉันกดถูกใจ (Like) เมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็น (Post) ที่เป็นประโยชน์

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. พ่อแม่ของฉันไม่อยากให้ฉันส่งต่อ (Share) รูปภาพที่ไม่เหมาะสมผ่านเฟซบุ๊ก

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ครอบครัวของฉันอยากให้ฉันใช้เฟซบุ๊กด้วยความระมัดระวัง

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. คนในครอบครัวของฉันไม่ต้องการให้ฉันใช้เฟซบุ๊กในเวลานอน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. เพื่อนของฉันต้องการให้ฉันสนทนาแบบออนไลน์ (Chat) ด้วยภาษาที่สุภาพ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 7 แบบสอบถามอิทธิพลจากคนรอบข้าง

1. ฉันกดถูกใจ (Like) หน้าเฟซบุ๊กเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตามที่เพื่อนแนะนำมา

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันติดตามหน้าเฟซบุ๊กที่กำลังเป็นที่นิยมในกลุ่มเพื่อน แม้ว่าจะมีเนื้อหาที่ไม่ค่อยเหมาะสมก็ตาม

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ฉันเข้าร่วมกลุ่มเกี่ยวกับการศึกษาในเฟซบุ๊กตามอย่างเพื่อน ๆ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ฉันส่งต่อ (Share) รูปภาพวาบหวิว เหมือนอย่างที่เพื่อน ๆ ชอบส่งต่อ (Share) ให้กัน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันซื้อสินค้าจากร้านค้าในเฟซบุ๊กตามคำแนะนำของเพื่อน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ฉันตั้งค่าเฟซบุ๊กให้มีความเป็นส่วนตัวตามคำแนะนำของผู้ปกครอง

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ฉันส่งต่อ (Share) ข้อมูลเชิงวิชาการจากหน้าเฟซบุ๊กตามที่อาจารย์แนะนำมา

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันติดตามหน้าเฟซบุ๊กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาเรียนตามอย่างที่อาจารย์ติดตามกัน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ฉันแสดงความคิดเห็น (Post) ในเฟซบุ๊กด้วยภาษาที่สุภาพตามคำสอนของอาจารย์

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ฉันมักค้นหาข้อมูลเพิ่มความรู้จากหน้าเฟซบุ๊กที่อาจารย์แนะนำมา

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

😊😊 ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ 😊😊

ภาคผนวก ง

ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย

ตาราง 50 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา จำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
1	.264
2	.361
3	.467
4	.430
5	.328
6	.431
7	.634
8	.150
9	.389
10	.332
11	.333
12	.502
13	.208
14	.434
15	.331
16	.476
17	.321
18	.493
19	.461
20	.418
21	.407
22	.280
23	.493
24	.406
25	.555
26	.397
27	.543
28	.419
29	.576
30	.394

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .877

ตาราง 51 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการกำกับตนเอง จำนวน 6 ข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
1	.373
2	.223
3	.448
4	.434
5	.435
6	.512

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .676

ตาราง 52 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ จำนวน 6 ข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
1	.398
2	.612
3	.413
4	.264
5	.403
6	.366

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .668

ตาราง 53 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเจตคติที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา จำนวน 8 ข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
1	.419
2	.349
3	.271
4	.327
5	.410
6	.355
7	.266
8	.525

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .850

ตาราง 54 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม จำนวน 9 ข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
1	.526
2	.584
3	.575
4	.599
5	.526
6	.471
7	.372
8	.620
9	.401

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .812

ตาราง 55 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามอิทธิพลจากคนรอบข้าง จำนวน 10 ข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
1	.451
2	.378
3	.428
4	.408
5	.408
6	.317
7	.517
8	.583
9	.468
10	.496

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .770

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากหน่วยงาน

ที่ ศธ 0519.12/ 3912

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 สิงหาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นายธนพัทธ์ จันทพิพัฒน์พงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อังคินันท์ อินทรกำแหง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอความอนุเคราะห์นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ทุกสาขาวิชา ระดับชั้นปีที่ 1 - 4 ตอบแบบสอบถามเรื่อง พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก ด้วยปัญญา และขอใช้สถานที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในระหว่างเดือนกันยายน 2558 เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-030-2112

ที่ ศธ 0519.12/3911

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 สิงหาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื่องด้วย นายธนพัทธ์ จันทพิพัฒน์พงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อังคินันท์ อินทรกำแหง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอความอนุเคราะห์นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ทุกสาขาวิชา ระดับชั้นปีที่ 1 - 4 ตอบแบบสอบถามเรื่อง พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญา และขอใช้สถานที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระหว่างเดือนกันยายน 2558 เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-030-2112

ที่ ศธ 0519.12/3910

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 สิงหาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยรังสิต

เนื่องด้วย นายธนพัทธ์ จันทพิพัฒน์พงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อังคินันท์ อินทรกำแหง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอความอนุเคราะห์นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ทุกสาขาวิชา ระดับชั้นปีที่ 1 - 4 ตอบแบบสอบถามเรื่อง พฤติกรรมการใช้เฟชบุ๊ก ด้วยปัญญา และขอใช้สถานที่มหาวิทยาลัยรังสิต ในระหว่างเดือนกันยายน 2558 เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-030-2112

ที่ ศธ 0519.12/ 3909

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 สิงหาคม 2558

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

เนื่องด้วย นายธนพัทธ์ จันทพิพัฒน์พงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยภายในบุคคลและ
สภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กด้วยปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรี
ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อังคินันท์ อินทรกำแหง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุมัติขอความเห็นชอบจาก
ระดับปริญญาตรี ทุกสาขาวิชา ระดับชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถามเรื่อง พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก
ด้วยปัญญา และขอใช้สถานที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในระหว่างเดือนกันยายน 2558
เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064

ภาคผนวก จ
ใบรับรองจริยธรรมการวิจัย

MF4Version1:15/7/2556

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC- 195/58E

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและ ข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

- ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง:** ปัจจัยภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้ เพชฌัญญ์ด้วย ปัญญาของนักศึกษาปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร
- ชื่อผู้วิจัยหลัก:** นายธนพัทธ์ จันทพัฒน์พงศ์
- สังกัด:** สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เอกสารที่รับรอง:**
1. แบบเสนอโครงการวิจัย
 2. โครงร่างการวิจัย
 3. เอกสารชี้แจงอาสาสมัครผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยโดยการตอบแบบสอบถาม และการพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

1. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 19 ต.ค. 2558
2. โครงร่างการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 19 ต.ค. 2558
3. เอกสารชี้แจงอาสาสมัครผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยโดย การตอบแบบสอบถามและการพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 19 ต.ค. 2558

(ลงชื่อ).....

(อาจารย์ แพทย์หญิงจันทร์ทรา ตันนันทยุทวงศ์)

เลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E-214/2558

วันที่ให้การรับรอง : 21/10/2558

วันหมดอายุใบรับรอง : 21/10/2559

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายธนพัทธ์ จันท์พิพัฒน์พงศ์
 วัน เดือน ปีเกิด 10 พฤศจิกายน 2533
 ภูมิลำเนา จังหวัดสุพรรณบุรี
 ที่อยู่ปัจจุบัน 107 หมู่ที่ 6 ตำบลอู่ทอง อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ประวัติการทำงาน 2557 กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน
 2558 สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

ประวัติการศึกษา 2552 มัธยมศึกษาตอนปลาย (วิทย์-คณิต)
 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย สุพรรณบุรี
 2556 วท.บ. (จิตวิทยา) วิชาโทศิลปะการแสดง
 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 2559 วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์)
 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ